

KURIER

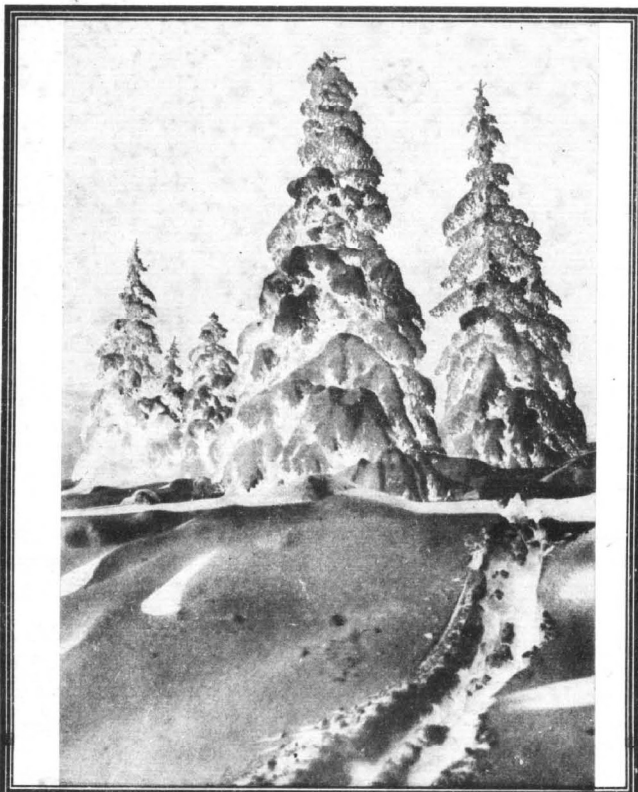
Kwidzyński

TYGODNIK

Nr 24-25

22.12.1991 r.

Cena 2500 zł.

Wszystkim naszym Czytelnikom w nadchodzące Święta

Niech Gwiazda Betlejemska przyniesie Wam spokój serca i czułość bliskich. Nowy Rok niech będzie szczęśliwszy, bogatszy w przeżycia i niech przyniesie tylko spełnienia.
- Redakcja Kuriera Kwidzyńskiego

*"Modlitwa na dzień Bożego Narodzenia"
O Boże, pokutę przebyłem
i długie lata tułaczem
Dziś jestem we własnym domu
i krzyż na progu znaczący...
Bożego Narodzenia
Ta noc jest dla nas święta
Niech idą w zapomnienia
Niewoli gnuśne pęta.
Daj nam poczucie siły
I Polskę daj nam żywą
by słowa się spełniły
nad ziemią tą szczęśliwą.
Jest tyle sił w narodzie
Jest tyle mnogo ludzi;
Niechże w nie duch Twój wstąpi
i śpiące niech pobudzi
Niech się Królestwo stanie
nie krzyża, lecz zbawienia
O daj nam Jezu Panie
Twą Polskę objawienia
(Stanisław Wyspiański)*

DZIŚ W NUMERZE:
Oddajemy dziś w ręce naszych
Czytelników podwójny, świąteczny numer
naszej gazety.

Życzymy miłej lektury

- * Polskie grudnie str. 10
- * Wigilia dawniej i dziś str. 5
- * Kochani rodzice str. 5
- * Polak potrafi str. 3
- * Święta w ... str. 4

CZY ZMARZNIEMY PO CIEMKU?

Co roku w związku z zimą rodzi się pytanie, czy nie będziemy marznąć w domach i czy święta będą w świetle elektrycznym, czy przy świecach, bo ktoś ogłosi 20 stopień zasilania.

Aby uspokoić Czytelników, przed świętami odwiedziłem instytucje, które zajmują się ciepłem i elektrycznością, a oto czego się dowiedziałem.

Rejon Energetyczny

Rejon ten odpowiada za dostawę energii elektrycznej do gmin: Kwidzyn, Gardeja, Sad-

linki, Prabuty, Susz, Kisielice, Mikołajki, Dzieżgoń, Stary Dzieżgoń. Według zapewnienia kierownika Rejonu, pana Chmieleckiego, jeśli krajowa sieć energetyczna nie będzie miała większych awarii, nie grozi nam przerwy w dopływie energii elektrycznej. Brygady remontowe są w ciągłym pogotowiu i wydaje mi się, że możemy spać spokojnie.

Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

Również od ciepłowników mam zapewnienie, że nie

będziemy marznąć. Kotłownie podlegające przedsiębiorstwu są w pełni przygotowane pod względem technicznym jak również pod względem zapasów opału. Ci mieszkańcy naszego miasta, którzy otrzymują ciepło z ZCP za pośrednictwem Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej mogą także być spokojni. Zapasy węgla w ZCP są wystarczające dla zapewnienia ciągłości ogrzewania miasta.

Życzę ciepłych i jasnych świąt
A. Malinowski

RANKING KWIDZYŃSKICH PODATNIKÓW

Komisja Budżetowa Rady Miejskiej ustaliła pierwszą dziesiątkę przedsiębiorstw zasilających budżet miasta. Łączne przychody Urzędu Miasta wynoszą ponad 60 mld zł. Pierwsze miejsce zajmują ZCP "Celuloza", drugie - Warmińskie Zakłady Przemysłu Owocowo - Warzywnego i trzecie - PKS.

Dalsze miejsca, już ze znaczną różnicą od tej trójki, zajmują w kolejności: PSS "Społem", ZEM. PGKiM, Spółdzielnia Mieszaniowa, Rejonowe Przedsiębiorstwo Melioracyjne, Kwidzyńskie Przedsiębiorstwo Budowlane, "Meblos" i Polska Poczta Telefon i Telegraf.

Zostałem odwołany w stanie wojennym

W dziesiątą rocznicę wprowadzenia stanu wojennego Kurier Kwidzyński rozmawia z panem Józefem Łukasikiem, byłym długoletnim dyrektorem Zespołu Szkół Ogólnokształcących, odwołanym niesprawiedliwą decyzją władz oświatowych i partii w pierwszych dniach wojny z Narodem.

KK. - Czy mógłby pan pokrótce przedstawić swoją drogę pedagogiczną?

J.Ł. - Mam za sobą 37 lat pracy pedagogicznej, w tym 30 lat na kierowniczych stanowiskach. Zaczynałem jako nauczyciel matematyki, potem byłem

kierownikiem szkoły podstawowej, kierownikiem szkoły ćwiczeń przy szturmskim Liceum Pedagogicznym, następnie pracowałem w Wydziale Oświaty, a od 1962 byłem dyrektorem Liceum Ogólnokształcącego, przemianowanego później na Zespół Szkół Ogólnokształcących. W tej szkole zastał mnie stan wojenny.

KK. - Jakie sukcesy w pańskiej pracy są godne odnotowania?

J.Ł. - Myślę, że największe były w kwidzyńskim liceum.

dokończenie na str. 6

BIURO OBROTU PRAWNEGO

CODEx

Kwidzyn, ul. Chopina 21
tel. 40-52, skr. poczt. 58
Działalność: prawne, finansowe,
zakładanie spółek, zastępowanie procesowe
Główny oddział w Elblągu
ul. Linki 50, tel. 253-25

abo

OKIEM przechodnia

Motto:
"Prawda kole,
W aureole"

J.Sz.

- Przed nami czas radości i czas nadziei - niech to będzie również czas pojednania i wzajemnej życzliwości.

- Pewnej firmie od lat związanej z "Celulozą" i niezbyt wiele mającej wspólnego z Bydgoszczą przeszkadzała akcja i przy rozładunku (czy też załadunku) płyt akcję skutecznie pozbawiono części gałęzi - z okazji Świąt czytelnicy chyba wybaczą firmie ten wandalizm.

- Przechodniowi zdarza się "czepiać", ale niektóre sprawy trudno inaczej traktować - za te podłości Przechodzień wzywał siebie od "zimnych drani", "głupich małp", "świńskich ogonów" i "osłów zatraczonych", a do tego zmył sobie głowę...po-
mijamy.

- Sledzić dosyć tanie, przejęły palczak od tanich ogórków - zaliczn zagrych nadal nie zabraknie - dobra to wiadomość dla tych, co trunają pod sklepami, bo czynność ta wykonywana na czczo pod kapsel jeszcze bardziej szkodzi.

- Patrzeć prosto w oczy nie zawsze znaczy prawda i czyste sumienie - czasami znaczy bezczelność.

- Znany Przechodnia wyczał u Andrzeja Rumiana, albo u Andrzeja Zatkuckiego: "Tyle w krąg kobiet roztacza swe wdzięki, że w Polsce bez serca to jak bez ręki" - choć od tego czasu minęło trzydzieści lat, znajomy twierdzi, że to prawda.

- Chyba doczekaliśmy wreszcie niezłych architektów, bo budowlane plomby cieszą oko, a niektóre fragmenty osiedli kuszą do spacerów - gdyby tak jeszcze jakaś śliczna "Starówka" w Kwidzynie, ale wtedy zabrakłoby hoteli dla turystów.

- Zakładowa Straż Pożarna w Celulozie widać sikawki, ale my się nie martwimy - na pewno w razie pożaru zbiorników z trującymi gazami, miasto i szefostwo Celulozy są w stanie wydać 40 tysięcy maszek p-gaz.

- W tym daleko posuniętej sklerozy Przechodzień zupełnie zapomniał o palcach tytoniu (sic!)? - prawdopodobnie objawy sklerozy występują na skutek wypalonych przez siebie 216243 sztuk papierosów marki: "Sport", "Giewont", "Klubowe", "Zelglarz", "Extra Mocne" itp.

Zauważył, mający od 13 lat ten nałóg poza sobą, Wasz Przechodzień

P.S. Pamięć powoli wraca, czego dowodem jest ostatnia kwestia w tym kąciku.

ŚWIĄTECZNY KONKURS MUZYCZNY

Świąteczny konkurs muzyczny dotyczy tym razem zespołu "Queen". Pytania przygotował tradycyjnie Grzechu, ze stoiska płytowego, a nagrody ufundowała Księgarnia W. Zdanowicza. Na odpowiedzi czekamy do 15.01. 1992r.

"QUEEN QUIZ"

1. Podaj datę powstania zespołu.
2. Z jaką grupą byli wcześniej związani muzycy z grupy Queen?
3. Skąd pochodzą tytuły niektórych płyt grupy?
4. Jakim utworem zadebiutował Freddie Mercury jako solista?
5. Pod jakim nazwiskiem

nagrał solową płytę Freddie Mercury?

Rozwiązanie poprzedniego konkursu muzycznego.

1. Pierwszy album grupy Marillion nosił tytuł: "Script for a Jesterus"

2. Do Polski zespół sprowadził Pagart w 1987 r.

3. Pierwszym wokalistą zespołu był Wiliam Dereck Dick.

Nagrody wylosowali.

I - Maciej Buliński

II - Piotr Jagodziński

III - Darek Perchuc

Wszyscy z Kwidzyna. Nagrodzonych prosimy o zgłoszenie się do redakcji.

Szanowni Czytelnicy!
Numer "Kuriera Kwidzyńskiego", który oddajemy do rąk Państwa jest numerem Świąteczno-Noworocznym o zwiększonej objętości.

Zawiera on m.in. program telewizyjny na dwa tygodnie oraz wiele ciekawostek - następny numer ukaze się 3 stycznia 1992 roku.

Redakcja "KK"

SERWIS Z PRABUT

Prabuty nawiązały kontakt ze szwedzką gminą Tingsryd. Owocem wzajemnych rozmów było podpisanie umowy dotyczącej nauki, sportu kultury, gospodarki i ochrony środowiska. W listopadzie z rewigacją w Szwecji przebywał burmistrz Gminy i Miasta, Marek Staniszewski. Burmistrz chciałby przede wszystkim zainicjować współpracę między poszczególnymi przedsiębiorstwami. Jak na razie ze strony szwedzkiej największe za-

interesowanie wykazują dwie: jedna - produkująca stacje transformatorowe, druga zaś - urzędzenia do tartaków. Kolejne spotkanie przewidziane jest w styczniu roku przyszłego.

Prabuty borykają się ze starą oczyszczalnią ścieków. O zaprojektowaniu nowej prowadzone są rozmowy, m.in. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska, jednak największą szansą na wykonanie projektu

upatruje się w Fundacji BITSU, która zajmuje się państwami leżącymi nad Bałtykiem.

Spółdzielnia Pracy "Tęcza" po dwuletnim okresie przestoju wznowiła produkcję ozdób choinkowych. Tegoroczne bombki trafią wyłącznie na rynek krajowy, może więc i do Naszych Czytelników?

abo

Jubileusz kwidzyńskich zespołów

W niedzielę 8 grudnia w kwidzyńskim teatrze odbyła się piękna, jubileuszowa impreza. Już 30 lat minęło od założenia w Kwidzynie Zespołu Pieśni i Tańca "Powiśle", a 20 lat działająca: zespół "Renawa" i Zespół Teatralny Klubu Seniora "Iksy". Jubileusz obchodzone były skromnie, lecz w sympatycznej atmosferze, zgotowanej przez komplet publiczności.

Uroczystość otworzył honorowy przewodniczący Towarzystwa Miłośników Ziemi Kwidzyńskiej, p. Stanisław Dudulewicz, który krótko, od serca wspominał historię jubilatów. Następnie Burmistrz Miasta p. Jerzy Godzik i przewodniczący TMKZ p. Tadeusz Wiśniewski wrzucili kierownikom zespołów p. Ewie Jamrozek, p. Grażynie Kiełbowskiej i p. Markowi Szulca, dyplomy i nagrody dla członków trzech zespołów.

W programie jubileuszowym pierwszy wystąpił Zespół Te-

atralny "Iksy" ze sztuką p. Wandy Augustynowicz - Łęgowskiej "Biuro matrymonialne". Szkoda, że autorka tekstu i wykonawczyni jednej z ról, ze względu na chorobę, była nieobecna na imprezie. Publiczność gorąco oklaskiwała i żywo reagowała na humorystyczne teksty i scenki.

Jako kolejny wystąpił zespół "Renawa" z piosenkami, do których słowa i muzykę napisał kierownik zespołu i jego długoletni członek p. Marek Szulc. Nastrojowa muzyka u niektórych, nieco starszych widzów wywołała nutkę melancholii.

Na zakończenie programu wystąpił Zespół Pieśni i Tańca "Powiśle". W pierwszej części koncertu tradycyjnie przedstawił tańce i piosenki powiślańskie, do których muzykę napisali p. Władysław Kowalewski i nieżyjący już p. Antoni Sutowski.

W dalszej części zespół prezentował barwne obrazy

czterech regionów: Kujaw, Kiele, Lublina i Krakowa. Jak zwykle furorę zrobił "Lajkonik". Również bardzo gorąco kwidzyńska publiczność oklaskiwała grupę dziecięcą, która sympatycznie prezentowała się na scenie. Z aplauzem witano najmłodszą solistkę Beatkę Bąkowską oraz pozostałych solistów: Katarzynę Cymarman, Annę Szostak i Mieczysława Dzikowskiego.

Od wielu lat w kapeli grają panowie: Adam Szostak, Leszek Pachnik, Krzysztof Raczynski, Jerzy Karolewski i Władysław Kowalewski.

Na zakończenie wszyscy do-
stojni jubilaci otrzymali piękny kosz kwiatów.

Był to cudowny i niezapomniany wieczór, który dostarczył kwidzyńsiakom wielu wrażeń i wspomnień.

Ewa Hodur

KRONIKA

POLICYJNA

W okresie od 29.11. do 10.12. skradziono na terenie Kwidzyna sam. marki Audi nr rej. ONX 94 - 47. Stratę w wysokości ok. 30 mln. zł poniósł Andrzej S. z Hawy.

Z 10. na 11.12. dokonano włamania do sklepu spożywczego PHS przy ul. Wschodniej. Skradziono art. spożywcze, w tym wódkę "Polonez" i kawę. Straty szacuje się na ok. 15 mln. zł.

6.12. w bezpośrednim pościgu policjanci zatrzymali dwóch sprawców włamania do kiosku RUCH-u. Odzyskano część skradzionego mienia.

W nocy z 2 na 3.12., z terenu bazy ZEM przy ul. Lotniczej skradziono sam. marki "Jelcz" wartości ok. 150 mln. zł. Po kilku dniach samochód odnaleziono w rejonie Kwidzyna.

W nocy z 12. na 13.12. w miejscowości Mątki gm. Ryjewo dokonano włamania do usytuowanego przy parkingu leśnym sklepu spożywczego. Skradziono art. spoż. o wartości ok. 2 mln zł.

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca:
WYDAWNICTWO POMORSKIE Prezes WP Czesław Czyżewski. Redaktor Naczelny WP Wojciech Kreft PO Red. Nacz. Andrzej Baczewski. Redaguje zespół: Katarzyna Kaczmarczyk, Maciej Przybylski. Adres redakcji: Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, tel 30-59. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania materiałów nadesłanych i niezamówionych. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 09.00 - 17.00
Nr indeksu - 350168 PL
ISSN-0998-945 X
Skład i druk
Wydawnictwo
Pomorskie Tczew

KOSMETYKI
BONIFIKATA 10%

FIRMA HANDLOWA SIMAR

ŻYCHY WSZYSTKIM KLIENTOM
WESÓLYCH ŚWIĄT I SZCZĘŚLIWEGO
NOWEGO ROKU!

KSIĘGARNIA 15 SIERPNIĄ 5C
SKLEP KOSMETYCZNY - RÓG BRATERSTWA NARODÓW I SZTUMSKIEJ
HURTOWNIA KOSMETYCZNA - J. PILSUDSKIEGO 22 (I PIĘTRO)

Szanowni Klienci
Domu Towarowego
"BEST"
w Kwidzynie
na nadchodzące
Święta Bożego
Narodzenia
składamy moc
najserdeczniejszych
życzeń oraz pogody
ducha na nadchodzący
1992r

Właściciele s. c. "BEST"
wraz z personelem

Polak potrafi...

Zaczęła się druga dekada grudnia. Od paru dni miasto przybrało odświętny wygląd. Zielone choinki stoją niemal wszędzie. Do tego spadł puszysty śnieg. Zima przypominała sobie również o nadchodzących świątach. Białe ulice i kolorowe, błyskające światła już od zmruku - wszystko to przybliżyło nam nadchodzące Boże Narodzenie. W witrzynach sklepów również małe kolorowe choineczki. Ozdoby srebrno - kolorowe połyskują pod sufitymi naszych magazynów. Półki też są kolorowe. Narzeczcie chyba nasze sklepy przypominają - choć w części - te zachodnie, znane z filmów i reportaży. Wszędzie kolorowo, wesoło, obficie.

Ludzi w sklepach jeszcze nie widać. Przyzwyczajaliśmy się, że banany, pomarańcze, orzechy i bakalie leżą już zawsze na półkach - więc nie trzeba się spieszyć. Na razie klienci nie zaczęli jeszcze świątecznych wędrowek. Jeszcze panuje spokój. Jest to chyba pierwszy rok, kiedy nikt nie szuka znajomej sprzedawczyni, żeby kupić dzieku słodycze lub zabawkę.

Kierownicy sklepów mają nowego typu zmartwienie - obawiają się, że wzmógłony napływ ludzi znacznie się dopiero w ostatnim tygodniu. - Wie pani - To jakos dziwnie, zawsze już od pierwszych dni grudnia czuło się święta. Nie tylko dzięki przybraniu, ale również w obrotach. Ten rok jest inny. Wszyscy czekają. Boję się, że ten ostatni tydzień będzie ciężki i dla nas sprzedawców i klientów. Po dwudziestym prawdopodobnie zaczęną się kolejki. Będziemy wtedy wszyscy niepożrebnie sfrustrowani. Ale trudno - każdy teraz liczy swoje dochody i dzieli je ostrożnie.

To widać, nie trzeba nawet specjalnie się rozglądać - znamy

przecież ten lek - czy nam wystarczy, co kupić, jakie zrobić prezenty? Właśnie - prezenty. W sklepach z zabawkami też tłok nie przeraża. W ciągu 15 minut do sklepu weszło trzech klientów. Jeden z nich kupił parę drobiazgów.

Co w tym roku przyniesie Mikołaj? - Na to pytanie padają zbliżone odpowiedzi: - Drobnie... - Skromniejsze niż w poprzednich latach... - Tylko słodycze. - Coś, co trzeba kupić - może karpicę... - Chyba nie - wie pani - Ja nie dostanę wypłaty przed świątami, mają też nie. Nasze zakłady nie mają pieniędzy na wypłaty. Nie wiem jak urzędy święta w tym roku. Teoretycznie nie starczy mi nawet na chleb (ta kręci się w oku). Ale wie pani, i tak jestem optymistą. Jakoś to będzie. Polak potrafi zrobić coś...z niezgody.

No właśnie. "Jakoś to będzie.. Polak potrafi...". Znamy to przecież tak dobrze. W poprzednich latach nie można było kupić, a w domach i tak na naszych stołach były wszystkie tradycyjne potrawy. Więc i teraz "jakoś to będzie". Może skromniej, może mniej obficie, ale przecież świątecznie. Nie zabraknie też uśmiechu.

Potrąfimy przecież zmobilizować się i stanąć na wysokości zadania jakie nakłada na nas odwieczny etat gospodni. Wyślimy, pożyczymy, zrobimy własnoręcznie upominki i przy stołach będziemy odświętnie i uśmiechnięci. Może w nowym roku będą długi i stresy, bo po świątach też trzeba za coś żyć. Ale styczeń jeszcze daleko, wszystko może się zmienić.

...Ja i tak jestem optymistką. BaBa

MIEJSCE WSTYDU NASZEGO MIASTA

Nie jestem przeciwnikiem działalności gospodarczej, wręcz przeciwnie, jednak pod warunkiem, że nie przeszkadza on żyć innym. Od roku mieszkańcy osiedla "Zatorze II", a szczególnie najbliżsi sąsiedzi placu targowego są terroryzowani muzyką w stylu "daj mi nogę, daj mi nogę", niemieckimi szlagierami, a od niedawna koledami w maksymalnej dawce decybeli, które mieszają się z piskiem hamujących kół setek samochodów, próbujących przedrzeć się do swoich parkingów osiedlowych w godzinach szczytu. Najbliżsi sąsiedzi targowiska krązą często kilkanaście minut, aby gdziekolwiek utknąć swój samochód. Osiedlowe klątki i parkingi są także wykorzystywane do załatwiania fizjologicznych potrzeb, bowiem w obrębie kilkuset metrów nie ma nie tylko toalety, ale nawet i wydłoki, a ludzie handlujący na rynku, stoją często po 12 godz. i więcej. Rozumnie, że muszą gdzieś to załatwiać, ale dlaczego z tego powodu nie można wejść do swoich klatek schodowych i czystą nogą do samochodu. Nasze miasto, które zaczęło nabierać eleganckiego wyglądu dzięki nowym elewacjom, chodnikom, gazonom, jest też miejscem obstrukcyjnych bud, wraków autobusów przerabianych na mięsne sklepy. Stoją one, nie gdzie indziej, jak tylko na

jednym z najładniejszych architektonicznie osiedli w Polsce. Czy ten stary wrak autobusu, który ma być sklepem mięsny, jest komuśkolwiek potrzebny, gdy obok są dwa mięsne sklepy z bieżącą wodą, gdzie sprzedawczynie mogą umyć ręce i lady. Co na to wszystko Sanepid? Czy za wszelką cenę miasto ma zarabiać pieniądze? Czy władze porządkowe były choć raz w godzinach szczytu na tym targowisku? Czy nie można rozładować tego typu handlu, przynosząc na przystosowany do tego plac przy ul. Stowiańskiej, uruchamiając go codziennie. Jeśli handlujący ludzie płacą tzw. placowe, to może przygotować porządne stragany, aby cebula i jabłka nie mieszały się z pyłem i błotem, lub dawać pozwolenie na handel tylko tym, którzy postawią sobie stragany w jednym stylu, aby nie raziły obstrukcją i brudem. Nikt też nie reaguje na handlujących alkoholem Rosjan, sprzedających wódkę młodym ludziom, którzy nie dostaliby jej w sklepie. Apelujemy do władz miasta, samorządu osiedlowego i Sanepidu o zajęcie się sprawą tzw. Manhattanu. Przyjdzie państwu zobaczyć to miejsce wstydu naszego miasta.

Małgorzata Piszoza

Metro w Kwidzynie, a może wystarczy tylko most!!!

Dużo mówi się o budowie metra w Warszawie, że potrzebne, bo każda "porządna" stolica państwa, leżącego w Europie ma takowe, albo powinna mieć itp. Ostatnio uznano budowę metra za punkt honoru całego kraju...

Moim zdaniem takie postawienie sprawy, to swego rodzaju snobizm, a może i egoizm, głównie warszawiaków. Ja rzucam hasło Kwidzynowi - teraz nie jest nam tak bardzo potrzebne metro, bardzo przydałoby się nam za to most na Wiśle, aby połączyć nasze miasto i okoliczne miejscowości z resztą Polski, żeby wrócić dawne, prawie stuletnie szlaki kolejowe i drogi lądowe, łączące Kwidzyn z Gniewem, Nowym i trasą E 1 (dawna E 16) z Gdańskiem.

Jeszcze przed 1900 rokiem zasługą ówczesnych możnych powstał solidny most na Wiśle niedaleko Kwidzyna, w Nowym Dworze Kwidzyńskim. Most ten "dużo przetrwał", przetrwał i wojnę światową. Po plebiscycie w 1919 roku Niemcy, po utworzeniu granicy na Wiśle, wykorzystali most jako przejście graniczne. Wybudowali niedaleko okazałego dworca kolejowego w Nowym Dworze Kwidzyńskim solidny budynek Urzędu Celnego, który zresztą stoi do dzisiejszego dnia i gdzie jeszcze do niedawna była Szkoła

Podstawowa i mieścił się Urząd Poczty - Telekomunikacyjny.

Most kwidzyński przetrwał zawieruchę wojenną, a nawet wkroczenie wojsk sowieckich. W 1946 roku most został rozebrany i przewieziony do Torunia, gdzie nadal jest eksploatowany. Obecnie w Nowym Dworze Kwidzyńskim stoją jeszcze na Wiśle jako "reliki przeszłości" betonowe przęsła.

Podjęciem, że co niektórzy kwidzyńscy, odwiedzający piękne tereny rekreacyjne nad Wisłą, sądzą, że te betonowe pozostałości to jakieś szczytki po moście, który został zniszczony w czasie wojny.

Wracając do naszych dzielnych dziadków i pradziadków, to myślę, że wybudowanie żelaznego mostu na Wiśle w XIX wieku było bardziej kosztowne niż dzisiaj. Heł trudny i oszczędności zbieranych przez pokolenia naszych przodków, pochłonęła inwestycja budowy mostu?

Nasi przodkowie zdecydowali się wybudować ten most na pewno nie dlatego, żeby mieć bliżej na gryby do Borów Tucholskich, bo wówczas jeszcze było ich dość w lasach wokół Kwidzyna, a zdecydowały o tym względy ekonomiczne, jak w większości inwestycji dawnego zdrowego kapitalizmu.

To co teraz naprawdę wyda się

na pewno zbyt śmiało, ale uważam, że skoro zaistniały w naszym kraju obecnie warunki, aby oddawać właścicielom zagrabione majątki, to dlaczego kwidzyńscy nie mogliby się upomnieć o MOST na Wiśle, odebrany im bez ich zgody i wywieziony do Torunia. Toruń jest teraz dużym, bogatym miastem wojewódzkim...

Kto wie, może gdybyśmy mieli most, mieliśmyby większą szansę na rozwój, mając przez te 50 lat dogodnie połączenie z terenami na zachód od Wisły, my byłibyśmy bogatsi, a przez to i cały kraj. Być może kwidzyńscy przez te 50 lat lepiej wykorzystaliby most, aniżeli mieszkańcy Torunia. Na pewno Kwidzyn mając tak dogodnie połączenie z terenami ościennymi, nigdy nie zostałby tak potraktowany jak obecnie, kiedy mówi się o Kwidzynie, że to bękart, którego nikt nie chce, ani Gdańsk ani Elbląg...

W dobie rozwoju samorządności miast i gmin, ta sprawa staje się jeszcze bardziej palącą i mam nadzieję, że wkrótce znajdzie swoje rozwiązanie. A może bogaty Toruń, w ramach odszkodowań za te 50 lat eksploatacji, zafundowałby nam mosty mosty...

Most dla Kwidzyna to wielka szansa, a może ratunek na przyszłość, bo przecież jeżeli

sami sobie nie pomożemy i nie stworzymy nowych miejsc pracy, to nikt za nas tego nie zrobi. W Kwidzynie obecnie jest zarejestrowanych 6 tys. bezrobotnych i nie nie wskazuje na to, aby coś zmieniło się na lepsze.

Budowa mostu to szansa dla bezrobotnych. Nowy most, oddany do użytku, to duże oszczędności w transporcie, to także więcej zleceń przewoźnych dla firm transportowych.

Powstanie nowego szlaku komunikacyjnego, to odrodzenie dawnych, na pewno dobrych i sprawdzonych szlaków handlowych, oraz wzrost prestiżu miasta, odwiedzanego przez wielu turystów z kraju i zagranicy. Dla nas, mieszkańców Kwidzyna to otwarcie wspaniałego szlaku turystycznego oraz skrócenie drogi do Borów Tucholskich, gdzie naprawdę rosną jeszcze gryby.

Na koniec należy zauważyć, że każde nadejście zimy przestałoby oznaczać, że aby znaleźć się na drugiej stronie Wisły, trzeba przejechać prawie 100 km drogi, bo przeprawa promowa nie istnieje. Po wybudowaniu mostu mieszkańcy Kwidzyna mogliby wrzeszcze powiedzieć, że mogą poruszać się bez przeszkód we wszystkie strony świata...

Pepe

BEZROBOCIE W KWIDZYŃNIE

Bywałam tam parę lat wcześniej, zanim nadeszły przemiany w naszym kraju. Wówczas stało tam biurko, dwa fotele, kilka wygodnych krzeseł, na podłodze leżał ładny dywanik. W pokoju panował spokój, a głuchą ciszę zastępowały ciche melodyjki płynące z włączanego radjyka.

Zadbana i wypoczęta urzędniczka Wydziału Zatrudnienia otwierała duży zeszyt i przeważnie coś tam znajdowała. Z biura wychodziło się z kartką kilku ofert pracy.

Ustawa o rejestrowaniu bezrobotnych i wypłacaniu im zasiłków została wydana 29 grudnia 1989 roku, ale w Kwidzynie jeszcze w kwietniu można było przyjść do Rejonowego Biura Pracy (bo taką teraz tabliczkę powieszono nad znajomymi drzwiami wejściowymi), właściwie kiedy się miało czas i ochotę; "odkreślić się", pobrać pieniądze w kasie i umówić się na następny miesiąc. Z ofertami pracy było już gorzej... Jeżeli była oferta pracy zgodna z wyuczonym zawodem i wykształceniem, to zgodnie z obowiązującym prawem, bezrobotny mógł ją odrzucić, nie tracąc prawa do zasiłku.

Czas mijął i jak roślinki na wiosnę wychodziły spod ziemi, tak coraz więcej przybywało "wiosennych bezrobotnych". Przybywało tych, których "los wybrał" tj. zwolnionych przez zakład pracy w ramach redukcji etatów. Byli też tacy, którzy doszli do wniosku, że nie nie

mają do pracy, więc chyba są bezrobotnymi, a rejestrując się w Rejonowym Biurze Pracy spełniają swój "obywatelski obowiązek"...

Spokój panujący dotychczas w tym biurze minął bezpowrotnie. Zgłaszało się bezrobotnych coraz więcej, zaczęli też przychodzić uczniowie ostatnich klas szkół zawodowych i średnich po informacje. A kiedy uczniowie stali się absolwentami, zaczęli zasilać coraz dłuższe kolejki po zasiłek, podobne do tych jakie niedawno widzieliśmy przed sklepami.

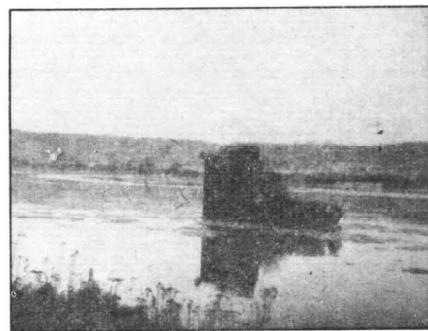
Lato minęło, a ofert pracy w Kwidzynie coraz mniej, choć to wcale nie oznacza, że w mieście i okolicach nie ma już nic do zrobienia... Obecnie przesuwająca się ciemna chmura bezrobocia objęła Kwidzyn i rzuca cię na każdą rodzinę.

W listopadzie w Rejonowym Biurze Pracy w Kwidzynie zarejestrowane były 6102 osoby, w tym 3286 kobiet.

1191 to liczba zwolnionych z przyczyn redukcji etatów w zakładach pracy, w tym 620 kobiet.

Spośród tych ponad sześć tysięcy ludzi, 1445 stanowiły liczba bezrobotnych bez prawa do pobierania zasiłku.

Kim są bezrobotni? - 4631 osób pracowało na stanowiskach robotniczych - 2233 z nich to kobiety - 1481 pracowników umysłowych, z tego 1053 to kobiety - 686 to absolwenci szkół zawodowych, średnich, policealnych i wyższych - wszędzie

przeważają kobiety.

Mamy też w Kwidzynie 95 bezrobotnych młodocianych.

Dla tej tak dużej grupy bezrobotnych, w większości chętnych i gotowych do podjęcia pracy, w listopadzie zgłoszono 16 ofert pracy. Pięć ofert było dla kobiet. Pracę oferowały firmy i osoby prywatne, przeważnie w budownictwie.

W tej tak dużej grupie spotykających się przed okienkiem i na korytarzu są tacy, którzy odbierają gotówkę, a potem z poczuciem humoru i fantazją odwiedzają pobliskie sklepy, nie tylko z artykułami przemysłowymi. Głównie interesują ich sklepy spożywcze, a tam stoiska z napojami, niekiedy chłodzącymi i dokonują zakupów miesięca, określając je... "Kuroń dał, Kuroń wziął"...

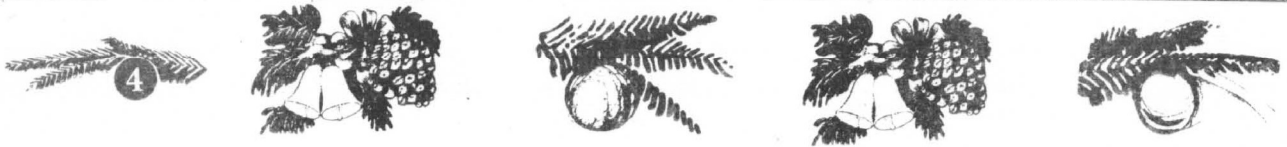
Większość bezrobotnych jednak z zadróżką i podziwem patrzy na szczęśliwca, któremu trafiła się oferta pracy, albo na osobę, która sama znalazła sobie pracę i przyszła ten fakt zgłosić w Rejonowym Biurze Pracy.

Są jeszcze kredyty dla bezrobotnych i prace inwestycyjne, ale o tym napiszemy później.

Pepe

"Siano obrusem nakryte na stole - Białe optatki - Ojca błogostawione ręce - Serdeczne rozrzewnienie Matki - O niepowrotne wzruszenie dziecięce w rodzinnym kole"

(W. Orkan "Na Gody")!

Święta w

Jak już zdążyliście Państwo zauważyć, dominującym tematem w tym numerze K.K są Święta Bożego Narodzenia.

Większość z nas spędzi je w gronie swoich najbliższych, w większym lub mniejszym gronie rodzinnym. Powinniśmy pomyśleć również o tych, którzy będą z dala od swoich rodzin, albo nie mają tych rodzin wcale.

W naszym mieście takich ludzi jest wielu. Własnie sposobowi spędzenia przez nich jakże rodzinnych świąt chciałby poświęcić trochę uwagi, a Was drodzy Czytelnicy skłonić do refleksji.

Dziecko - czyli ktoś, kto cieszy się najbardziej, kto święta odbiera całkiem spontanicznie i z niekłamną radością.

Jak wszyscy doskonale wiemy, jest w Kwidzynie grupa dzieci pozbawiona rodzinnego ciepła. Czy to ze względu na śmierć rodziców, czy też dlatego, że rodzice byli na tyle nieodpowiedzialni, że zostali pozbawieni praw rodzicielskich.

Część z tych dzieci trafi na okres świąt do domów bliźszej lub dalszej rodziny, część do rodzin zaprzyjaźnionych, ale pewna grupa pozostanie w murach, w których są już od kilku lat. Zostaną ze swoimi wychowawcami i z nimi będą cieszyć się paczkami od Świętego Mikołaja.

Dzieci te już dawno, trzy tygodnie przed świętami przygotowują się do ich spędzenia. Same robią część ozdób choinkowych, robią przedświąteczne porządki w swoich pokojach, a nawet pod okiem jednej z wychowawczyń przygotowują przedstawienie teatralne, które planują pokazać także Szerszemu gronu na których są już od kilku lat. W te dziecinie przygotowano do świąt wkładką wielki serca również wychowawcy i wszyscy pracownicy Domu Dziecka.

Jak się dowiedzieliśmy, uroczysta kolacja wigilijna składana będzie naprawdę z tradycyjnych 12 dań, a Mikołaj zapuka do drzwi tak jak w każdym normalnym domu. Jedyna różnica to to, że brakuje mamy i taty, a to jest chyba najważniejsze.

Święta w Domu Dziecka mają jeszcze to do siebie, że wiele zależy od ludzi dobrej woli, którzy bezinteresownie potrafią podzielić się z tymi dziećmi tym co mają.

Pomoc przy organizacji świąt świadczą także w miarę możliwości zakłady pracy naszego miasta, zarówno państwowe jak i firmy prywatne.

W czasie świąt mamy trochę więcej czasu na refleksje i dlatego proponuję, patrząc na własne dzieci, pomyśleć choć chwilę o tych, które z różnych przyczyn zostały przez los pozabawione prawdziwego dzieciństwa.

Własnie z okazji świąt chciałby w imieniu tych dzieci podziękować tym wszystkim, którzy w jakiś sposób umiłą im czas świąt, a są to między innymi: właściciel delikatesów "Dębowa", "Warmińskie Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego", ZCP, "Powieśle" i państwo Młynarscy, którzy już od kilku lat na święta pieką dla dzieci ciasta całkowicie bezinteresownie, burnistrze Szatkowski, burnistrze Czarnobaj, pan Kozdroń, pan Drellich Cech Rzemiosł Różnych, ZEM-owi, Spółdzielnia "Nasza Praca", Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej.

Myszę, że i w tym roku znajdą się ludzie, których serce podpowie, że tym dzieciom coś można dać, aby wynagrodzić im wszystkie krzywdy, których doznali nie ze swojej winy.

Poza dziećmi z Domu Dziecka jest w naszym mieście grupa ludzi samotnych, którzy święta spędzają samotnie ze względu na brak rodzin lub dlatego, że z różnych powodów już nikt ich nie chce. Mówię tu o pensjonariuszach Domu Pomocy Społecznej przy ul. Malborskiej.

Są to ludzie najczęściej mocno zaangażowani wiekami lub ludzie niepełnosprawni. Im także należy się odrobina ciepła rodzinnego, miłości i zrozumienia.

Ci, których rodziny nie zabiorą do domu na święta, spędzą je w gronie przyjaciół, z którymi przebywają w DPS. O ich święta dbać będą pra-

cownicy tego domu, a także ci spośród nich, którzy są na tyle sprawni, aby w tych przygotowaniach brać czynny udział. Będą wspólnie stroić sale, świetlice i cały dom.

Personel, podobnie jak pensjonariusze, przygotowuje się do świąt, mobilizując swoje siły, aby i ci ludzie mogli odczuć tą specyficzną atmosferę świąt wokół siebie.

Ludzie, przebywający w DPS, w ciągu swojego długiego życia zasłużyli sobie na to, aby od życia coś dostać, jako że wcześniej przecieży tak dużo z siebie dali.

Wracając jednak do tematu organizacji świąt, chciałbym nadmienić, że pensjonariusze mogą robić sobie zakupy świąteczne sami, bądź też zakupy te będą robili dla nich pracownicy DPS. W wigiliję po całym domu chodzi Mikołaj z prezentami, co wzbudza uśmiechy na twarzach i wprowadza odrobinę radości do sal (tak naprawdę nigdy nie przestajemy być dziećmi). Mikołaj poza prezentami nosi ze sobą różgę, którą od czasu do czasu musi konusć pogrozić.

Jednak pomimo zaangażowania wszystkich pracowników święta nie spędzone wraz z rodziną, są jak gdyby niepełne, czegoś im mimo wszystko brakuje. Szczególnie wtedy, gdy stary człowiek nie widzi na twarzy dziecka radości z otrzymanego prezentu, gorących podziękowań, tulenia się wnuczka i słów, które szepce do ucha - "kocham Cię".

Boli tylko to, że część z tych ludzi ma rodziny i to nawet bliższe, a nie spędzają z nimi świąt, nie mówiąc już o przesłaniu choćby karty z życzeniami.

Czyżby ci ludzie wyzyli się całkowicie uczuć typowo ludzkich, czyżby zapomnieli o rodzicach? Jest to wprost nie do pomyślenia.

Wśród tych, którzy świąt nie spędzają wraz z bliskimi, są więźniowie, odbywający kary w kwidzyńskim Zakładzie Karnym.

Czego by nie mówić o tych

ludziach, to nikt, ale to absolutnie nikt nie może powiedzieć, że święta to nie dla takich...

Oni też mają swoje rodziny, też chcieliby te dni spędzić tak jak my wszyscy. Część z pensjonariuszy naszego Zakładu Karnego otrzyma przepustki i będą mogli pojechać do domu, ale będzie to około 30% więźniów. Reszta niestety pozostanie za murami. Człowiek, który znajduje się w skrajnej sytuacji potrafi wykrzesać z siebie wszystko to, co w nim najlepsze - nawet wtedy, gdy normalnie te dobre cechy są głęboko ukryte. Również więźniowie w okresie świątecznym, dzięki humanitarności, która wkroczyła także do więziennictwa, mają możliwość przygotować sobie namiastki rodzinnej atmosfery świąt. Stroją sobie cele - sale mieszkalne w sposób całkowicie dowolny. Przygotowują, w miarę możliwości własnych i przy pomocy służb kwaterymistrzowskich Zakładu Karnego kolację wigilijną, którą będą spożywać w gronie koleżeńskim.

Nie brakuje także słowa bożego, które dociera teraz także do zakładów karnych. Kapelanem kwidzyńskiego ZK jest proboszcz parafii Miłosierdzia Bożego ks. Wojciech Kruk, który zapewnia posługę duszpasterską i dba o to, aby szczególnie w okresie świątecznym nie zabrakło słowa bożego, dającego nadzieję. W pierwszy i drugi dzień świąt więźniowie będą mogli wziąć udział w mszach świątecznych, które odbędą się na terenie zakładu.

Dodatkowo chciałbym zaznaczyć, że to wszystko, co dotyczy świąt i tego co będzie się w tym czasie działo w ZK jest przygotowane już wcześniej przez samych skazanych, ale również przez wszystkie służby więzienne. Jak już wspomniałem, więźniowie będą święta spędzać w gronie koleżeńskim, ale nie z tego powodu, że są ciągle zamknięci w celach, bo obecnie w kwidzyńskim zakładzie obowiązuje system otwar-

tych cel w porze dziennej, ale dlatego, że sami tak chcą. Wiadomo, że okres świąt to czas lepszego jedzenia, a co za tym idzie większych wydatków. Również więźniowie na ten czas mają podniesione diety umożliwiające poszerzenie ich menu, zarówno pod względem ilościowym jak i jakościowym (nie przytaczam tu kwot bo wydaje mi się to zbędne), a dodatkowo ci, którzy nie jadą do domów rodzinnych często otrzymują paczki żywnościowe, pozwalające przygotować w jakiś sposób te święta nawet za murami.

Chciałbym podziękować za udzielenie informacji, które pomogły mi napisać powyższy tekst, komendantowi ZK nacz. mgr Mieczysławowi Piżykowi, kierownikowi kwaterymistrzostwa por. mgr Andrzejowi Piłszce, kierownikowi penitencjarnemu por. mgr Stanisławowi Pawlukowskiemu.

Wszystkim pensjonariuszom ośrodków, o których pisałem, chciałbym życzyć naprawdę radośnych Świąt Bożego Narodzenia.

M.M

BEZ KOMENTARZA

Święta Bożego Narodzenia to okres wręczania podarunków bliskim, znajomym, a także organizowanie "paczek" dla osób samotnych i dzieci z domów dziecka. Jest to tradycja głęboko zakorzeniona w naszym społeczeństwie, tak, że niezależnie od trudności finansowych dokonuje się w okresie świątecznym wzmoczonych zakupów. Podobnie jest w tym roku. Pomimo ogólnych narzekania, ludzie starają się dać godną oprawę nadchodzącym świętom. Wystawy sklepowe są dużo bogatsze niż w poprzednich latach. Co-fajac się dziesiątę lat wstecz, przypominamy sobie smutne święta Bożego Narodzenia z 1981 roku. Panowało wówczas ogólne przygnębienie, powodowane wprowadzonym stanem wojennym, oraz utrzymujące się dłuższy czas niedostatek zaopatrzenia.

Owczesne władze reżimowe, poprzez swoją propagandę, nadawały odpowiednią rangę pomocy ze strony "bratnich państw" bloku komunistycznego. Przykładem tego może być artykuł "Dary z Moskwy i Berlina", zamieszczony we wspólnym wydaniu Głosu

Wyrzeża, Dziennika Bałtyckiego i Wieczoru Wyrzeża z dnia 22 grudnia 1981 r. Artykuł ten budził już wówczas pewne kontrowersje, zwłaszcza ze względu na to, że nie można było uzyskać od władz odpowiedzi na pytanie, co się dzieje z naszą produkcją i towarami. Żeby nie być posądzonym o manipulowanie tekstem przytoczamy wspomniany artykuł w całości bez dodatkowego komentarza.

"Dary z Moskwy i Berlina. W związku z trudnościami w zaopatrzeniu rynku kraje socjalistyczne pospieszyły nam z pomocą. Samochodami i pociągami nadchodzą do Polski transporty z darami społeczeństwa Związku Radzieckiego i Niemieckiej Republiki Demokratycznej. W minioną sobotę, w godzinach popołudniowych, po 24-godzinnej jeździe przyjechały do Warszawy samochody, wiozące dary berlińskiej organizacji Socjalistycznej Partii Jedności dla mieszkańców Warszawy i województwa stołecznego. Podobna pomoc z NRD dotarła do Koszalina, Szczecina, Katowic, Krakowa i Opola. Wśród darów znajdują się mięso, makarony, kasze i ożywki dla dzieci, a

nadto ubiory dla dzieci. W niedzielę wieczorem na Dworcu Gdański w Warszawie przybył specjalny pociąg wiozący dary od załóg fabrycznych i organizacji społecznych Berlina. Na ręce prezydenta Warszawy dary przekazał osobisty wysłannik Ericha Honeckera. W 30 wagonach tego pociągu znajdują się jaja, drożdż, żywność, łóżeczka z materaczkami dla niemowląt, odzież dla dzieci. W godzinę później przyjechał drugi pociąg z NRD z darami od berlińskiej organizacji FDJ, który przywiózł również żywność, odzież i środki higieniczne. Dary z NRD już od wczoraj sprzedawane są w sklepach i wytypowanych zakładach pracy.

Wczoraj po południu, pod warszawski Pałac Młodzieży zjechała kolona 18 samochodów ciężarowych z Moskwy. Dar towarzyszył moskiewskich to paczki dla najmłodszych, dzieci najbardziej potrzebujących opieki i ciepła. Przywieziono 200 tys. noworocznych paczek, podarki te przygotowali ludzie pracy Moskwy."

ANKIETA KURIERA KWIDZYŃSKIEGO

Przeczytaj Zastanów się Wypełnij Wyślij

Pierwszą naszą ankietę opublikowaliśmy w jednym z poprzednich numerów Kuriera. Celem jej było poznanie opinii Czytelników na temat rozwoju czasopisma. Była to jedyna edycja tej ankiety. Spotkała się z niewielkim odzewem. Niezależnie od tego Czytelnicy kierują do nas pewne sugestie odnośnie formy i treści gazety. Chcąc zatem nawiązać bliższy kontakt z szerokim kręgiem Czytelników i poznać ich życzenia wobec prasy regionalnej, ponawiamy ankietę o zmiennym nieco układzie. Prosimy o przesłanie wypełnionych ankiet na adres Redakcji "Kuriera Kwidzyńskiego" ul. Braterstwa Narodów 46, Kwidzyn.

- Kupuję KK:
 - regularnie b) często c) od czasu do czasu
- Czytam w KK:
 - wszystko b) wybrane artykuły c) tylko program telewizyjny
- Jaka jest Twoja ogólna ocena Kuriera Kwidzyńskiego pod względem doboru tematyki i sposobu prezentacji:
 - dobra b) dostateczna c) niedostateczna
- Jakie jest Twoje zdanie o stałych rubrykach Kuriera Kwidzyńskiego
 - pozytywne b) negatywne c) obojętne
- Czy podoba Ci się wkładka "Przegląd Pomorski"
 - tak b) nie) c) nie mam zdania
- Jakie jest Twoje zdanie na temat działu reklam
 - pozytywne b) negatywne c) obojętne
- Jaka jest Twoja ocena szaty graficznej gazety
 - pozytywne b) negatywne c) obojętne
- Która ze stałych rubryk podoba Ci się najbardziej

.....
- Do której ze stałych rubryk masz najwięcej zastrzeżeń

.....
- Jakiej tematyki jest Twoim zdaniem za mało w Kurierze Kwidzyńskim

.....

WIGILIA DAWNEJ I DZIŚ

Wigilia rozpoczyna święta Bożego Narodzenia - rodzinne święta pełne pięknych tradycji i podniosłego nastroju. Wieczór wigilijny jest najbardziej uroczystym i najbardziej wzruszającym wieczorem roku.

Na powstanie świąt Bożego Narodzenia (obchodzonych od IV w. naszej ery) złożył się bardzo długi i bardzo skomplikowany proces historyczny, którego pierwsze stadia giną w pomroce dziejów. Zwyczaj ludowe i obrzędy religijne różnych kultur, narodowości i kręgów wyznaniowych nawiązywały się na przestrzeni wieków, splatały ze sobą, łączyły w przedziwne formy. Jedne z nich stopniowo zanikały i do naszych czasów dotrwały jedynie w formie szczałkowej, inne wzbogacały się i rozrastały. Antyczne, pogańskie zwyczajy zespoliły się ze zwyczajami chrześcijańskimi, a każdy naród wzbogacił je swoimi, specyficznymi cechami własnej kultury i nadał im własną treść.

Istnieje zastanawiająca zbieżność dat obchodzonego przez chrześcijan. Święta Bożego Narodzenia i dawnych świąt hellenistycznych i świąt słowiańskiego pogaństwa. Na przełomie grudnia i stycznia obchodzili świąt pogański wielki cykl świąt roku. Święto przesilenia zimowego (25 grudnia - był to pierwszy dzień nowego roku), 24 grudnia obchodzili słowianie święto zmarłych, będące zarazem ostatnim dniem roku i wigilią zimowego przesilenia dnia z nocą. Również w starożytnym Rzymie 25 grudnia obchodzono święto narodzin Niezwyčajonego Słońca. Temu Niezwyčajonemu Słońcu pogańskiego świata kościół uznał za właściwe przeciwstawić Chrystusa, jako Słońce sprawiedliwości (Solis Salutis) - słońce, które wzeszło, aby zbawić świat.

Ta dalekowzroczna i głęboko przemyślana polityka Kościoła Katolickiego sprawiła jednak, że powstało pewne pomieszanie obrzędów świątecznych, stąd też bogata i wielce skomplikowana jest obrzędowość Świąt Bożego Narodzenia. I tak, w obrzędowości świąt Bożego Narodzenia splatają się ze sobą poważne i smutne momenty związane z pogańskim kultem zmarłych - z niefrasobliwym nastrojem rzymskich obrzędów saturnalno - noworocznych i tajemniczym charakterem przełomowej nocy wigilijnej, przemawiającym szczególnie silnie do wyobraźni ludowej. Z nocą wigilijną związane są szczególnie liczne wierzenia. Jest to noc, w czasie której blakają się duchy, a w wierzaniach ludowych noc ta jest okresem czarów, dziwów, niesamowitych zjawisk i nadprzyrodzonych mocy, rządzących przez tajemniczy i nieodgadniony świat zmarłych. Wieczór to nad wyraz osobliwy: radosny i straszny zarazem. To wieczór, w którym nie ma rzeczy niemożliwych. Tej nocy pod śniegiem rozkwitają kwiaty i drzewa, piaki i zwierzęta mówią ludzkim głosem, pszczoły budzą się w ulach z zimowego snu, a zatopione dzwony na

dnie zamarych jezior głucho skarżą się i jęczą. Nawet martwe kamienie ozywają i obracają się wokół własnej osi. Jednym słowem, przez całą przyrodę przebiega dreszcz tajemniczy i wszystko zlewa się w mistycznym zapamiętaniu.

Kościół Katolicki, w ciągu wielu wieków zwalczając pozostałości pogańskich wierzeń, był jednak niezwykle tolerancyjny wobec ludowych zwyczajów świątecznych i obrzędów, do których lud był szczerze przywiązany potęgą tradycji niezliczonych pokoleń. Kościół, po upływie bardzo długiego czasu, działając z wielką cierpliwością, nadawał dawnym zwyczajom nowy sens, przyjął dawne formy i wypełnił je własną treścią. Początkiem wieczery wigilijnej w tradycji chrześcijańskiej były w dawnych wiekach wielogodzinne widowiska, na które wierni przynosili napoje i - jedzenie. Tradycja dzielenia się opłatkiem pochodzi od prastarego zwyczaju eulogij, jaki zachował się w pierwszych wiekach chrześcijańskich.

Od niepamiętnych czasów, od słowiańskich uczt zadusznich, kolacja wigilijna składała się z potraw postnych. Sama nazwa "wigilia" pochodzi od łacińskiego słowa "vigiliare" - czuwać, "vigilia" - czuwanie.

Do tradycji wigilijnych należy, aby do wieczery zasiadała parzysta liczba biesiadników. Jeśli w gronie była nieparzysta liczba osób, zapraszano kogoś z zewnątrz. Przy stole zasiadano zwykle według wieku. Wieczera wigilijna rozpoczynała się zawsze wspólną modlitwą i do końca miała charakter uroczysty i poważny. Nikomu, oprócz gospodyni nie wolno było wstawać od stołu, ani nawet rozmawiać. Liczba potraw powinna być nieparzysta, w zależności od stanu: 5 - 7 u chłopów, 9 u szlachty, u arystokracji 11, 13... - miało to znaczenie magiczne i zapewniało urodzaj w roku przyszłym. Potrawy powinny składać się ze wszystkich pól: pola, sadu, ogrodu, lasu i wody. Stary zwyczaj nakazywał skosztowanie każdej potrawy.

Na stole, pod obrusem rozścielano siano - miało to przypominać miejsce urodzenia Chrystusa i siano w żłobku. Do wieczery zasiadano, gdy pierwsza gwiazdka ukazała się na niebie.

Jest jeszcze wiele obrzędów tego dnia, każde zdarzenie stanowiło podstawę do wróżb i przepowiedni przyszłości. Stanowią one pomieszanie pradawnych zwyczajów z obrzędowością i wiarą chrześcijańską i tworzą bardzo skomplikowaną mozaikę.

Najważniejszym momentem wigilijnej wieczery jest dzielenie się opłatkiem. Zwyczaj ten tak silnie związany jest z Polską i tak głęboko zapadł w serce każdego Polaka, że ma dla niego znaczenie niemal mistyczne, nie dające się wytłumaczyć argumentami rozumowymi, obyczajowymi, a nawet religijnymi. "A było przy przeorze jedno krzesło puste, przed którym stał talerz, na którym białą paczką opłatek" - pisze H. Sienkiewicz w "Potopie".

Historia naszego narodu, na ogół tragiczna, w ostatnich dwustu latach sprawiła, że różne wyroki i "ukazy" skazywały Polaków na Sybir, zsyłały do obozów koncentracyjnych, na emigrację, ale zawsze i wszędzie w noc wigilijną zbierali się Polacy, żeby okazać łączność i wzajemną miłość, żeby przełamać się opłatkiem. W innych krajach ten zwyczaj nie jest znany. Tylko u nas, na polskiej ziemi. Dzielenie się opłatkiem rozpoczynał pan domu, w jego zastępstwie najstarszy syn, a potem każdy z osobna. Gdy się wszyscy podzielił, składając jednocześnie życzenia i żegnając się znakami krzyża, można było zasiadać do stołu.

Jedną z najmlodszych tradycji wigilijnych jest strojenie choinki. Zwyczaj ten przywędrował do Polski z Niemiec w XVIII w., w niektórych regionach został przyjęty dopiero w XX w. Jest to zwyczaj bardzo młody, ale czyż dzisiaj potrafimy wyobrazić sobie święta Bożego Narodzenia bez choinki?

Stojąca choinka wyparta z domów nowocześniejsze wigilijne przybrania (w formie zawieszzonego pod sufitem wierzchołka sosny, nazwane w różnych regionach Wigilia. Narodowe dzieje sprawiły, że Wigilia wpisała się w polską tradycję, jako wieczór prawdziwego zbliżenia, wzajemnego odpuśczenia win, lekcja miłości, najbardziej uroczyste i rodzinne święto w roku. Sprawily, że wigilia stała się wieczorem zadumy i refleksji. Bez to w naszej historii było wieczorów wigilijnych strasznych, bolesnych, pełnych trwożgi - jak chociażby ten sprzed dziesięć lat - Wigilia 1981 roku w czasie wojny komuny z Narodem. Ale zawsze w tym dniu ludzie garnęli się do siebie i z pierwszą gwiazdką siadali do kolacji. I zawsze musiała być choinka, i zawsze musiał być opłatek, i zawsze śpiewano koledy. Były różne czasy, choćby te, które pamiętam - komunistyczne, kartkowe przydziały. Ale w każdym polskim domu zawsze pachniało barszczem i grzybami, a na stole pojawiały się wigilijne przysmaki.

Niewiele już dzisiaj zostało z prastarych obyczajów, przymowa atęcząca, ślepe branie wzorców od obcych, ale ja uważam, że największą potrzebą jest kontynuacja tradycji. Ubieżmy więc w ten wieczór choinkę, zapalmy świeczki, przykryjmy stół śnieżnobiałym obrusem, wybaczmy nieprzyjaciółom, bądźmy sercem i myślą z bliskimi, pomimo zmęczenia bądźmy dla siebie w tym dniu mili i uśmiechnięci i jeśli nawet na wigilijnym stole pojawi się pipę potraw - zachowajmy pogodę ducha. A po kolacji, zamiast oglądania filmu w telewizji zaśpiewajmy wspólnie koledy. Gdyż jak mówi mój przyjaciel "nie mam nic przeciwko nowoczesności, byle tylko była mocno zakorzeniona w tradycji". Wesolych Świąt i Do Siego Roku.

Anka Gardian

KOCHANI RODZICE (donos trzeci)

Nasi Kochani Rodzice odetchnęli z ulgą. Teraz już nie trzeba malucha wygnaniać w psią pogodę na podwórko, aby spokojnie zdrzemać się i przeczytać gazetę.

Wystarczy posadzić dziecko przed szklanym ekranem i można mieć pewność, że ukradnie się kilka chwil dla siebie. Sprzęt RTV stał się tak łatwo dostępnym i trudno znaleźć dom, gdzie nie ma kolorowego telewizora, a w wielu jest ich więcej. Video też stało się już chlebem powszednim i nawet mniej zamożne rodziny "szarpnęły się" na jakiś odtwarzacz. Inwestycja potrzebna i praktyczna. Wystarczy dzieciakowi wypożyczyć kilka bajek, jakiegoś "Rambo", albo science fiction i zyskujemy długie godziny "nieobecności" potomka. A laterośl szybko się uczy obsługi sprzętu i któregoś pięknego dnia "pryska" ze szkoły, aby sobie spokojnie i bez nerwów obejrzeć film, który pożyczyla od kumpla lub znalazła ukryty w szafce ojca. A potem to już zaczynają się regularne exodusy spragnionych mocnych wrażeń młodzieńców ze szkoły i poranne seanse (od lat 18).

W kinach też jakby rzadziej widać wywieszki z informacją, dla jakiej grupy wiekowej film jest przeznaczony. Zresztą, kryteria limitowania wieku są bardzo ciekawe i skłaniają do refleksji. Jeżeli bowiem dzieło zawiera tzw. "gołe d...", to przeważnie jest dozwolone od lat 18 (choć niekoniecznie). Ale setki filmów bez ograniczeń ocieka krwią, a na ekranie strzelanina, bijatyka, przemoc, gwałt (choć nie pokazują "gołej d..."), język rodem z kryminału, a czasem wymyślne tortury i bezwzględne, zimne, cyniczne potwory z innych planet. Cóż z tego, że dobro zwycięża na końcu, kiedy 13-latek dopiero uczy się rozróżniania pojęć dobra i zła, a o krytycznej selekcji nie ma jeszcze mowy. Uczeń "podstawówki" odbiera jeszcze wszystko wprost i nie jest akurat najważniejsze, że zwyciężył pozytywny bohater, bo po drodze dzieciak natrzył się już tyle, że dobry bohater zaczyna blednąć, robi się nudny

i nieciekaw. Żli ludzie - ci dopiero są silni, odważni i zostają pokonani jakby przypadkiem, mimochodem.

A zapytacie takiego małego kinomana, czy widoczną ale przeczytał książkę rocznie, albo nawet w ciągu całego życia, odpowie, z uśmiechem tępowego zachwyty, że dużo czyta: "Supermana", "Thorgala", "Conana", "Alfa" i wiele innych dzieł "klasyki"...komiks.

A Wy, Kochani Rodzice, jesteście zadowoleni. Potomek jest pochłonięty ekranem i nie rozrabia, nie marudzi, nie łązi po domu znużony i nie wymyśla psot, przyprowadzających o ból głowy.

Zapraszam Was zatem do szkół waszych laterośli, abyście zobaczyli i posłuchali, jak za-

chowują się poza domem. Wjdźcie wieczorem na podwórko i przyjrzyjcie się zabawom Waszych dzieci. Posłuchajcie też uważnie ich sposobu mówienia, przyjrzyjcie się krytycznie ich stosunkowi do życia, obowiązków i innych ludzi. Sprawdźcie kiedyś ich zasób słownictwa.

I za 10 lat nie krzychez, że szkoła, ulica, czy zle towarzysstwo "zepsuły" Wasze kochane dziecko, które akurat może będzie "czarną owcą" w Waszej Szanownej Rodzinie.

Wypada więc tradycyjnie życzyć Wam, Kochani Rodzice, z okazji Świąt Bożego Narodzenia, ale zupełnie bezinteresownie - wszystkiego najszczęśliwszego!

(jaw)

Pogodnych Świąt Bożego Narodzenia
i Do Siego Roku
naszym drogim Profesorom, kochanej Dyrekcji
I Liceum Ogólnokształcącego
oraz naszemu serdecznemu przyjacielowi
Księdzu Kanonikowi Wojciechowi Krukowi
życzą Harcerki i Harcerze 1 KDHiH Szarża.

"Łamię się z Wami
opłatkiem białym
Wy wszyscy moi dalecy
czy bliscy
Wy co za błędnej
gwiazdy ideałem
po świecie są rozproszeni całym..."

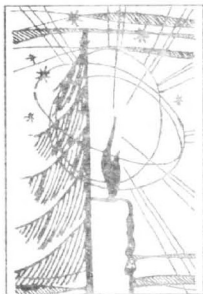
(M. Ilnicka
"Opłatek wigilijny")

Wesolych Świąt
i szczęśliwego Nowego Roku
życzą wszystkim
Nauczycielom i Dyrekcji
Szkoły Podstawowej nr 6
harcerki i harcerze 23 DH
"Mała Szarża"

BOŻE NARODZENIE

**”Zwiastuję wam radość wielką,
która będzie udziałem całego narodu;
dziś narodził się nam Zbawiciel,
którym jest Chrystus Pan”,**

(Łk 2,10-11)

nica. Patrzymy na ten żłobek poprzez naszą wiarę i dostrzegamy w nim Zbawiciela, który przyszedł, aby obdarzyć nas życiem wiecznym, aby wyzwolić z niewoli grzechu i uczynić wolnymi dziećmi Boga. Przyjmujemy Go z radością za swego Zbawiciela i Pana, gdyż nikt inny, tylko On jest zwanym wielkim planu zbawienia człowieka. ”Tym, którzy Go przyjęli, dać moc, aby się stali dziećmi Bożymi” (J 1,12).

Radość, którą zwiastował Anioł pasterzom, których ”Chwała Pańska zawsze oświeca”, niech będzie w szczególny sposób przysłała w obrzędach i spotkaniach rodzinnych tego okresu liturgicznego. Rodzice szczególnie niech dołożą wielu starań, korzystając z poniższych propozycji liturgii domowej, aby stały się w ich domu rzeczywistością słowa: ”Zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu, dziś narodził się nam Zbawiciel”. Wpatrujemy się również w tę parę ”Młodych Ludzi, którzy znaleźli się w trudnych, niemal bez wyjścia warunkach, bez dachu nad głową, a jednak św. Józef stanął obok Maryi oczekującej Dziecka pełen troski. Chrystus rodzi się w największym ubóstwie, aby każdemu małżeństwu dać znak, że winno

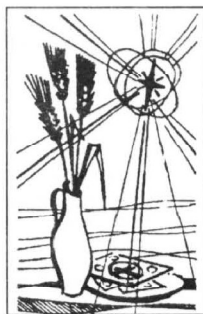
przyjąć każde dziecko, jakie daje im Bóg, bo przecież będzie Ono Synem Bożym.

PIERWSZA GWIAZDA

Na pamiątkę gwiazdy betlejemskiej, o której mówi św. Mateusz, a która, gdy ujrzeli Mędrcy, ”bardzo się uradowali”, (Mt 2,10), w Polsce rozpoczyna się uroczysta wigilijna, gdy ukaże się pierwsza gwiazda na niebie.

Zwyczaj ten jest głęboko zakorzeniony w polskiej kulturze. Znalazł on odbicie również w polskiej literaturze pięknej (W.S. Reymont - ”Chłopi”, M. Dąbrowska - ”Uśmiech dzieciństwa”). Nie zaslądano do wigilijnej ”zanim gwiazda po-

woła wszystkich do polamania się opłatkiem” - stwierdza O. Kolberg. Jest to bardzo stary zwyczaj przestrzegany do dnia dzisiejszego w rodzinach katolickich.

WILIA - WIECZERZA WIGILIJNA

Starodawny polski zwyczaj: ”po zachodzie słońca, zgodnie z praktyką dawnych chrześcijan spożywa się obiad postny, złożony z tradycyjnych potraw”. Jest to uroczysta uczta wigilijna. Na Mazowszu nazywano ją ”pośnikiem, ucztą postną”. Obecnie nosi w całej Polsce nazwę wigilijnej.

Miała ona charakter zawsze bardzo uroczysty. ”Do czasów I wojny światowej na wsi polskiej wigilijna przynajmniej przygotowywana na stole w białej izbie, której używano tylko na większe uroczystości”.

Uczta wigilijna ma charakter ściśle rodzinny. Zaprasza się na nią oprócz rodziny i krewnych tych, co domu nie prowadzi albo mieszkają samotnie.

ŁAMANIE SIĘ OPLATKIEM

Najważniejszym i kulminacyjnym momentem wigilijnej w Polsce jest obrzęd łamania się opłatkiem. Wszyscy są zgodni co do tego, że opłatki są pozostałością, śladem eulogii starochrześcijańskich. Eulogie był to chleb ofiarny, który składano na ołtarzu w czasie przygotowania darów eucharystycznych.

Oplatki były wypiekane na plebaniach i w klasztorach, i roznoszone po domach. Nie można było ich nabyć w handlu. To miało swoją głęboką wymowę i wyraz jedności w kościołach parafialnych.

Obrzęd łamania się opłatkiem następuje po modlitwie i złoże-

niu sobie życzeń, a więc na samym początku wigilijnej, gdy ukaże się pierwsza gwiazda na niebie.

Dzielenie się nawzajem opłatkiem oznacza wzajemnie poświęcenie się jednych dla drugich i uczy, że ostatni nawet kawałek chleba należy podzielić z bliźnim, zbliża oddalonych, łączy umarłych z żywymi i jedna skłóconych ”wyciągnęła dłoń z okrucieństwem sięga poza rzeczywistość” (Z. Kossak).

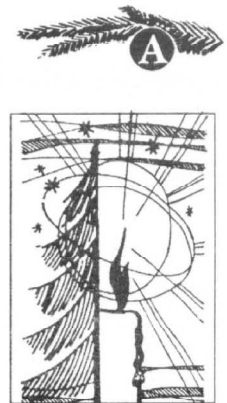
WOLNE MIEJSCE PRZY STOLE

Znany i powręczny jest obecnie w Polsce zwyczaj pozostawienia wolnego miejsca przy stole wigilijnym. Trudno jest w tej chwili ustalić jego genezę. Ks. J. Śliwański stwierdza krótko, że ”przy wigilijnym stole zostawia się jedno miejsce wolne”. Zapewne jest to zwyczaj nowy, gdyż nie wspomina o nim żaden z historyków obyczajów polskich. Wolne miejsce przy stole w czasie wigilijnej jest ”przeznaczone dla przynajmniej jednego gościa, którego w ten sposób traktuje się rodzinnie” (Ks. J. Śliwański).

Z. Kossak pisze, że ”ktokolwiek zajdzie w dom polski w święty, wigilijny wieczór, zamie to miejsce i będzie przyjęty jak brat. Raz do roku, w ciągu paru godzin, społeczeństwo uświadamia sobie przez ten zwyczaj, jakim rajem byłby świat, gdyby prawa wigilijnej wigilijnej przy stole stały się stałe.

Wieczór sylwestrowy - rodzinne ”Te Deum”

Wieczór ostatniego dnia roku kalendarzowego rodzina przeżywa pod znakiem wdzięczności Panu Bogu za otrzymane łaski.

Dawniej w każdym kościele gromadzili się wierni na uroczyste nieszpory, którymi kończono stary rok. Wielu ludzi wieczór ten i noc spędza na balach i zabawach. W rodzinach chrześcijańskich wieczór ten jest okazją do refleksji nad przemianami, nad właściwym korzystaniem z powierzonych nam czasu, z wykorzystania danych nam łask. Czy łaska Boża nie została nam dana na próżno? Wreszcie niech będzie on okazją do wysławiania Panu Bogu hymnu dziękczynnego ”Magnificat” lub ”Te Deum laudamus”. Spotkanie rodzinne dzisiaj może mieć charakter pogodnego wieczoru: śpiew piosenek, zabawy, recytacje, koledy. Kończymy wieczór modlitwą spontaniczną lub posługujemy się podaną poniżej. Na koniec śpiewamy ”Ciebie Boga wystawiamy”.

Zredagował
Kazimierz Ickiewicz
wg pracy
ks. bp Józefa Wysockiego
pt. Rytuał rodzinny”

BABKA ŚWIĄTECZNA W OBRZĘDOWOŚCI I PODANIACH NA KOCIEWIU

W czasie świąt Bożego Narodzenia na wielu stołach w miastach, a szczególnie na wsi pojawia się jeszcze świąteczna babka, której obrzędowość sięga wydarzeń całego roku kalendarzowego. Ostatni na polu związany snop żyta Kociewicy nazywają babą. Podobnie nazywa się tam kobietę, która go na polu wiąże. Snop ten jako ostatni zwolizło się na półfirczu z pola do stodoły. Siadali na nim wszyscy wracający z pola wieśniacy, a nawet nakrywano go białą chustą, by ”babka nie widziała, jaką drogą z pół zjechała”. A biada temu, kto by zjeżdżając galopem z pola zgrubił ”babę”. Wprawdzie stare przysłowie mówi: ”Baba z wozu, koniom lżej”, ale też dodaje ”chleba będzie mniej”. Ten bo-

wieć straci swą opiekunkę-żywickielę i chleba mu nie starczy. Na zakończenie ożniwin w zagrodzie następowały uroczyste ”zbabiny”, dziś zastąpione słowem ”dożynki”. Terminu ”zbabiny” nie znają chyba inne regiony Polski. Jego autentyczności nie uda się nikomu podważyć. Ale wróćmy do naszej ”babki”, której - choć nieźle w stodołę - marzy się pole i to nie puste, bo widoku takiego nie znośi, gdyż jej życie, to dobre plony, i kiedy po jesiennych deszczach zaswieci słońce, ze stodoły według wizerzeń znów na nie ucieka. W blaskach słońca złotymi niemi pokrywa ryżka i zbronowane pola, kraj cały ”zababia” swą życiodajną siłą. Lud mówi wtedy o ”babim łecie”...

A kiedy przychodzi zima, ”babka” wraca do stodoły, a gdy przyjdą święta Bożego Narodzenia, przestawia się w babkę świąteczną. Rodowodu tych ”przemian” należy szukać zapewne w prastarych czasach słowiańskich, kiedy to nasi przodkowie żyli ze zbierania i jedzenia darów przyrody czy też czasów, kiedy w rodzie-plemieniu dominującą rodzinę odgrywała właśnie kobieta. Jej to funkcja z czasem urosła do roli bóstwa-opiekunki ziemioplodów, bóstwa - symbolu wiecznej odradzającego się życia, wiecznej dawczyni tego życia. Nic też dziwnego, że ukoronowaniem tego procesu, niejako kulminacyjnym punktem związania się człowieka z tym bóstwem i pozyskania sobie te-

go dobrego demona stało się ”wyniesienie” go na stół świąteczny niby ołtarz rodzinny i dzielenie się nim pod postacią ciasta-baby na biało lukrowanej, nawiązującej kolorem do białej chusty, w której w żniwa zjeżdżała ona z pola, a przypominającej też symbol opłatka wigilijnego... A po Gwiazdce ”babka” znów wraca do stodoły. Tu miała by spokoj, gdyby nie młócka zboża. Siada ona wysoko na ”szychtach” zboża, a w czasie młócki schodzi z nimi coraz niżej, aby w końcu z ostatnią ”ławą”, w ostatnim snopie znów przypomnieć się tradycyjną ”babą”. W dawnych wierzeniach ”babka” znów wyszła ze stodoły na pola, ale że na nich straszna

zima, okropnie zmarzła wraca do pieca stojącego za sadem domu. Tam zimowała, by z pierwszymi promieniami wiosennego słońca wpaść w garujące ciasto świąteczne, wielkanocne... Ubabrała się, nadając ciastu swój kształt mały, pękaty... Gospodyni wsadziła ciasto-babę do pieca, a po wypieku znów białym lukrem ją okryła. Tak to ku czci, że od ludu odpędzała głód, że lud ten wiecznie żywi, stawia się i tę babkę wielkanocną na stół i zjada, aby łącząc się tą drogą z wiecznie nieprzemijającym i zawsze odradzającym się bóstwem-demonem wyjść pewniej na wiosenne uprawy i zapładniać nowym życiem okrywające się w zieleni pola.. Jan Szwonka, Kociewiak

- autor Ballady-Legendy o ”Zytniej Babie”, utrwalił tę obrzędowość m.in. w wierszu: Czy nie zababiasz kraju? Patrz, co się zieleni w maju! Baba, Babski i aż dwie Babie, Choć Babinek tylko jeden, Ale Babic to aż siedem, Nie licząc tych dużych Babic. Są Babiki i Babietka, Babienice i Babiarze, Baboszewo i Baborów, Babkowie, Baborówko - Tu żył Babor, mówią krótko Baboluski, Babigoszcz, Stare Babki, Babimost... A kończy swą Balladę tak: Ani Miałem wielkich świątyń, Ani Chramów ani gontyń, Moje chramy - to stodoły, Me ołtarze - Wasze stoły! (K o)

NOWY PODATEK DOCHODOWY

Już niedługo, od 1 stycznia 1992 roku wszyscy będziemy płacić podatek od swoich dochodów. Większość z nas nie odczuje tego w portfelu, gdyż nie straci na opodatkowaniu. Wszyscy uzyskamy jednak świadomość, że to z naszych pieniędzy opłacane są szkoły, szpitale, policja i wojsko. Każdy będzie miał prawo powiedzieć: płacę, więc oczekuję... Każdy będzie wiedział ile w budżecie znalazło się jego pieniędzy.

No właśnie, ile?
W większości nie będziemy musieli podatku obliczać sami. Za wszystkich urzędników, pracowników przedsiębiorstw państwowych, prywatnych lub spółdzielczych, emerytów, rencistów, pobierających zasiłek bezrobotnych – obliczy go zakład pracy. ZUS lub biuro zatrudnienia. Oprócz tego, że obliczy, także potrafi co miesiąc zaliczyć, rozliczyć całość pod koniec roku i poinformuje ile wyniósł nasz podatek. Jak z tego wynika każdy kto sprzedaje swą pracę umysłową lub fizyczną jest podatnikiem – jest obciążony podatkiem, natomiast nie jest płatnikiem. Płatnik to jego pracodawca, który oblicza i bezpośrednio płaci podatek do Urzędu Skarbowego.

Same rozliczać się muszą z Urzędem Skarbowym tylko osoby prowadzące działalność gospodarczą i uprawiające działalność twórczą lub wolne zawody.

One to, do 20 dnia każdego miesiąca będą musiały składać zeznania podatkowe. Raz w ciągu roku składać je będą również ci, którzy pracują na półtora czy dwa etaty oraz posiadają dodatkowe – regularne lub nieregularne – źródła dochodu.

Pora więc wyjaśnić jakie to zasady rządzą nowym podatkiem. Jest to podatek powszechny (płaci go wszyscy), który zastępuje 5 dotychczasowych podatków (od plac, wynagrodzeń, dochodowy, wyrównawczy, częściowo rolny).

Wzrasta on stopniowo wraz ze wzrostem dochodów w następujący sposób:

Zabieg ten ekonomiści nazwali ubrutnieniem wynagrodzeń. Będą one dokonane jednorazowo, wszystkie place zostaną przeliczone jednakże tak, by nikt nie dostał na rękę mniej niż przed wejściem w życie podatku.

Żeby jednak obliczyć podatek nie wystarczy przeliczyć nasze wynagrodzenia. Trzeba dokładnie ustalić podstawę opodatkowania, nie stanowią jej wszystkie pieniądze, które do nas wpływają. Nie wliczamy kwot zwolnionych od podatków np:

- odszkodowań na podstawie prawa administracyjnego i prawa cywilnego
- ubezpieczeń majątkowych i osobistych
- odsetek z wkładów oszczędnościowych
- nagród państwowych
- wygrananych w totolotka
- zasiłków porodowych, pielęgnacyjnych, wychowawczych, pogrzebowych
- pomocy finansowej z opieki społecznej
- rent inwalidzkich inwalidów wojennych i wojskowych.

Nie liczymy też kwot, które są opodatkowane oddzielnie np:

- kwot zarobionych poza miejscem pracy do wysokości 200 tys. zł. (są one opodatkowane oddzielnie w wysokości 20%)
- alimentów otrzymywanych na dzieci
- pieniędzy ze sprzedaży nieruchomości oraz praw majątkowych.

Odcinzione z podstawy opodatkowania są też darowizny na cele naukowe, oświatowe, kulturalne, charytatywne itp. Jeśli nie przekraczają 10% naszych dochodów. Mijamy nadzieję, że ta konstrukcja pozwoli rozwijać mecenat bogatych ludzi nad tymi dziedzinami naszego życia, które zawsze cierpiały na brak środków. Ważna jest przy tym uwaga, że konieczne jest poświadczanie tych kwot odpowiednimi rachunkami tak, aby móc wykazać przed fiskusem zarówno swoje wydatki jak i przychody.

Jednakże na tym nie kończą się ulgi, z których możemy skorzystać. Najistotniejszą możliwością odpisu dają nam ulgi mie-

szkaniowe od osoby prawnej, np: spółki, która je buduje, a nie od Kowalskiego – chodzi po prostu o aby promować nowe budownictwo.

Mieszkać jednak nie kupujemy co roku. Częściej zdzierają się nam drobne remonty: a to malowanie pokoju, a to wymiana armatury.

Zbieramy cały rok rachunki za materiały i robocizną - przedłożone w zeznaniach podatkowych uduktujemy wydatki poniesione na cele mieszkaniowe i uprawimy nas do odpisu podatkowego. Jednakże suma tych rachunków nie może być mniejsza niż 2% i większa niż 20% sumy będącej wartością 70 m² powierzchni użytkowej.

Jak więc z tego wynika ulga związana z zakupem lub remontem mieszkania może spowodować, że w ogóle będziemy zwolnieni w danym roku z podatku. Rachunki, na podstawie których otrzymujemy ulgę jesteśmy zobowiązani przechowywać 3 lata, przez taki bowiem okres Urząd Skarbowy ma prawo ich od nas żądać.

Wiemy już, że nie zostaną nam opodatkowane kwoty objęte ulgami. Oprócz nich od całości przychodu zostaną nam jeszcze odjęte koszty, jakie ponieśliśmy aby uzyskać dochód. Koszty te zryczałtowane dla wszystkich pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i wynoszą 3% od 64 800 000 czyli w skali roku 1 944 000 zł. Inaczej będą się kształtowały koszty uzyskania przychodu dla wykonujących samodzielnie działalność artystyczną, publicystyczną czy oświatową (20% od przychodu) lub dla wykonujących wolne zawody (koszty rzeczywiste ale uduktowane). Charakterystycznym jest, że nie z tytułu kosztów uzyskania przychodów nie będą mieli odjęte np: emeryci, renciści osoby otrzymujące stypendia.

Szanse aby płacić jeszcze mniejszy podatek mają małżeństwa. W zasadzie każdy małżonek płaci podatek oddzielnie, ale mogą oni podjąć decyzję, że będą to robić wspólnie. Fak-

JAK PRZEŻYĆ KONIEC ŚWIATA?

Nieproszone goście wlamują się do wnętrza komórki, dopadają centrum sterowania i programuje kod genetyczny tak, aby reprodukowal jego sobowtórzy. Akcja przebiega bardzo szybko, gdyż "terrorysta" działa 1000 razy szybciej niż najszczęśliwy z jego "kuzynów". Tempo jest tak duże, że komórka nie wytrzyma i zostaje rozsadzona. Wcześniej jednak zdąży wytworzyć sporo osobników, z którymi małe kto chciałby mieć do czynienia. Napastnik się zresztą na tyle perfidny, że atakuje głównie "koszary sil bezpieczeństwa", uniemożliwiając obronę. A wtedy już prawie bez przeszkód w granice bezbronnej komórki wdziera się kto chce, opanowując kolejne rejony, by dokonać dzieła zniszczenia.

Ta akcja terrorystyczna, to uroszony schemat działania wirusa HIV, który od kilku lat "robi karierę" na całym świecie, przyprawiając miliony ludzi o drżenie serca. Przypuszcza się, że wirus ten nie jest nowością w przyrodzie i jego działanie można by wyjaśnić wiele wcześniejszych zgonów, których przyczyną nie odkryto, nie znając jeszcze podstępnej wroga. Odkrycie było tym trudniejsze do osiągnięcia, że sam wirus HIV osłabia system immunologiczny (odpornościowy) i dopiero "zwykłe" choroby, normalnie uleczalne, stają się śmiertelną pułapką. Perfidne działanie wirusa otrzymało nazwę "nabytego zespołu braku odporności" (ang. skrót - AIDS). Zaatakowany organizm jest zatem skazany na nieuchronny zgon, choć nie od razu. Jedynym ratunkiem byłoby umieszczenie zarazonej osoby w warunkach absolutnej sterylności, a to jest praktycznie niemożliwe na dłuższą metę.

Kiedy zmarł Rock Hudson, amerykański aktor filmowy, na świecie zawrzało. W środkach masowego przekazu okrzyknięto chorobę "dżumą XX wieku" i protokowano wygnięcie ludzkości do "któregoś tam" roku. Panika udzieliła się ludności wszystkich kontynentów, bo wtedy jeszcze nie było jasne, jak się można zarazić i czy w ogóle można "temu" przeciwdziałać. Dopiero dokładne badania i rzetelna informacja obniżyła emocje. Okazało się, że "zaręczoność" wirusa jest bronią obosieczną, stonksunkowo łatwo bowiem go "wykończyć", a jego rozmnażanie jest zbyt gwałtowne, by komórki mogły długo go reprodukować. Znamy wirusy, które potrafią przez lata wytrzymać warunki "kosmiczne", ogromne różnice temperatur, promieniowanie, czy wpływ chemii. Na szczęście okazało się, że HIV do nich nie należy. Wystarczy "domowy", A zwykły, pozabawiony tej zrete-

prostym sposobem odkażenia przedmiotów przy użyciu płynu do mycia naczyń, środków dezynfekcyjnych lub po prostu wygotowanie. Nie sposób jednak wykluczyć przypadkowego, niewiadomego zakażenia. I tu natura okazała się łaskawa. W warunkach "pokojowych" HIV może przeżyć około 2 godzin poza organizmem nosiciela, zaś samo zakażenie odbywa się ściśle określonymi sposobami. Generalnie tylko bezpośrednie przeniknięcie krwi lub innych płynów fizjologicznych w głąb organizmu może być niebezpieczne. Mała odporność (jak na ironię) samego wirusa wklucza w zasadzie możliwość "złapania go" bez bliskiego kontaktu. Lekarze wyjaśniają, że zakażenie wirusem HIV jest możliwe przez kontakty seksualne wszelkiego rodzaju oraz przez bezpośrednie przeniknięcie intruza do krwi poprzez drobne nawet uszkodzenia ciała, połączone z krwawieniem. Nie jest więc niebezpieczne zbliżanie się do osób i przedmiotów zakażonych, nie jest możliwe zarażenie się przez dotyk, oddech, czy nawet korzystanie z publicznej toalety. Wiąże się to zresztą ściśle z określeniem tzw. "grupy ryzyka", które logicznie wynikają z powyższego wywodu. Homoseksualiści, prostytutki, oraz ludzie "wyzwoleni seksualnie" łatwo mogą się zarazić przez kontakty płciowe z nosicielami i chorymi, a narkomani, używając wspólnych igieł, wstrzykują sobie wirusy prosto do krwi.

Oczywiście jest, że istnieje możliwość zakażenia w innych okolicznościach, ale to już właściwie kwestia informacji świadomego przeciwdziałania niebezpieczeństwom. Wszelkie zabiegi inoicyjne należy wykonywać szczerze i jednorazowo, transfuzje muszą się odbywać przy użyciu przebadanej krwi, a fryzjera należy odkażać ostre przedmioty... itd. A zatem wystarczy niebędne środki ostrożności, aby mieć niemal stu procentową pewność, że się jest bezpiecznym.

Mam nadzieję, że Czytelnicy wybaczą mi ten przydługi wykład, ale stanowi on pewien obszerny "wstęp", a jednocześnie informację, której wciąż brakuje w naszym kraju w dostatecznej ilości i formie. Nie wystarczy kilka migawek reklamowych, nadanych 1 grudnia w Świątym Dniu Walki z AIDS. Nie wystarczy rozrzuć kilka ulotek w poczekalni ośrodka zdrowia, gdzie ludzie myślą najczęściej o czym innym. Nie wystarczy również nadany w telewizji (pożną porę) reportaż, który zresztą mając być obiektywnym obrazem problemu, wywołuje wręcz przeciwny do zamierzonego skutek. A zwykły, pozabawiony tej zrete-

Kontrowersje

nej informacji człowiek, musi liczyć na własną wyobraźnię. A ta działa aż nazbyt bujnie. Kościół głosi, że AIDS to kara zesłana przez Boga na ludzi rozpustnych i grzesznych. A wyobraźnia szarego obywatela, w dodatku nie doinformowanego, otacza chorobę mistyczną otoczką "niepoznawalnego", jakiejś "siły wyższej" i zaczyna się budzić niepokój. Gazety, zamiast propagować sposoby uchronienia się przed "dżumą", zaspęniają czytelników statystyką, iż do setek tysięcy jest już zarazonych, ile dziesiątków tysięcy już zmarło, a ile jeszcze umrze. Obywatel wpada w panikę, wyraża "pełdom" i "zbożaczom", zaczyna tropić cudzołóstwo, albo rusa na os, ośrodki, stanowiące ostatnią deskę ratunku dla narkomanów, by wymachiwać pięścią i krzyczeć "preca!"

Ale dokąd? Nowiciele wirusa i chorzy na AIDS zostali już straszliwie ukarani. Podpalili na siebie, świadomie czy nie, wyrok śmierci, od którego nie ma na razie odwrotu. Lekarzy i naskuwają pracują intensywnie nad antidotum, ale nie roją rzychego sukcesu. Trzeba sobie jakoś radzić. Ale warunkiem wszelkiego przeciwdziałania jest wiedza. Nie tylko ta, dotycząca sposobów zakażenia, ale o tym, skąd oczekiwac zagrożenia, by się obronić. Ściganie i przesładowanie oraz osądzanie od czci i wiary ofiar wirusa HIV jest przecież równoznaczne z kopaniem sobie grobu. Zniechęceni i zmuszani do ukrycia swej przypadłości chorzy, będą stanowili zagrożenie niemożliwe do opanowania, bo nieznanne. Wtedy rzeczywistość może będzie "złapać wirusa" wszędzie, bo nawet badanie, wykrywające jego obecność, trwa tygodnie, a zatem nie sposób kontrolować otoczenia na bieżąco. Wtedy może istotnie nastąpić apokalipsa.

W historii było już wiele takich epidemii (czy nawet pandemii). W średniowieczu dzuma dziesiątkowała całą Europę, a docierało do nas także wiele innych chorób. Ostatnio mówi się o zagrożeniu cholery.

Abym opanoł sytuację, nie dopuścić do paniki i zdusić szerzącą się "zarazę", wystarczy poznać źródło zagrożenia i zastosować środki ostrożności, wskazane przez fachowców. Piękny przykład amerykańskiego siatkarza, "Magic" Johnsona, który nie zawahał się przyznać publicznie do choroby, by uchronić innych, niech posłuży także nam za przykład. Cóż bowiem uczynimy, kiedy wszyscy nosiciele wirusa HIV, by zaczęli ukrywać swą straszną chorobę?...

Jarosław Dutko

Do sumy 4 320 000 (360 000 miesięcznie) dochód jest nicopodatkowany. Inaczej: roczna ulga podatkowa równa 20% od tej sumy wynosi: 864 000 (72 000 miesięcznie)	I. Podatek 20%	II. Podatek 30%	III. Podatek 40%
		do 64 800 000	od 64 800 000 do 129 600 000
	Dla sumy granicznej 64 800 000 podatek wynosi 20%, czyli 12 960 000 minus ulga podatkowa 864 000, czyli: 12 096 000	Dla sumy granicznej 190 600 000 podatek wynosi: 12 096 000 od części 64 800 000 plus 30% od pozostałej części, która w tym wypadku wynosi również 64 800 000 - 30% daje 19 440 000. Razem 12 096 000 plus 19 440 000, czyli 31 536 000	Dla każdej następnej sumy podatek wynosi: 31 536 000 od części dochodów do kwoty 129 600 000 plus 40% od nadwyżki nad tą kwotę.

I tak, jeśli nasz dochód miesięczny wynosi 1 840 000 (np: pensja i godziny nadliczbowe), rocznie mamy 22 080 000 możemy się w pierwszym przedziale podatkowym gdzie oprocentowanie wynosi 20%.

Abym obliczyć podatek najpierw od rocznego dochodu odejmujemy kwotę zwolnioną od podatku - 4 320 000, mamy więc 22 080 000 - 4 320 000 = 17 760 000 teraz obliczamy 20% tej kwoty, jest to 17 760 000 razy 20 podzielone przez 100 = 3 552 000. Tyle wynosi nasz roczny podatek.

Zanim jednak nasz zakład pracy policzy nam w ten sposób podatek muszą nastąpić jeszcze inne działania. Przede wszystkim, abyśmy nie odczuli ciężaru podatku, zakład pracy podniesie nam pensje (renty, emerytury) o szacunkową wysokość płaczonego podatku.

szkaniowe. Ich celem jest zachęcenie ludzi do budowy, kupna nowych lub remontu już posiadanych mieszkań.

Dlatego też jeżeli kupisz działkę budowlaną cenę jej każdego jednego metra kw. (ale tylko do 350 metrów kw.) odejmie ci się od podatku. Podobnie jeśli kupisz mieszkanie, rozbudujesz dom, zaadaptujesz strych. I tak np: jeśli wpłacisz do spółdzielni mieszkaniowej 200 mln. to możesz odjąć sobie od podstawy opodatkowania 70 x cena 1 m² ustalona przez ministra budownictwa dla obliczenia premii gwarancyjnej na książeczkach mieszkaniowych. Nie ma tu znaczenia metraż mieszkania czy domu, ulga stanowi zawsze równoważność 70 m² powierzchni użytkowej wg. cennika ministra.

Istotną jest uwaga, że ulgę otrzymamy tylko gdy kupimy

tem jest, że nigdy na tym nie stracą, czasami też nie nie zyskają, ale gdy znajdują się w różnych klasach podatkowych - na pewno zyskają. Podatek oblicza się bowiem wówczas od połowy sumy dochodów obojga małżonków i mnoży przez 2. Tak więc gdy żona nie pracuje a mąż zarabia 2 mln. miesięcznie, to przy łącznym opodatkowaniu zapłaci ona po roku razem 3 072 000. Gdyby płaciła oddzielnie - żona nie płaciłaby co prawda nic, ale mąż zapłaciłby 3 936 000. Jak więc widać z naszych obliczeń warto znać ustawę, by przez własną niewiedzę nie płacić za dużo. Pamiętajmy: Ignorantia iuris nocet - nieznajomość prawa szkodzi. Nie wolno też jedynak nadużywać swobody jaką daje nam ustawa. Za zatajenie dowodów i fałszywe zeznania podatkowe grozi grzywna lub więzienie. Gdy brak pieniędzy na uiszczenie podatku naliczane są wysokie odsetki.

Joanna Szulc

**CZYTELNIKOM
PRZEGLĄDU POMORSKIEGO
WESOŁYCH ŚWIĄT
I DO SIEGO ROKU
życzy redakcja**

CZWARTEK 02.01

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Przyjemne z pożytecznym"
10.00 "Na krawędzi mroku" - film sens. prod. ang.
11.00 "Sto lat" - magazyn ubezpieczeń społecznych
11.50 Wiadomości
12.00 Agrozkoła - układ kostny
12.35 Zwierzęta świata (15) - serial przyrod. prod. ang.
13.05 "Cudowna planeta" (3) - film dok. prod. japońskiej
13.55 Rok w "Problemach"
14.20 Opowieści kszesnki Lilivati
14.35 "Zwierzynek pana Disneya" - film animow. prod. USA
15.00 Przez głąd i morza
15.25 Zwierzęta świata (16) - serial przyrod. prod. ang.
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla młodych widzów "Kwant"
17.15 Teleexpress
17.35 "Telenauzak" - magazyn muzyki rozrywkowej
18.05 "Spin" - magazyn popularnonaukowy
18.25 Podróż do Polski - reportaż
18.45 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc "Dwójki świat koła Filemona"
19.30 Wiadomości
20.10 "Na krawędzi mroku" - film sens. prod. ang.
21.10 "Abc ekonomii" - monokulturny
21.15 Program publicystyczny
21.35 "Pegaz"
22.05 "Interpretacje" - warsztaty dziennikarskie
22.55 Wiadomości wieczorne
23.20 BBC - World Service

PROGRAM 2

08.00 Dla dzieci - Ulica szamkowa
09.00 Powitanie
09.10 Ballada o drodze ks. Jerzy Kowalik (twórca orkiestry i chóru parafialnego Naczasławic i Wróblina)
10.00 Kłasztory polskie
10.30 Seweryn - film dok. o Sewerynie Krajewskim
11.20 "Nieautoryzowany dokument - rodzina królewska" - film dok. prod. ang.
12.55 Sportowy hit
13.25 Kaskaderskie abc
14.20 Mini lista przebojów
14.50 "Hafiz i Peitarka" - gazette i sonety o miłości
15.30 Jaś Fosola - angielski program rozrywkowy
16.05 "New Kids on the Block" (8) - serial muzyczny prod. USA
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (8) - serial USA
17.35 "Róża, co chęta" - program Jerzego Owsiaaka
17.55 Losowanie zakładów gier liczbowych totalizatora sportowego
18.00 Przypomnieć sobie raj - film dok.
18.30 "Ojej, ojej" - belgijski program rozrywkowy
19.00 "Wydarzenie roku"
19.30 Neptun TV przedstawia
20.00 "Dziewczyna miesiąca"
21.00 Panorama
21.20 "Trzeci Oddech Kaczeby" - recital
21.50 "Bożyszcze tłumów" - film fab. prod. USA
24.00 Panorama

Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie

22.20 "Brenda Starr" - film fab. prod. USA
23.45 Pasma hipermultimedialne Marcina K. - Dział święta

PIĄTEK 27.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
10.00 "Bill Cosby Show" - serial
15.30 Uniwersytet nauczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Choinka, choinka oraz film z serii: Kroniki Narnii"
17.15 Teleexpress
17.35 "Pikarska kadra czeka"
17.45 "W kinie i na kasie"
18.10 "Bill Cosby Show" - serial
18.35 "Raport"
19.00 "Reflex"
19.15 "Bouli"
20.30 Wiadomości
20.10 "Magnat prasowy" - (4) - serial australijski
21.10 "Abc ekonomii"
21.15 Polskie ZOO
21.25 Zespół publicystyki "Zapis" przedstawia
22.05 Recital zespołu "Noce zmiany na Bluesa"
22.50 Wiadomości wieczorne
23.15 Wieczór konesera "Żart" - film fab. prod. czecho-słowac.

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 "Ulica szamkowa"
09.00 "Koleś domowa" - pastorałki w wykonaniu dzieci
09.30 Kiddie Viddie Christmas Joy
10.10 "Niezny Chapman" (3)
15.15 Powitanie
15.20 Fizjologia smaku czyli medytacje o gastronomii doskonałej
15.30 "Wędrowiec na srebrnym globie" - prog. dok.
16.00 "New Kids on the Block" (3) - serial animowany USA
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (3) - serial USA
17.25 "Róża, co chęta" - prog. Jerzego Owsiaaka
17.45 "Pastorałki"
18.00 - 20.00 Programy regionalne
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Przygody dobrego wojska Szwajki" (12) - serial prod. austriacki
22.30 "Benefis Mikołaja Grabowskiego"
23.30 Studio sport - Boks
24.00 Panorama
00.05 Studio sport - boks

SOBOTA 28.12

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Rynek Agro"
08.40 "Na zdrowie"
09.00 "Ziarno"
9.25 "5-10-15"
10.25 "Kroniki Narnii" - serial animow. USA
10.55 "To był rok..." - wojskowy prog. public.
11.20 Telewizyjny Koncert Życzeń
11.50 Wiadomości
12.00 "Z Polski rodem" - magazyn polonijny
12.30 Świętynia przyrody - film dok.
13.00 "My i świat" - magazyn
13.40 "Kolejnicy z Lipnicy"
14.00 "Kacze opowieści"
15.15 "U siebie" - mag. mniejszości narodowych
15.45 "Kto się boi szkoły - kto się boi ocen"?

16.25 "Skarbiec" - mag. historyczny
17.15 Teleexpress
17.35 "Z kamerą wśród zwierząt"
17.55 "Okno" - magazyn sztuk wizualnych
18.25 "Detektyw w sutannie" serial
19.15 Dobranoc "Domel"
19.30 Wiadomości
20.00 Polskie ZOO
20.20 "Serce i szpada" - film kostiumowy prod. franc.
22.00 Godzina szerokości
23.00 Wiadomości wieczorne
23.25 Sportowa sobota
24.00 Film fabularny

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Tańcząc reprezentacyjnie"
08.00 Ulica szamkowa
09.00 "Ona" - magazyn kobiety
09.30 "Kult" - koncert zespołu 10.00 CNN - Headline News
10.10 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Tacy sami" - program w języku migowym
11.00 Polska kronika filmowa
11.10 Akademia polskiego filmu "Pożegnania" (1958)
13.00 Zwierzęta świata (1) - film dok. prod. ang.
13.30 "Klub Yuppies?"
14.00 Wzorkowa lista przebojów M. Niedzwieckiego
14.30 Studio sport - koszykówka zawodowa NBA
15.20 Program dnia
15.30 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
15.40 "New Kids on the Block" (4) - serial animow. prod. USA
16.05 "6 z 49" - teleturizm
16.25 Losowanie zakładów gier liczbowych totalizatora sportowego
16.40 "Shogun" (4) - serial USA
17.35 "Róża, co chęta" - program Jerzego Owsiaaka
18.00 Program lokalny
18.30 Camera 2 - magazyn muzyczny
19.00 "Seans filmowy"
19.30 "W rozświetlonej smudze dźwięków" - współczesna muzyka kameralna Siedlice
20.00 "Dziewczyna miesiąca" - półfinal
21.00 Panorama
21.20 "Słowo na niedzielę"
21.25 "Bez znieczulenia"
21.40 Kogdy na Boże Narodzenie
22.00 "Prawdziwy bohater" (5) - serial ang.
22.50 Legendy filmu - Mel Gibson
23.45 Koncert rockowy
24.00 Panorama
00.05 Koncert rockowy

NIEDZIELA 29.12

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 Tydzień
09.00 Dla dzieci: Choinka, choinka oraz film prod. USA "50 urodziny królika Buggsa"
10.30 "Świat odkrywany" (3) - serial przyr.
11.20 Notowania
11.45 Telewizyjny koncert życzzeń
12.15 ORP Wilk - program dok. poświęcony polskiemu okrętowi podwodnemu
12.40 Teatr dla dzieci: "O Zwyrtale Muzykancie"
13.35 Magazyn "Morze"
13.55 Portrety - Ostatni Zagończyk (2) - "Portret Stanisława Catta-Mackiewicz"
14.45 "Pieprz i wanilia" - "Malta, wyspa na kamieniu"
15.25 "Telewizor"
15.45 W starym kinie: "Kłopotliwy wuczek" - komedia USA

(1951), wyk. Spencer Tracy, Elizabeth Taylor, Joan Benett
17.15 Teleexpress
17.35 W Pałaciku i Ziemi Ognistej (6) - "Dymy Ziemi Ognistej" - film dok.
18.10 "Synowie i córki" (13-ost.) - serial prod. USA
19.00 Wieczorynka "Chip i Dale"
19.30 Wiadomości
20.10 "Ryzykant" (9) - serial prod. ang.
21.05 Sportowa niedziela
21.25 Kabaret Olgi Lipińskiej
22.25 "7 dni - świat" - przegląd wydarzeń roku
23.10 Wiadomości wieczorne

PROGRAM 2

07.30 Przegląd tygodnia (dla niesłyszących)
08.00 Ulica szamkowa
09.00 "Ryzykant" (9) - serial prod. ang. (dla niesłyszących)
09.50 Program dnia
10.00 CNN - Headline News
10.20 Programy lokalne
10.50 Magazyn przedchodnia
11.00 "Amor meus" - kanonizacja św. Brygidy w Watykanie
10.30 "Podróż w czasie i przestrzeni" - "Cudowna planeta" (4) - ser. dok. prod. jap.
12.20 "Zwierzęta wokół nas" - "Podaj łapę"
13.00 Express dimanche
13.15 100 pytań do...
13.55 Rebusy - teleturizm
14.15 Kino familijne: "Skarb w ziemi nicyjnej" (3) - serial niem.
15.10 "New Kids on the Block" (5) - serial animow. prod. USA
15.35 Wspomnienie o Kazimierzu Bruskiwiczu
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Róża, co chęta" - program Jerzego Owsiaaka
17.10 "Shogun" (5) - serial USA
18.00 "Wydarzenie tygodnia"
19.00 "Bieżące tygodnia"
19.30 Galeria "Dwójki" - Holenderski
20.00 Przeboje Bogusława Karłowickiego
21.00 Panorama
21.20 "Starsi bufoni dwaj" - film fab. prod. franc.
22.55 Kabaret "Varietano" (1)
24.00 Panorama
00.05 Kabaret "Varietano" (2)

PONIEDZIAŁEK 30.12

PROGRAM 1

13.25 Wiadomości
13.35 Język francuski (13)
14.15 Język niemiecki (14)
14.50 Język angielski (16)
15.25 Uniwersytet nauczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla dzieci: Choinka, choinka
17.15 Teleexpress
17.35 Spotkania sentymentalne w karnawałowych rytmach
17.55 Sportowy hit
18.05 "Kraje, narody, wydarzenia"
18.45 "Al" - serial prod. USA
19.15 Dobranoc "Reksio"
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji - Aleksander Wampilow "Polowanie na kaczkę"
22.25 "Abc ekonomii"
22.35 Wiadomości wieczorne
22.55 "Zawsze po 21-szej" magazyn reporterów
23.45 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.00 Powitanie
16.05 "New Kids on the Block" (6) - serial muzyczny prod. USA
16.30 Panorama
16.40 "Sonda" - centralne

17.00 "Shogun" (6) - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 "Ojczyzna - polszczyzna" - czas
18.45 "Cale życie Polaka" - Eugeniusz Kwiatkowski - film dok.
19.05 Polowanie na karaluchę - relacja z Teatru Ateneum
19.25 Zapraszamy do "Dwójki"
19.30 "Przeboje na smyczki" - Z arcydzieł Mozarta
20.00 "Sąsiedzi" - Litwa, Białoruś, Ukraina, Rosja
21.20 Sport
21.20 Panorama
21.30 Perły z Lamusa "Anna Karenina" - film fab. prod. ang.
24.00 Panorama

WTOREK 31.12.1991

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Gotowanie na ekranie"
10.00 "Lalka" (7) - serial TP
11.50 Wiadomości
12.00 Agrozkoła - sumy afrykańskie
12.20 Agrozkoła - ekonomia dla rolnika
12.30 "Dzień w którym zmienić się wieszczę" - serial dok. prod. ang.
13.20 Fizyka - siły w polu magnetycznym
13.50 "Co, jak, dlaczego" - dzień i noc na ziemi
14.00 Chemia - powt. wiadomości
14.30 Tele-Komputer
14.50 Przygody kapitana Remo
15.05 Sezam - magazyn popularnonaukowy
15.20 "Świat chemii" (13)
15.50 Klub Midi
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla młodych widzów: "Choinka, choinka"
17.15 Teleexpress
17.35 "Diana Ross" - film dok. prod. USA
19.00 Walt Disney przedstawia
19.30 Wiadomości
20.00 Orędzie Noworoczne
20.00 "Poszukiwacze zaginionej arkiki" - film przygod. prod. USA
22.25 "Wróćmy do lat 60-tych"
22.55 Gipsy Kings - koncert grupy
24.00 Zyczenia Noworoczne
00.05 Polskie ZOO
00.30 "Namiętność i raj" (1) - film fab. prod. USA
02.00 "Peters Pop Show" - program rozrywkowy
03.30 "Namiętność i raj" (2) - film fab. prod. USA

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 "Ulica szamkowa"
09.00 "Świat kobiet" - magazyn
09.35 "Toomai druhostni" - film dla dzieci
10.55 "Ojej, ojej" - program rozryw. prod. belgijskiej
14.30 Program dnia
14.40 "Ostatnia karta"
15.10 "Ciebie Boga wysławiamy"
15.30 Koncert rockowy z Poznania
16.00 "New Kids on the Block" (7) - serial muzyczny prod. USA
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (7) - serial USA
17.25 "Róża, co chęta" - program Jerzego Owsiaaka
18.00 Program lokalny
18.30 "Rosiewicz show"
19.30 "Ojej, ojej" - belgijski program rozrywkowy
20.00 Koncert sylwestrowy z Poznania
21.00 Panorama

21.20 Non Stop Kolor "Gloria Estefan and the Miami Sound Machine" - koncert z Miami
22.30 "Młody Einstein" - komedia prod. australijskiej
24.00 "Zyczenia od "Dwójki"
00.05 Koncert Presleya
01.05 "Ojej, ojej" - belgijski program muzyczny
01.35 "Burtimica" - koncert z Rzymu z 1989 roku
02.35 "Ojej, ojej" - belgijski program rozrywkowy
03.10 Jubileuszowy koncert MTV

ŚRODA 01.01.1992

PROGRAM 1

08.55 Program dnia
09.00 Dla młodych widzów "Asterix i Kleopatra" - fil. fab. prod. franc.
10.10 "Opowieści o dzikiej przyrodzie" - życie i zwyczaje żyraf
10.35 Program dnia
10.40 "Wierni po wsze czasy" - film dok.
11.15 Koncert Noworoczny z Wiednia cz. 1
11.50 Wiadomości oraz powtórzenie Orędzia Noworocznego
12.15 Koncert Noworoczny z Wiednia cz.2
13.35 Sportowe wydarzenia roku
14.30 W Starym Kinie "Trójka hultajaska" - komedia TP
16.10 "Smak życia" program M. Snakowskiej (wydanie specjalne o noworocznych marzeniach mówią osoby siostki naszego życia społecznego)
17.15 Teleexpress
17.30 "Wielka parada komedii" - film montażowy prod. USA
18.05 "Dynastia" - serial prod. USA
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Garbus" - film fab. prod. franc.
21.55 Studio "Temat"
22.25 Genesis - koncert

PROGRAM 2

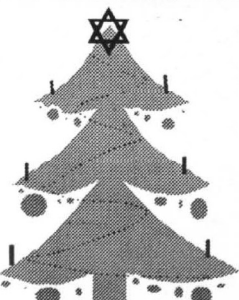
08.00 Dla dzieci - Ulica szamkowa
09.00 Powitanie
09.10 Ballada o drodze ks. Jerzy Kowalik (twórca orkiestry i chóru parafialnego Naczasławic i Wróblina)
10.00 Kłasztory polskie
10.30 Seweryn - film dok. o Sewerynie Krajewskim
11.20 "Nieautoryzowany dokument - rodzina królewska" - film dok. prod. ang.
12.55 Sportowy hit
13.25 Kaskaderskie abc
14.20 Mini lista przebojów
14.50 "Hafiz i Peitarka" - gazette i sonety o miłości
15.30 Jaś Fosola - angielski program rozrywkowy
16.05 "New Kids on the Block" (8) - serial muzyczny prod. USA
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (8) - serial USA
17.35 "Róża, co chęta" - program Jerzego Owsiaaka
17.55 Losowanie zakładów gier liczbowych totalizatora sportowego
18.00 Przypomnieć sobie raj - film dok.
18.30 "Ojej, ojej" - belgijski program rozrywkowy
19.00 "Wydarzenie roku"
19.30 Neptun TV przedstawia
20.00 "Dziewczyna miesiąca"
21.00 Panorama
21.20 "Trzeci Oddech Kaczeby" - recital
21.50 "Bożyszcze tłumów" - film fab. prod. USA
24.00 Panorama

SERWIS GWARANCYJNY
I POGWARANCYJNY

Biurowisko i sprzedaż hurtowa
Tczew, ul. Rybacka 11, tel. 31-39-15 i tel./fax 31-39-86
Sprzedaż detaliczna
Tczew, Pl. Wolności 17, tel. 31-20-48
Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1
Malbork, ul. Sienkiewicza 4

KUPUJ U NAS!

ELEKTRONIKA
Z NASZYCH
SKLEPÓW
NAJLEPSZYM
PREZENTEM
POD CHOINKE!

TCZEW - MALBORK - OSTROŁA - BRANIEWO - GDANSK - GDYNIA - OLSZTYN - SŁUPSK - MORAGOWO - KETRZYN
SŁAWNO - WALCZ - PYRZYCE - BARTOSZYCE - CHOJNICE - LIDZBARK WARMINSKI - ILAWA - CZLUCHOW - ELBLAG - KWIDZYN

PIĄTEK 27.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

08.05 Trick 7 - seria rys. 09.45 Tysiąc mil kurzu - serial 10.45 Bluegrass (cz. 2) - film fab. USA 12.20 Czerny korsarz - przygod. film USA 14.05 Perry Mason - serial 15.00 Hardcastle & McCormick - serial 15.50 Gospodyni w złotej koronie - kom. austr. 17.20 Hart aber herzlich - serial 18.10 Trick 7 - seria rys. 19.30 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Dwanastki dziewczyn i jeden mężczyzna - kom. austr. 22.00 Ulice San Francisco - serial 23.00 City Cobra - sens. film USA 00.25 Wiadomości 00.35 M.A.S.H. - serial 01.00 Special Squad - serial 01.45 Wiadomości 01.55 Die Schulschaenzerin - erotyk w. 03.15 Wiadomości 03.25 Nie cajuje się leopoldów - kom. USA

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia róz - serial 12.10 Niedziadny - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Stentaler 18.00 Dzia róz - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Eskadra 214 nad Pacyfikiem - serial 21.10 Tajemnice Twin Peaks - serial 22.10 Gwiazd - mag. pikarski 23.05 Tutù i Frutti - show 23.55 Wiadomości 00.00 Film fabulany

EUROSPORT

14.00 Piłka nozna: mecz Malta-Grecja i Wołochy-Cypr 16.00 Wydarzenia sportowe roku 18.00 Kick boxing 19.00 Track Action - mag. sportów motorowych 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Sporty motorowe 21.30 Rajd Paryż-Kapsztad 22.00 Sport na świecie 23.00 Boks 00.00 Rajd Paryż-Kapsztad 00.30 Wiadomości Eurosportu

SOBOTA 28.12

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.00 The Big Picture - Ray Cokes 11.30 MTV's US Top

20 Video Countdown 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 VJ Ray Cokes 17.00 Yo! MTV Raps 18.00 MTV Rapumentary 18.30 The Big Picture - Ray Cokes 19.00 MTV's US Top 20 Video Countdown 21.00 120 minut 23.00 XPO 23.30 Headbangers Ball 01.30 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

08.30 Muppet Show 08.55 Mein lieber Biber - serial 09.15 Mork vom Ork - serial 09.40 Barney Miller - serial 10.05 Bill Cosby Show - serial 10.30 M.A.S.H. - serial 11.05 Hardcastle & McCormick - serial 11.55 Film fabulany 13.40 Der Gniff inn All - film dok. 14.45 Film fabulany 16.35 Ein gesengtes Team - serial 17.40 Film fabulany 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Film fabulany 22.15 Film fabulany 00.10 Ulice San Francisco 01.05 Wiadomości 01.15 M.A.S.H. - serial 01.40 Film fabulany

RTL PLUS

08.00 Konfetti - prog. dla dzieci 09.20 Klack - dziecięcy show 10.05 Die Jetsons - serial 10.30 Turbi Teen - serial 11.00 Marvel Universum - serial 11.30 Teenage Mutant Hero Turtles - serial 13.00 Super Mario Brothers - serial 14.00 Komicy przeciw narkotykom 14.30 Ragazzi - mag. młodzieżowy 15.00 BJ i niedźwiedz - serial 16.00 Dakarti - serial 17.00 Der Preis ist heiss - show 17.45 Nowości kina 18.15 Cudowne lata - serial 18.45 Wiadomości 19.20 Houston Knights - serial 20.15 Film fabulany 22.05 Wszystko albo nic? - show 23.05 Film fabulany 00.50 Magazyn dla mężczyzn

EUROSPORT

09.00 Magazyn sportów motorowych 10.00 Przed olimpiadą w Albertville 10.30 Jeździectwo 11.30 Magazyn sportowy z Beneluxu 12.00 Wrestling 13.00 Transmisje z: - biegu przełajowego w Durham; - hokeju Pucharu Europy w Turku; - wydarzenia sportowe roku; - turnieju siatkówki w Braschaat; 19.30 Magazyn sportów motorowych 20.30 Puchar Świata w bobslejach 21.30 Rajd Paryż-Kapsztad 22.00 Boks 23.00 Hokejowy Puchar Europy w Finlandii 00.30 Rajd Paryż-Kapsztad

NIEDZIELA 29.12

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.30 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 The Big Picture - Ray Cokes 14.30 VJ Ray Cokes 19.00 MTV's US Top 20 Video Countdown 21.00 120 minut - Paul King 23.00 XPO 23.30 Headbangers Ball 01.30 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

08.30 Muppet Show 08.45 Film fabulany 10.25 Bill Cosby Show - serial 11.55 M.A.S.H. - serial 11.20 Ein gesengtes Team - serial 12.15 W świecie dzikich zwierząt - serial 13.10 Film fabulany 14.40 Film fabulany 16.25 Hardcastle & McCormick - serial 17.30 Film fabulany 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 22.15 Perry Mason - krym. USA 23.15 Film fabulany 01.00 Wiadomości 01.10 Night court 01.35 Kobra - serial

02.25 Wiadomości 02.35 Film fabulany

RTL PLUS

08.00 Li-La-Launebaer - prog. dla dzieci 09.30 Film rys. dla dzieci 11.00 Tydzień z Geertem Gerbesen Muellerem 12.00 Coach - serial 12.35 Major Dad - serial 13.05 Stille Zeil 13.40 Rodzina Munsterów - serial 14.05 Bibel Quiz 15.05 Film fabulany 16.45 Kilometer 330 - muzyka ludowa 17.50 Ordynator dr Westphal - serial 18.45 Wiadomości 19.10 Dzień jak jeden inny - quiz podróżniczy 20.15 Film fabulany 21.50 Spiegel TV - magazyn 22.30 Prime Time - show 22.45 Zamek Pompon Rouge - serial 23.15 Playboy Late Night 00.10 Film fabulany

EUROSPORT

09.00 Sport na świecie 10.00 Eurofun - magazyn 10.30 Puchar Świata w bobslejach 11.30 Track Action - magazyn sportów motorowych 12.00 Boks 13.00 Aktualności sportów motorowych 13.30 Transmisje z: - hokejowego Pucharu Europy w Finlandii; - tenisowego turnieju w Monachium; - turnieju siatkówki w Braschaat; - byźwarswa figurowego w Monachium 21.30 Rajd Paryż-Kapsztad 22.00 Hokejowy Puchar Europy 23.30 Boks 00.30 Rajd Paryż-Kapsztad

PONIEDZIAŁEK 30.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Rock Block - Kristian Backer 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Noce video

PRO 7

08.00 Trick 7 - seria rys. 09.45 Addyler - serial 10.40 Tysiąc mil kurzu - serial 11.30 Night court - serial 11.55 Bill Cosby Show - serial 12.25 Hart aber herzlich - serial 13.20 Film fabulany 15.25 Film fabulany 17.05 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 17.55 Trick 7 - seria rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Film fabulany 22.00 Film fabulany 00.10 Der Nachtfalke - serial 01.05 Wiadomości 01.15 Ulice San Francisco - serial 02.05 Wiadomości 02.15 Film fabulany

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia róz - serial 12.10 Niedziadny - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Stentaler 18.00 Dzia róz - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Eskadra 214 nad Pacyfikiem - serial 21.10 Tajemnice Twin Peaks - serial 22.10 Gwiazd - mag. pikarski 23.05 Tutù i Frutti - show 23.55 Wiadomości 00.00 Film fabulany 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

cock przedstawia

Z przyczyn niezależnych od redakcji nie możemy zaprezentować Państwu programu stacji EUROSPORT na dwa ostatnie dni roku. Bardzo przepraszamy!

WTOREK 31.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 Rok w roku 14.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Cola 17.15 MTV's At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Cola 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 Partyzone

PRO 7

07.45 Trick 7 - seria rys. 08.30 Automan - serial 09.20 Palmerston - serial 10.20 Tysiąc mil kurzu - serial 11.15 Cala duża klasa - serial 11.40 Night court 12.10 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 13.00 Film fabulany 14.35 Trick 7 - seria rys. 15.30 Air Broers - serial 16.25 Cala duża klasa - serial 16.55 Tenis, udzienie i kanony - serial 17.55 Trick 7 - seria rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Film fabulany 22.20 Film fabulany 00.05 FBI - serial 01.10 Film fabulany

RTL PLUS

08.30 Showlady 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wysig ze smiercia - serial 11.00 Showlady 11.25 Dzia róz - serial 12.10 Niedziadny - serial 13.00 Jeden ojciec za duzo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Stentaler 18.00 Dzia róz - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Knight Rider - serial 20.15 Kojak - krym. USA 22.00 Explosiv - magazyn 22.55 L.A. Law - serial 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabulany 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

Niestety, nie możemy zaprezentować Państwu programu TV satelitarnej na 1. i 2. dzień stycznia 1992 roku, bowiem w czasie, gdy ukazuje się numer świąteczny naszej gazety, jeszcze go nie otrzymaliśmy.

"PRZEDSTAWIENIE MUSI TRWAĆ" (Freddie Mercury - 1946-1991)

W styczniu 1991 roku zespół Queen wydal swoją wspaniałą, już zszesnastą płytę, zatytułowaną "Innuendo". Do krążka dołączono kalendarzyk koncertowy grupy na najbliższy rok. Nikt nie przypuszczał, że czas z tego kalendarzyka odmierzał dni dla wokalisty grupy Freddiego Mercury w sposób bezwzględny, by zatrzymać się 24 listopada. W tym to dniu niewznieśliwna gwiazda rocka, wokalista, kompozytor i lider słynnego zespołu zmarł na AIDS. Ta dzima końca XX wieku sięgnęła po kolejną swoją ofiarę. Odszedł na zawsze jeden z gigantów, prekursorów muzyki rockowej. Dołączył do Johna Lenona, Jimi Hendrixa, Jima Morrisona i innych, którzy w latach 60. i 70. XX wieku przeżyli w Wlk. Brytanii na którym pozostał do dzisiaj Bożego Narodzenia. Krytycy muzyczni oniemieli. Queen powalił wszystkich na kolana. Takiej muzyki nikt do tej pory jeszcze nie grał. Świat się zachłysnął a zespół z coraz większym rozmachem realizował swoje estradowe propozycje. Muzyce zaczęły towarzyszyć wybuchy dymu, fajerwerki. A wśród tych efektów byłował Mercury stając się coraz bardziej pompatyczny, z urodobaniem operowej primadonny stojącym się lub dla odmiany świecący gwiazdą torsem. Koncerty Queen przyciągały setki tysięcy fanów. Tak było w 1976 w Hayde Parku, gdzie Freddiego i jego ko-

Freddie Mercury zmarł 24 listopada 1991 roku w wieku 45 lat. Zespół Queen w składzie Freddie Mercury, Bryan May, Roger Taylor i John Deacon - w latach największej świetności. Zdjęcie: ARC

sona. Pozostała jego muzyka, muzyka, która podbiła świat, która udomowiała, że rock jest też sztuką i to sztuką przez wieki. S. Historia Queen to słowa, pieniądze, koncerty przed największymi widowniami i ponad 90 milionów sprzedanych płyt. Prapoczątki grupy Queen sięgają końca lat sześćdziesiątych. To właśnie w jednym z londyńskich klubów muzyki z zespołu "Smile" napotkali zarozumiałego kryzycza, który komentował ich występy i snuł wizję, co to by było, gdyby on był wokalistą. Owym kryzyczem był Frederick Bulsara, urodzony 5 września 1946 w Zanibarze w Tanzanii. Ojciec Frederica był zawodowym dyplomata, co umożliwiło jemu spędzenie młodości w Bombaju i kilku innych atrakcyjnych miejscach. W Anglii skończył Ealing College of Art, opuszczając go z dyplomem projektanta wnętrza. Bulsara i perkusista zespołu "Smile", Roger Taylor, szybko znaleźli wspólny język. Postanowili wszystkie zacząć od początku. Bulsara przyjął esradowy pseudonim Freddie Mercury, a nazwę grupy "Smile" zmienił na od dawna wymarzoną "Queen". W swojej twórczości zespół stosował oryginalne brzmienie głosów, rozbudowane aranżacje i uciebanne melodie. Grupa brzmiała potężnie, wręcz orkiestrowo nie tracąc nic z rockowym gestem. Dzięki teatralnym występom Freddiego, Queen stał się duża atrakcją koncertową, przyciągającą coraz większe rzesze fanów. Ale na sukces płytowy, trzeba było czekać do 8 listopada 1975r., wtedy to utwór "Bohemian Rhapsody" trafił na szczyt

BYĆ MOŻE ŚMIESZNE, ALE PRAWDZIWE

Upływają lata i dekady, a niektóre przepisy lokalne w Stanach Zjednoczonych pozostają bez zmian. Są często śmieszne, prawie nikt się nimi nie przejmie, ale przynajmniej teoretycznie obowiązują. W Południowej Karolinie funkcjonuje przepis zgodnie z którym łóżka małżonków powinny być oddalone od siebie co najmniej o dwie stopy. Natomiast w Lebanon w stanie Tennessee kwestie współżycia seksualnego uregulowane są w ten

sposób, że mężom nie wolno wyrzucać z łóżka żon, natomiast żonom wolno mężów jak najbardziej. Kobiety, tak niesłusznie uprzywilejowane w Lebanon, są zdecydowanie dyskryminowane w New Castle w stanie Wirginia, gdzie zabroniono rozmawiania z nimi na poczcie, tudzież w Pensylwanii, gdzie prawo lokalne zakazuje niewiastom puszczać "perskie oko". W Oklahomie kobiety zabrania się siadania na kolanach mężczyzny, nawet jeśli jest to jej

mąż, a w Illinois prawo zakazuje paniom wychodzić z domu bez halki pod sukienką. W stanie Indiana osoby, które zjadły czosnek lub cebulę nie mają prawa jeździć tramwajami. Bardziej liberalne w tym względzie są przepisy obowiązujące w Waterlooo w stanie Nebraska, które zakazują fryzjermom spożywania cebuli w godzinach od 7 do 19. W Kalifornii płaci się grzywnę za łapanie motyli, jak również z tytułu polowania na mole pod latarnią uliczną (!). W Dakocie Południowej prawo

zabrania kłaść się do łóżka w butach, w Oklahomie podawać rybam alkohol, a w Endicot w stanie Waszyngton jeść pestki słonecznika. W stanie Michigan można powołać do pudła za płucę pod wiatr, a w Alabamie za posypywanie solą torów kolejowych, w Arizonie za nieoddanie w terminie pożyczonych książki. W Toledo w stanie Ohio przepisy zabraniają obrzucania współobywateli gadami, a w Kansas spożywanie węży w niedzielę. Na Florydzie zakazane jest

chrapanie, w Północnej Karolinie kichanie, a w Leahy głośne wycieranie nosa (chodzi o to, żeby koń się nie przestraszył). W Atlancie w stanie Georgia nie wolno spać na chodniku, w skrzyżni lub w pudle. W stanie Michigan specjalny przepis zastrzyony stosowną sankcją powiącony jest podwładnym, którzy podraczają swoim przełożonym do biurka śmierdziała, natomiast w Cleveland trzeba się postarać o zezwolenie na łapanie myszy...

... Cokolwiek by powiedział, ludzie sprawujący urzędowe funkcje muszą mieć klepki w porządku skoro wymyślają przepis nakazujący sprawca strzałkom hydroantny na godzinę przed każdym pożarem (myśl prawnicza miasta Denville w stanie Pensylwania) lub decydują, że dziesięciokrotnie polecałone dziewczyny rodzą na stronie rodzającego ciała obowiązek ożenku (stan Massachusetts). Pozostaje jeszcze tylko problem egzekwowania wszystkich tych przepisów...

Przedsiębiorstwo Handlu i Usług

ALFA

Malbork, ul. Mickiewicza 26

Zaprasza do sklepu meblowego przy ul. Mickiewicza 26 czynnego: poniedziałek, środa, czwartek w godz. 10.00 - 18.00 wtorek, piątek w godz. 9.00 - 17.00

POLECAMY:

- Mebie Swarzędzkie
- Zestawy tapicerskie
- Kiwiny szafkowe
- Dywany
- Artykuły tapicerskie (skaj, pianka itp.)
- QWAGAL
- Nakładzka w kraju
- Jagorzowianin
- Staliny obciłowe

Naszym Klientom życzymy wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku

REKLAMA NA TELEFON (0-69) 31-10-44

EKONOMICZNE - TRWAŁE - NOWOCZESNE
GAZOWE PIECE CO "DOMGAZ"
BEZPŁATNA DOSTAWA DO DOMU

powierzchnia ogrzewana	50 m	90 m	140 m	200 m	290 m	400 m	600 m	800 m	1000 m
	2.900.000,-	3.040.000,-	3.210.000,-	3.310.000,-	3.760.000,-	4.300.000,-	7.000.000,-	8.000.000,-	9.000.000,-

oraz model Combi - piec CO plus wytwarzanie ciepłej wody użytkowej. (bojler).

200 m combi	5.100.000,-
290 m combi	5.700.000,-
400 m combi	6.100.000,-

serwis gwarancyjny i pogwarancyjny

Sprzedż oraz przyjmowanie zamówień KASTOR s.c. Kwidzyn, ul. Piękna 2, od 13.00 do 17.00, tel. 29-40 (wieczorem).

UWAGA KLIENCI !!!

SMOKINGI, UBRANIA MĘSKIE WIZYTOWE, UBRANKA KOMUNIJNE ORAZ SPODNIE W CENACH ZBYTU OFERUJE

Odzieżowa Spółdzielnia Pracy "KOCIEWIAK", STAROGARD Gd.

ul. PADEREWSKIEGO 6, TEL. 249-57
PAMIĘTAJ U PRODUCENTA BEZ MARŻY
ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ DO SKLEPU FIRMOWEGO przy ul. PADEREWSKIEGO 6 w godz. 10.00 - 17.00

P.H.W. HANDWIT

GRACOMM export · import

ul. Dąbrowskiego 28/40 ul. 855-71, wkn. 233 tel. 53-1-4 fax 825-443

HURTOWNIE

oferują Państwu
SPRZĘT FIRMY COMMODORE

- komputery - monitory - drukarki -
- programy - literatura - oprzyrządowanie -

Garancja, fachowa obsługa, atrakcyjne ceny. W detalicznej sprzedaży kupisz na korzystnych warunkach - NA RATY BEZ ZYRANTOW!!!

Naszym Klientom życzymy wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku

Gracomm I - Malbork, ul. Mickiewicza 26
Gracomm II - Kwidzyn, ul. Bat. Chłopskich 25
Handwit - Szczecin - Dom Handlowy, Posejdon, Uniwersum

TO MIEJSCE
CZEKA
NA CIEBIE

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRODUKCYJNO
HANDLOWE

83-200 Starogard Gd., ul. II Pułku Szwoleżerów 5

NASZA NOWA OFERTA DLA HURTOWNIKÓW I FIRM HANDLOWYCH

AKTUALNA OFERTA:

- PIWO BUTELKOWE
1. Piwo "Tychy Granie" 0,5l - 5.200,-
 2. Piwo "Tyskie" 0,5l - 5.000,-
 3. Piwo "Okocim jasne pełne" 0,5l - 5.300,-
 4. Piwo "Okocim" 0,5l - 5.900,-
 5. Piwo "Schwechater Austria" 0,5l - 6.500,-
 6. Piwo "Martin" 0,5l - 6.000,-
 7. Piwo "Hofman" 0,5l - 5.300,-
 8. Piwo "Ratusz Poznański" 0,5l - 5.000,-
 9. Piwo "Sambor" 0,5l - 5.000,-
 10. Piwo "Latajski" 0,5l - 5.000,-
 11. Piwo "Zwiczec Brocki" 0,5l - 5.000,-
 12. Piwo "Warka-Kazimierz Pułski" 0,5l - 5.000,-
 13. Piwo "Topper" 0,5l - 5.000,-
 14. Piwo "Tinger Heil" 0,5l - 8.800,-
 15. Piwo "Tinger Heil" 0,5l - 8.800,-
 16. Piwo "Tinger Export" 0,5l - 8.900,-
 17. Piwo "Tinger Urtyl" 0,5l - 9.000,-

Wkrótce wielokrotnie bogatsza oferta na piwo, zarówno butelkowe jak i puszkowe, po rewelacyjnie niskich cenach. Piwo dostarczamy własnym transportem. Różnorodne formy płatności. Terminowo. Szybko. Solidnie.

DOGODNE WARUNKI SPRZEDAŻY ROZSAĐNE CENY
czynna w godz. 8.00 - 16.00
ZAPRASZAMY PRZEZ CAŁY ROKI

**ZAKŁAD OPTYCZNY
PAWŁAK-KRAWCZYK**

LEKARZ OKULISTA
Komputerowe badanie wzroku.
Soczewki kontaktowe
szkła wszelkiego typu:
specjalne, fotochromowe,
plastikowe w różnych kolorach,
cienkie dla dzieci
Oprawy krajowe i zagraniczne

ZAPRASZAMY!
Od godz. 10.00 do 17.00,
opócz sobot.
Malbork, ul. Kościuszki 5
Tel. 26-61

**HURTOWNIA ARTYKUŁÓW
METALOWO - SANITARNYCH**

TCZEW (GÓRKI), ul.30 Stycznia 35

POLECA NAJTANIEJ:

1. Grzejniki aluminiowe do C.O.
2. Rury i kształtki PCV Ø 50, Ø 100 i Ø 160.
3. Junkersy, wanny, zlewozmywaki.
4. Muszle, umywalki, compacty, pisuary.
5. Wagi dziesiętne, bojery z weźownicą.
6. Gornopłuki, dolnopłuki i syfony w wyborze.
7. Bojery elektryczne 5l, 10l, 50l, 80l, oraz wiele innych towarów.

A TAKŻE
SKLEP - DREWNO, FARBY, ARTYKUŁY STOLARSKIE - poleca szeroki wybór boazerii, listew wykończeniowych, tałek, słupków, poręczy, drzwi harmonijkowych, mozaikę podłogową, parkiet oraz farby i różne artykuły stolarskie.

Szanownym Klientom życzymy wesołych Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęśliwego Nowego Roku

**Zakład Tworzyw Sztucznych
Malbork, ul. Zamkowa 9**

Poleca:

- rękawy foliowe o grubości i szerokości w/g zamówienia
- worki foliowe w zakresie od torebek po worki na cement
- reklamówki foliowe kolorowe

Pamiętajcie u producenta najtaniej

Wszystkim czytelnikom, Klientom i firmom współpracującym z Agencją Reklamową Wydawnictwa Pomorskiego najserdeczniejsze życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia oraz sukcesów w nadchodzącym Nowym Roku 1992 składa Agencja Reklamowo - Promocyjna Wydawnictwa Pomorskiego

Pro Musica
A. Z. Mleczek
Malbork Aleja Rodła - Brama Mariacka tel. 21-31

CASIO PT 480 już w Malborku!
Niepowtarzalny przebój! Złoty medal!
Prezent gwiazdkowy, który sprawi radość i nauczy grać Twoje dziecko.
Każdy kto kupi instrument otrzyma w prezencie gwiazdkowym kartę pamięci wartości 180 tys. zł.
Zapraszamy do Bramy Mariackiej przy Alei Rodła w Malborku Sklep czynny w godz. 11.00 - 18.00

FIRMA HANDLOWA
BOA HURTOWNIA
 82-200 Malbork
 ul. Solskiego 10
 tel/fax 20-59

Oferuje:

- owoce cytrusowe
- słodycze
- alkohole
- art. spożywcze
- kasety video w cenie 22 tys zł.
- wyroby Krosnienskich Hüt Szkła

SZYBKO - TANIO - SOLIDNIE

DORAL

Kwidzyn, ul. Kamienna 13,
 tel. 0555/40-33, 29-65
 tlx 57484 fax 2023

Bezpośredni importer wielu atrakcyjnych art. spożywczych zaprasza do swojej hurtowni przy ul. Kamiennej 13. Przyjmujemy zlecenia Zakładów pracy i instytucji na organizację paczek świątecznych dla dzieci.

SZEROKA OFERTA ŚWIĄTECZNA
PRZYJĎZ, ZADZWOŃ, KUP
 Zapraszamy do współpracy.

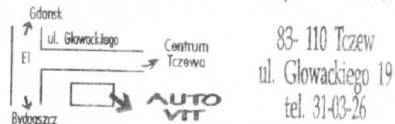
FIRMA G & C

Spółka z o.o. w Kwidzynie
 Kupuje i sprzedaje nieruchomości
 Pośredniczy w ich obrocie
 Wyceni i zorganizuje przetarg
 Przyjmie zlecenie na zarząd nieruchomościami

NASZE ODDZIAŁY:
 KWIDZYN, UL. CHOPINA 21 TEL. I FAX 40-32
 ŁAWA, UL. KOŚCIUSZKI 31 TEL. 25-67

AUTO - VIT

- SIKENS - mieszalnia farb,
- akcesoria lakiernicze (200 kolorów, spray),
- KOMISOWA sprzedaż samochodów i części samochodowych,
- doradztwo, pośrednictwo, reklama (także samochody powypadkowe),
- AUTOSERVICE - blacharstwo, lakiernictwo.

GLIWICKIE PIECE GAZOWE C.O.

Oszczędne, tanie, niezawodne, nowoczesne.
 3 lata gwarancji, serwis producenta.
 Dostawa do domu, krótkie terminy.

Ogrzewano powierzchnia	Cena
110 m ²	3.000.000 zł.
180 m ²	3.300.000 zł.
250 m ²	3.900.000 zł.
320 m ²	4.600.000 zł.
370 m ²	5.250.000 zł.
430 m ²	5.950.000 zł.

oraz kształtki, zawory i armatura.
 Zamówienia przyjmują punkty zgłoszeń producenta:
 Tczew tel. 31-58-28
 Malbork ul. Saperow 18, tel. 29-74

TYLKO W SAMBORZE

kupisz prawie wszystkie materiały do budowy domu oraz

maszyny dziewiarskie
 OVERLOKI i STEBNÓWKI
 firmy PFAFF

Przyjmujemy wykonawstwo robót ogólnobudowlanych.

TCZEW, ul. 30 Stycznia 44,
 tel. 31-17-24, tlx 51-21-24

Z okazji Świąt życzymy naszym Klientom wszystkiego najlepszego

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO KOOPERACYJNE

Punkt przyjmowania zleceń ul. Kopernika 9/8

Zbigniew Hartun 83-110 Tczew 2, ul. Gdańska 1, skrytka poczt. 36, tel. 31-23-99, godz. 10.00 - 18.00

- Oferujemy:**
- markizy sklepowe i wystawowe
 - żaluzje przeciwsłoneczne (90 kolorów - szwedzkie)
 - profesjonalne systemy alarmowe do mieszkań, domków oraz instytucji
 - tapicerkę drzwi (ocieplanie, uszczelnianie, wygłuszenie, zabezpieczenie przeciwkłamaniowe)
 - dodatkowe drzwi (zwykłe i kasetonowe)
 - drewniane drzwi harmonijkowe (również z szybą ornamentową)
 - dokonujemy napraw uszkodzonych żaluzji

CENY PROMOCYJNE

HURTOWNIA SOJWEX

OFERUJE
 odbiorcom hurtowym posiadającym koncesje

- szeroki asortyment win krajowych i importowanych
 - piwo krajowe i importowane
- Konkurencyjne ceny loco odbiorca
 Bardzo korzystne warunki płatności

Zakład Handlu "SOJWEX"
 83-110 Tczew, ul. Gdańska 32
 tel. 31-11-47, tel./fax 31-08-61
 godz. 8.00 - 16.00

FIRMA HING-TRADE
 import - export
 handel hurtowy
 Tczew, ul. Polna 1, tel./fax 311-141

OFERUJE:
 art. AGD - pralki, zamrażarki, pralko-suszarki, odkurzacze i wiele innych artykułów renomowanych firm zachodnich

CZYNNIE OD 8.00 DO 16.00

- buty (szeroka oferta) (dziecięca, męska, damska)
- wykładziny PVC import - konfekcja (27 500 zł. za m²)
- skarpety, rajstopy - sprzęt sportowo-turystyczny duńskiej firmy HUMMEL (obuwie, dresy, koszulki)
- bielizna osobista - PHILIPS (sprzet AGD)

I WIELE INNYCH TOWARÓW

Import Auto-Części do samochodów japońskich i zachodnich
 SKLEP-AKCESORIA PPH "APEKS"
 83-100 Pruszc Gd.
 ul. Kochanowskiego 57
 tel. 82-35-55
 w godz. 10.00 - 17.00

TECHTRONIK POLECA

COMMODORE C64II - 1.400.000,-
 AMIGA (ANG.) - 4.600.000,-
 ORAZ MAGNETOFONY, JOYSTICKI, PROGRAMY, CARTRIDGES.
 KWIDZYN
 TĘCZOWA 1, TEL. DOM. 37-80

Czas pomyśleć o świątach - najatrakcyjniejsze elektroniczne prezenty pod choinkę **oferuje:**

HURTOWNIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO
 Malbork, ul. Partyzantów
 Ceny niższe niż w Berlinie, Hamburgu, Wiedniu!!!
 PrzyjĎz, zobacz - nie pożartujesz!

JEDYNY W KWIDZYNIE I OKOLICY
LOMBARD KANTOR
 Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 4 (budynek kino), tel. 46-21
 czynny poniedziałek - piątek od 10.00 do 17.00
 sobota od 10.00 do 15.00

Oferuje najkorzystniejsze warunki udzielania pożyczek pod zastaw

Appal-co

Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe Rusocin w Pruszcze Gdańskim, tel. 82-37-09

OFERUJE:
 Silniki samochodowe i ciągnikowe S-21, S-359, C-330, C-360, Perkins.
 Zespoły wymienne (zawieszenia, mosty, skrzynie itp).
 Pompy wtryskowe, elementy hydrauliczne, akumulatory ładowane, narzędzia.

U NAS NAJTANIEJ ZAPRASZAMY EKSPRESOWE WYMIANY ZESPOŁÓW

NOWO OTWARTY AUTO-ZŁOMOWIEC

zaprasza:
 od poniedziałku do soboty 9.00 - 17.00
 Czarlin 60 - koło Tczewa (obok baru Turysta)
 Prowadzimy skup rozbitych i starych samochodów oraz sprzedaż części samochodowych, usługi blacharskie, mechaniczne i lakiernicze.

Gaz
dla każdej rodziny

**KORPORACJA
GAZOLINA
SPÓŁKA Z O.O.
W KISIELICACH**

Najtańszy gaz.
Terminowe i systematyczne
dostawy.

Instalacje i akcesoria po
konkurencyjnych cenach
z dostawą do domu.

TELEFONY:
Kisielice 15
Dzierżogon 26-04
Zwierzno
Gmina
Markusy

Tel. w Elblągu 171-42

BEST UWAGA!

Odbiorcy hurtowni win
i szampanów

Spółka z o.o. Best
Kwidzyn, ul. 15-go Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)
tel./fax 39-79

Oferuje aktualnie 23 gatunki
wina oraz szampanów
produkcji bułgarskiej.

Prowadzimy również hurtową
sprzedaż wyrobów
pończosznich
w cenach fabrycznych.

Zapraszamy
do współpracy

**HURTOWNIA
MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH**

Kwidzyn, ul. Wiślana 7, tel. 49-17

Prowadzi sprzedaż
hurtową i detaliczną
materiałów budowlanych.

Cement, wapno,
materiały ściennie,
stolarka okienna
i drzwiowa, papa,
lepiki, stal, itp.

Przy większych ilościach
dostawa do odbiorcy!

WORLD COMPUTER SYSTEMS

1000 Berlin 31,
tel. 030/8535080 Babelsberger
str 6 fax 030/8542084

Autoryzowany punkt sprzedaży.
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 2A

OFERUJE:

- komputery: PC/AT 286, 386, 486
- drukarki: OKI, STAR, EPSON, HP
- serwis i części zamienne do komputerów
- komputery: Commodore C-64,
AMIGA 500, AMIGA 2000,
- joysticki, dyskiety, akcesoria

HURTOWNIA PAPIERNICZA

ELBO

Oferuje po atrakcyjnych
cenach szeroki
asortyment artykułów
biurowych, szkolnych
i higienicznych.

Polecamy szczególnie
rachunki samokopiujące
oraz wyroby firmy
TIPP-EX

Kwidzyn
ul. Mickiewicza 1

**AUTORYZOWANA
STACJA OBSŁUGI
SAMOCHODÓW
GRIMEX 3**

spółka cywilna

82-500 Kwidzyn,
ul. Krótka 2, tel. 41-33

POLECA USŁUGI W ZAKRESIE:

- naprawy pojazdów osobowych i dostawczych produkcji krajowej i zagranicznej
- pełna diagnostyka pojazdów
- przeglądy techniczne
- przeglądy gwarancyjne Fiata 126 i Poloneza
- import części do pojazdów zachodnich wszelkich typów
- sprzedaż i ładowanie akumulatorów
- sprzedaż części do pojazdów
- sprzedaż ratalna od 1 listopada 1991 samochodów
- konserwacja pojazdów nowoczesną metodą.

Polonez Caro z silnikiem
benzynowym 1500 cm³
i silnikiem Citroen 1900 (Diesel).
Ponadto Skoda Favorit LS
model 92 oraz Skody Pickup.

**TO MIEJSCE
CZEKA
NA CIEBIE!**

Tylko w sklepie
przy ul. 15 Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)

kupisz części i akcesoria do samochodów
prod. zachodniej głównie VW, AUDI!
Tu także możesz złożyć zamówienie
na blacharkę do samochodów
produkcji zachodniej.

Oferujemy również
broń gazową, amunicję
a także od 15 listopada
uruchamiamy sprzedaż
amunicji myśliwskiej.

Zapraszamy
codziennie w godz. 10.00 - 18.00
soboty w godz. 10.00 - 14.00.

Sklep

DEBOWA

ZAPRASZA
SZANOWNYCH KLIENTÓW
DO UDZIAŁU W

ŚWIĄTECZNEJ

**LOTERII
UPOMINKOWEJ**

Do udziału w loterii uprawniony jest każdy klient,
który podczas zakupów w naszym sklepie
wypełni specjalny kupon premiowy.
Nazwiska wygranych zostaną opublikowane
w poświęconym nr Kuriera Kwidzyńskiego.

**DLA UCZESTNIKÓW CZEKA WIELKIE
ATRAKCYJNE UPOMINKOWY!**
ZAPRASZAMY DO WSPÓLNEJ ZABAWY!

**JAK REKLAMA TO TYLKO
W KURIERZE KWIDZYŃSKIM**

P.H.

Sklep spożywczy
Kwidzyn
ul. Chopina 20
czynny
codziennie
w godz.
6.00 - 20.00

Karo

Zaprasza
na świąteczne zakupy.
Towary zakupione u nas
uprzyjemnią Tobie święta.
Naszymi atutami są:
- szeroki asortyment -
- doskonała jakość -
- zawsze świeży towar -
ZAPRASZAMY

SUKURS

Zaprasza do sklepów:

Wielobranżowego i Spożywczego

CEDRUS

Przy ul. Grunwaldzkiej 14.
Czynny w godzinach:
Spożywczy od 6.00 do 18.00
Przemysłowy od 10.00 do 18.00
i w każdą sobotę.

Polecamy szczególnie:
dywany, wykładziny,
firany, zasłony,

anteny satelitarne i kalkulatory.

oraz Meblowego

przy ul. Chopina

w budynku "Naszej Pracy"

czynnego od godz. 10.00 do 18.00.

A także do **KAWIARNI CEDRUS**
z dyskoteką czynną codziennie
oprócz czwartków od 20.00 do 3.00.

SAT - SERVICE

PRZEDSIĘBIORSTWO

HANDLOWO

USŁUGOWE

Kwidzyn,
ul. Piłsudskiego 2a,
tel. 19-19

OFERUJE:

Anteny satelitarne

Telewizory

Magnetowidy

Sprzęt Audio - Video

Akcesoria

TV-SAT systemy mini zbiorcze

(4 - 8 - 16 - 32 odbiorców)

PRYWATNA KSIĘGARNIA

Władysław Zdanowicz

82-500 Kwidzyn,

ul. Chopina 14, tel. 32-61

POLECA:

Książki, albumy - także na zamówienie,
płyty gramofonowe, płyty compactowe,
kasety video i magnetofonowe, długopisy,
puzzle, plakaty małe i duże (1,8 x 1,0).

Prasa: "TO i OWO", "TV-SAT", "BRAVO".

NOWOŚCI NA PŁYTACH ANALOGOWYCH

- TINA TURNER "SIMPLY THE BEST"

- MICHAEL JACKSON "DANGEROUS"

- NOWOŚCI CD

- ENYA "SHEPHERD MOON'S"

- MICHAEL JACKSON "DANGEROUS"

- U2 "ACHTUNG BABY"

- GENESIS "WE CAN'T DANCE"

- FISH "INTERNAL EXILE"

- MARC ALMOND "TENEMENT SYMPHONY"

- INXS "LIVE BABY LIVE"

- CD i LP JOE COCKER "NIGHT CALLS"

Quedin

HURTOWNIA

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10

tel. 43-34

TO ARTYKUŁY PAPIERNICZE I DZIEWIARSKIE

zeszyty,
notesy,
pod. higieniczne,
tacki, toreбки,
art. szkolne,
wyroby biurowe

pisaki,
długopisy,
i inne,
papier xero,
fax i tix

rajstopy,
rajstopy
z klinem,
pończochy,
skarpetki

ZAPRASZAMY

**Nigdzie nie
kupicie taniej**

P.H.P.

brabork

Sp. z o.o.

ZAKŁAD
BUDOWLANY
KWIDZYN

ZATRUDNI

do pracy w zakładzie i w systemie pracy chałupniczej,
pracowników w zawodzie koszykarz - plecionkarz
oraz absolwenta Technikum Wikliniarsko - Trzciniarskiego
na stanowisko mistrza.

Oferty prosimy składać osobiście w siedzibie firmy
lub listownie na adres:

P.H.P. "BRABORK" - Zakład Remontowo-Budowlany Kwidzyn,
ul. Lotnicza 2 82-500 Kwidzyn, tel. 42-62 wew. 204.
(Kierownik Zakładu - Romuald Woźniak).

GABINETY LEKARSKIE

KWIDZYN, ul. Krańcowa 14 A

CHIRURGICZNY

poniedziałki, piątki 16.00 - 17.30
specjalista chirurg **Z. ŻYWICKI**

PEDIATRYCZNY

A - poniedziałki, piątki 16.00 - 17.00
specjalista chorób dziecięcych **B. TOMICKA**
B - wtorki, środy 16.00 - 17.00
lek. chorób dziecięcych **M. ŻYWICKA**

GINEKOLOGICZNY

A - środy 17.00 - 18.30
lek. położnik - ginekolog **L. PLEWINSKI**
B - wtorki, czwartki 16.30 - 17.30
lek. położnik - ginekolog **J. KOZŁOWSKI**

LECZENIA NERWIC

wtorki, czwartki 17.00 - 19.00
lek. psychiatra **J. SZPARET**

BUDOMEX KAMROWSKI I SYNOWIE

Oferujemy:

**najlepszą - najładniejszą - najtańszą
TAPICERKĘ MEBLOWĄ**

Szczególnie polecamy wersalki dwuosobowe i jednoosobowe.
ZAPRASZAMY DO SALONU WYSTAWOWEGO
Starogard Gd., ul. Lubichowska 156.

PPH INTER-JOMAST
Sp. z o.o.
ul. Braterstwa Narodów 5, 82-200 Kwidzyn, tel. 38-76

HURTOWNIA OBUWIA

82-500 Kwidzyn, ul. Warszawska 18

oferuje do ciągłej sprzedaży
po cenach konkurencyjnych obuwie:
- damskie
- męskie
- młodzieżowe

Ponadto oferujemy 57 wzorów podeszew do obuwia oraz kompleksowe zaopatrzenie w materiały do wyrobu każdego wzoru obuwia łącznie z maszynami renomowanych firm z Austrii, Niemiec, Włoch i Anglii

S.P.T.P. NOGAT
Malbork
ul. Koszykowa 1
tel. 29-88

Świadczymy usługi transportowe na przewozy krajowe i międzynarodowe

OCZEKUJEMY OFERT WSPÓŁPRACY

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO PRODUKCYJNE BUDOWNICTWA

Kwidzyn, ul. Kościuszki 43/b, skr. pocz. 10, tel. 36-80, fax 67-338 'ALFA'

Polecamy usługi w zakresie:

1. Projektowania
2. Kosztorysowania
3. Nadzórów
4. Wykonawstwa usług budowlanych:
 - remontowych
 - budowlano-montażowych
5. oraz:
 - mała architektura ogrodowa
 - konserwacja zieleni
 - roboty drogowe i chodnikowe

SECI GAZOWE, WODOCIĄGOWE, CIEPŁOWNICZE, KANAŁIZACJA SANITARNYCH I DESzczOWYCH

- roboty instalacyjne i antykorozyjne
- montaż konstrukcji stalowych
- montaż instalacji przemysłowych i technologicznych

Spółka z o.o.

szybko - tanio - solidnie

PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO USŁUGOWO HANDLOWE

>> HELP <<

ul. Lubichowska 166
83-200 Starogard Gdański
tel./fax (0-69) 284-77

Oferujemy państwu pełen zakres usług w zakresie:

- SZLIFOWANIE wałków korbowych i wytaczanie z honowaniem bloków cylindrycznych
- REGENERACJA pomp wtryskowych tłoczkowych i rotacyjnych
- LADOWANIE akumulatorów (autoryzacja, gwarancje)
- NAPRAWY gwarancyjne i bieżące ciągników i maszyn rolniczych oraz samochodów dostawczych
- NAPRAWY i regeneracja instalacji elektrycznych wraz z osprzętem

Na w/w usługi udzielamy gwarancje

ZAPRASZAMY

HELP POM Lubichowska 166 do Lubichowa

przystanek MPK linia nr 12, 9

AGROMA

Malbork, ul. Wojska Polskiego 90 A
tel. 33-01, 33-02, 33-03, 31-85
tlx 057471, 057508, fax 3303

O F E R U J E M Y ciągłej sprzedaży, po atrakcyjnych cenach następujące materiały budowlane:

- cement i wapno workowane
- gładzie budowlane
- szkło okienne grub. 3, 4, 5 (mm) w gat. I, II, III
- szkło wzorzyste - ornamentowe (białe i orami)
- szkło czarne o grub. 6 (mm)
- lepik, papa izolacyjną i wierzchnią

INFORMUJEMY również, że przy **AGROMIE** działają Hurtownia Chemiczna oferująca produkty chemii gospodarczej, artykuły drogerijne i kosmetyki (mydła, proszki, dezodoranty, świece, znicze itp.) firm krajowych i zagranicznych np. POLLENA..., PALMOLIVE, JOHNSON, HENKEL, KEEN itd. w cenach fabrycznych.

ZAPRASZAMY DO 8.00 DO 15.00.

OK

OK Nederland B.V.
Przedstawiciel Koncernu OK Nederland B.V.
na Polskę - firma SALVE
Kwidzyn, ul. Brat. Narodów 44
Tel. 34-74 Telex 057221

Oferuje do sprzedaży hurtowej i detalicznej pełen asortyment olejów silnikowych, przekładniowych, hydraulicznych, transformatorowych, płynów hamulcowych, płynów do chłodziw, smarów.

Towar najwyższej jakości bezpośrednio od producenta.

Zapraszamy do współpracy odbiorców hurtowych i detalicznych.
Opakowanie bezzwrotne, dowozimy własnym transportem.
DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI

Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe "BLIM"

82-525 Wandowo
z siedzibą w Kwidzynie,
ul. Lotnicza 1, tel. 83-18

Proponujemy usługi reklamowe:
- nadruk firmowy na wszelkiego rodzaju przedmiotach
- wykonywanie wizytówek, kalendarzy i etykiet samoprzylepnych

WYKONUJEMY USŁUGI Z MATERIAŁU WŁASNEGO I POWIERZONEGO.

U NAS NAJTAŃIEJ

DESCO Spółka z o.o.

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 1, tel. 42-85, tx. 057542

Hurtownia aparatury kontrolno-pomiarowej i materiałów dla chłodziwstwa oferuje:

- wodomierze ciepłej i zimnej wody,
- liczniki ciepła,
- zawory termostatyczne grzejnikowe,
- freony w butlach jednorazowych i zwrotnych,
- zawory rozprężne DANFOSS, oraz szeroki asortyment narzędzi dla chłodziwstwa, aparatury kontrolno-pomiarowej i automatyki.

ZAPRASZAMY DO KORZYSTANIA Z NASZYCH USEG !

Przedsiębiorstwo Kolportażowe - Handlowe

RUCH Ekspozytura

Starogard Gd., ul. Zielona 14, tel. 236-64

Zaprasza do **HURTOWNI**

Oferujemy po atrakcyjnych cenach bardzo szeroki asortyment artykułów tytoniowych, chemii gospodarczej oraz zabawek

Szanownym Klientom życzymy wesołych Świąt i szczęśliwego Nowego Roku

TOWARZYSTWO UBEZPIECZENIOWO REASEKURACYJNE

POLISA

AGENCJE W TCZEWIE I STAROGARDZIE GDAŃSKIM oferują:

ATRAKCYJNE UBEZPIECZENIA KOMUNIKACYJNE OC, AC i NW

Składki za ubezpieczenia OC na 1992 r.:

- 400.000,- zł/kw. za samochód osobowy o poj. silnika do 1500 cm
- 550.000,- zł/kw. za samochód osobowy o poj. silnika pow. 1500 cm

Zniżki składki za bezwypadkową jazdę:

- 20% po upływie 2 kolejnych lat
- 30% po upływie 3 kolejnych lat
- 40% po upływie 4 kolejnych lat
- 50% po upływie 5 kolejnych lat
- 60% po upływie 6 kolejnych lat

Ubezpieczenia zawierają:

- w Tczewie
 - Agencja, ul. Jagiellońska 55, tel. 33-94-52
 - B.T. "Lidia", Al. Wojska Polskiego 28a, tel. 31-44-96
 - B.T. "Gromada", Al. Wojska Polskiego 28/2, tel. 31-35-64 w Starogardzie Gd.
- w Starogardzie Gd.
 - Agencja, ul. M.C. - Skłodowskiej 29, tel. 220-14
 - B.T. "Gromada", ul. Chojnicka 58, tel. 237-10
 - B.T. "Vida", ul. Hallera 32, tel. 232-82
 - L. Krychowiak, ul. Pastrowskiego 21/31, tel. 284-09
 - B.T. "Atma", ul. Reymonta 1

LEKTURY BABUNI CZYLI CZYTADŁA W DAWNYM STYLU

Kiedy przychodzi do swojej biblioteki, z nadzieją wypożyczenia nowej powieści Jadwigi Courths-Mahlerowej a dowiaduje się, że niestety czyta ją jeszcze pani sprzątaczką - targając mną sprzeczne uczucia. Czy na pewno nie mam spalonego gustu, czy nie powinienem wziąć czegoś ambitniejszego? Ależ nie (w mojej świadomości równości społeczna to także równość zainteresowań, choć odbiór może być inny), mogę trochę poczekać, bo akurat nie mam ochoty na "poważniejszą" lekturę.

A poczytność powieści tej autorki jest ogromna. Opublikowano już ponad 40 mln egzemplarzy jej powieści przetłumaczonych na wiele języków świata. Na liście najczęściej tłumaczonych autorów jej nazwisko zajmuje piąte miejsce po Leninie, Tołstoj, Verne' em i Dostojewskim. Jadwiga Courths-Mahlerowa zmarła mając 83 lata, pozostawiając 209 powieści i 20 konseptów planowanych kolejnych książek. Spośród wydanych - 20 tytułów trafiło na ekran, zwiększając popularność autorki. W okresie międzywojennym także i w Polsce ukazało

się kilkanaście jej powieści, drukowanych głównie na łamach poczytnych czasopism. Po wojnie wielokrotnie i z głębokim przekonaniem egzorcyzmowano i potępiano twórczość J. Courths - Mahlerowej, jako wielce destrukcyjną w swej tkliwej nie robotniczo-chłopskiej atmosferze. Mały Słownik Pisarzy Niemieckich, Austriackich i Szwajcarskich (wydany w 1973r.) tak komentuje jej twórczość: "... otumaniała umysł i rozbujała niezdrówę tęsknoty za łatwą karierą towarzyską i luksusem". Dopiero w połowie lat 70 odwołano te sądy; obecnie o jej pisarstwie i jego odbiorze mówi się jako o specyficznym zjawisku kultury masowej.

Kim była ta "niebezpieczna kobieta"? Urodziła się 18 lutego 1867r. w Nebra (Turynia), jako nieślubne dziecko posługaczki, z pochodzenia chłopki. Ojca swego E.F. Schmidta nie знаła, zmarł podczas epidemii cholery jeszcze przed jej urodzeniem. Ernestyna, Fryderyka,

Elżbieta - bo takie imiona jej nadano - dzieciństwo miała krótkie i smutne. Ojczym, Max Brand, odnosił się do niej niechętnie. Oboje, i on i matka, nie żyli długo. Po ich śmierci dziewczynką zaopiekował się ubogi szwec Birkner. Ponieważ edukacja skończyła na trzech klasach szkoły elementarnej trudno jej było otrzymać dobrą pracę. Pracowała jako służąca, pokojówka, w końcu jako lektorka starszej damy. Wówczas to poznała modne powieści współczesne. Czytała wiele, chaotycznie, niezbyt umiejętnie dobierając sobie lekturę. Już wówczas jednak zapragnęła sama pisać. Pierwszą powieść ukończyła gdy miała 17 lat. Ani tym razem ani też później, nie zraził jej fakt, że teksty wracają z adnotacją: nie nadaje się do druku. Kiedy wyszła za mąż (za malarza i dekoratora wnętrz Fritza Courths) i urodziła dwie córki - pisała nadal. Kryła się za swoją namiętnością do pióra, bowiem mąż przeciwny był takiemu marnotrawieniu

czasu. W końcu, mając 38 lat, doczekała się publikacji swojej pierwszej powieści. Książka ta, wydana pod pseudonimem Jadwiga Courths-Mahlerowa, zyskała przychylny czytelników i od tej chwili pisarka zaczyna publikować kolejne swe powieści - z równą aprobatą czytelników, a raczej czytelniczek. Piszę dużo i dużo zarabiam. W 1932r. kupuje posiadłość w Bawarii, wyposaża ją, żyje w luksusie lecz do końca swych dni pozostaje wierna swym idealom, nie poddając się ideologii faszystowskiej.

Zastanówmy się, czym powodowana jest tak wielka popularność jej książek? Na początku stwierdzić należy, że styl ich jest jasny, zwężony, akcja toczy się warko i zawsze kończy się pozytywnie. Już tylko te fakty mogłyby zapewnić dużą poczytność. Jeśli jednak dodamy jeszcze, że bohaterowie - to postacie żywe, barwne, miotane różnymi namiętnościami, mające skryzlowane charaktery (niekoniecznie białe lub

czarne), to zobaczymy wyraźnie jak bardzo potrzebna jest czytelnikowi taka galeria postaci. Bohaterowie i bohaterki powieści, nawet ci przedstawieni w czarnych barwach, wiedzą doskonale co to jest obowiązek, odwaga cywilna, duma, honor. Czy dziś równie czytelnicy możemy określić te wartości? Równie jednoznacznie? Czy na przykład ze słowem "ambicja" nie kojarzy się automatycznie słowo "zawodowa" (a ta prywatna? czy naprawdę nie istnieje?) W powieściach J. Courths - Mahlerowej triumfuje krzepiąca niepodważalność zasad moralnych, może dlatego tak chętnie je czytamy? Bo na co dzień tak trudno czasem uwierzyć, że stare, określone dekalogiem zasady zwyciężają.

Wśród aktualnych polskich wydawców książek tej autorki, na czoło wysuwa się wydawnictwo "Akapit", zarówno ze względu na staranne opracowanie i adaptację (często trochę archaicznego tekstu), jak i na formę edycji: estetycznie wy-

dana seria z dwoma serduszkami na okładce. Redakcja "Akapitu", przewidując, iż czytać te powieści będą głównie panie, przygotowała dla nich niespodziankę. Otóż do każdego egzemplarza powieści dołączona jest karta (formatu karty pocztowej) z jakimś znakomitym przepisem kulinarnym. Nic więc dziwnego, że książki te znikają z półek księgarskich i bibliotecznych jak przysłowio-we ciepłe bułeczki. Myślę, że czytelniczki polskie zgłodzią się takich rarytasów, bowiem w szkole karmiono nas często lekturą umoralniającą bardzo ciężkiego kalibru. Czytamy więc spokojnie, dla wytchnienia te lekkie, łatwe powieści, nie bojąc się że nas "otumania". A jeśli wzbudzą w nas tęsknotę za "karierą towarzyską i luksusem" to tym lepiej, bo będzie to znaczyło, że chcemy jeszcze coś zdziałać, poprawić swój status, wziąć w rękę swój los, żyć pełniej i bardziej świadomie.

K. Urban

CHOINKI PROBLEM OTWARTY

Święta Bożego Narodzenia kojarzą się nam, a szczególnie dzieciom, z choinką, zaś choinka z lasem, skąd pochodzi świerka, a do niedawna jeszcze jodły, sprzedawane w okresie przedświątecznym. Ale nie będę tu pisał ani o legendach, ani o różnych podaniach związanych z tą stałą tradycją, zajmę się natomiast przyrodniczą stroną tego problemu.

Wycinać, czy nie wycinać w lesie drzewek na choinki? Pani Maria Ziolkowska w swej ostatnio wydanej, bardzo interesującej książce "Gawędy o drzewach", istnej kopali wiadomości o wierzeniach i legendach związanych z drzewami, niedyskrecyjnie i dekadentem, pisze tak o świerkach: "...I nie wycinajmy ich na bożonarodzeniowe choinki, które zaraz po świętach idą na śmietnik. Pomysłowy dla chwilowego uprzyjemnienia naszych mieszkań, zaspokojenia pragnień, zaopiekowania przynajmniej przez kilka dniach zachcianek - odbieramy świerkom kilkadziesiąt lat życia! Mordujemy je w dzieciństwie i wczesnej młodości..." Jednocześnie wiele ludzi nie wyobraża sobie świąt bez choinki, czy choćby kilku gałązek jodlowych albo świerkowych, z obrzydzeniem odwracając się od różnych plastikowych imitacji.

Od dawien dawna, w grudniu, w gęstych i często zaśniedziałych młokach świerkowych uwiązają się robotnicy leśni wycinające pod fachowym okiem leśniczego drzewka, które już spełniły swoją rolę i bez szkody, a raczej z pożytkiem dla młodego drzewostanu mogą być usunięte i wykorzystane właśnie na drzewka świąteczne.

W uprawach leśnych zakładanych przez człowieka, sady są na powierzchni jednego hektara kilka tysięcy mały, 3-4 letnich świerczków, żeby za 100 lat znaleźć się w lesie liczącym tyl-

ko kilkaset dorosłych drzew. Natura jest jeszcze bardziej hojna; przy naturalnym, samosiewnym odnowianiu lasu, bez ingerencji człowieka, młodych drzewek jest po latach na hektarze kilka, a nawet kilkanaście razy więcej. W ostatecznym rachunku w dorosłym lesie drzew tych jest poniżej tysiąca. Droga selekcji naturalnej lub kierowanej przez człowieka pozostają do wieku dojrzałego drzewa najsilniejsze, najzdrowsze, najlepsze pod względem jakości hodowlanej i technicznej.

Już na "starcie" wiadomo, że tylko co 10 lub 15 drzewo osiągnie 100 lub więcej lat, reszta musi zginąć. Czy w tej sytuacji wycinanie choinek w gęstym młokniu świerkowym może być uważane za rzecz naranną? Na pewno nie, pod warunkiem, że czyni się to zgodnie z zasadami sztuki leśnej, która polega przede wszystkim na usuwaniu drzewek, przeskadzających we wzroście drzewkom najlepszym oraz wycianiu przylguszonych, chorych, usychających itp.

Czy zawsze jednak ten pielęgnacyjny zabieg zwany przez leśników czyszczeniem lub trzebią, jest przeprowadzany prawidłowo? Na ogół tak, choć mogą zdarzać się wyjątki spowodowane chęcią posiadania bardzo ładnej choinki i wycięciem drzewka przyszłościowego.

Choinki nie pochodzą jednak wyłącznie z młokniów świerkowych, które w przyszłości stworzą wysokopięny las. Można zaobserwować w lasach linie energetyczne ciągnące się setkami metrów, a nawet kilometrami przez kompleksy leśne. Na tych szerokiach nieraz pasach, z uwagą na nisko zawieszoną przewodność, konieczna jest zmiana zagospodarowania terenu. Na nieco lepszych glebach pasy te można zagospodarować, np. na polećka karmowe dla zwierzyzny leśnej, albo właśnie na plantacje choinko-

we. Świerki żyją tam do kilkunastu lat, są stopniowo wycinane na choinki, a w ich miejsce sadzi się młode okazy. Choinki te są zazwyczaj ładniejsze, bardziej kształtne od drzewek wycinanych w młokniach, gdyż nie przeprowadza się tutaj selekcji i wyboru drzew przyszłościowych.

Ostatnimi laty coraz częściej spotyka się, podobnie jak za granicą, plantacje choinkowe uprawiane poza lasem. U nas wykorzystuje się do tego celu skrawki wilgotnych gleb np. na obrzeżach łąk i w miejscach nieodpowiednich pod uprawę rolną. W ubiegłych latach można było już nabyć na targach na wsi oraz w mieście choinki świerkowe pochodzące z takich właśnie plantacji. Wprawdzie ceny były "wolne - umiowne", ale podaż drzewek wyraźnie się zwiększyła i nie było problemów z nabyciem choinki.

Uprawa plantacyjna świerka nie jest trudna, trzeba się jednak liczyć ze szkodami powodowanymi przez niektóre owady. Wymienić tu trzeba ohojnika, który wytwarza małe, szyszkowate zgrubienia na gałązkach i zawodnicę świerkową, której gąsieniczki objadają młode, rozwijające się igły.

Zupełnie inaczej przedstawia się sprawa z jodłą pospolitą. Zazwyczaj wyżej ceni się choinkę jodłową, bo nawet przy c.o. nie ospują się z niej igły. Jednak jodła mamy w Polsce dużo mniej niż świerków, dlatego kilka lat temu resort leśnictwa wydał szluszny zakaz wycinania jodełek na choinki.

Czy tylko świerki i jodły? Przywykliśmy tradycyjnie uważać dwa drzewa, rodzimy świerki i jodłę, za jedyną "drzewa choinkowe". Czy jednak tylko one mogą spełniać tę rolę? We wschodnich stanach USA ceni się bardzo jako "Christmas Tree" drzewko na Boże Narodzenie naszą sosną pospolitą, uprawianą tam na plantacjach.

Również i u nas, zwłaszcza na terenach poza zasięgiem świerka, ubiera się czasami choinkę sosnową. W cennikach leśnych choinka sosnowa figuruje jako najtańsza. A przecież nie jest ona brzydsza od tych dwóch gatunków. Może tylko przyzwyczajenie i tradycja grają tu główną rolę? Sosny mamy w Polsce najwięcej i na pewno choinek sosnowych nam nie zabraknie.

Z obcych gatunków drzew nadających się na choinki mogą wchodzić w rachubę te drzewa, które są, albo mogą być uprawiane w lasach na skalę masową, bądź też gatunki łatwe w uprawie plantacyjnej. Jednak praktycznie rzecz biorąc takich choinkowych możliwości na razie jeszcze nie mamy. Największe nadzieje wiąże się z daglezią (jedlicą) zieloną. Zdobywa ona powoli prawo obywatelstwa w naszych lasach jako drzewo szybko rosnące, o cennym drewnie. Gatunek ten nie jest obecnie używany na choinki, co wynika z małej jeszcze powierzchni upraw i młokniów. Choinka dagleziowa dużej utrzymuje igły od świerkowej i ma przyjemny zapach. Nasiona daglezi są dostępne w parkach, bądź ze starszych drzewostanów znajdujących się głównie w lasach zachodniej Polski.

Na choinki nadawałyby się również jodła obrzytnia, gatunek perspektywiczny w naszym leśnictwie, pochodzący podobnie jak daglezią z zachodniej części Ameryki Północnej. Jodła ta, bardzo dekoracyjna o ciemnozielonych, długich i błyszczących igłach, rośnie w młodości równie szybko jak daglezią, co jest u jodeł rzadkością. Obecnie prowadzone są w Polsce próby z tym gatunkiem (w różnych miejscach) na kilkunastu hektarach. Na choinki nadawałyby się, podobnie jak w przypadku świerka i daglezi, drzewa z przeczni młod-

ników w wieku 10-20 lat.

CHOINKA Z WŁASNEGO OGRÓDKA

Inny rodzaj "wiecznej" choinki dostępny jest niestety jedynie dla posiadaczy własnych ogródków przydomowych lub działek. Tutaj wybór mamy duży. Dla małych ogródków nie zaleca się gatunków szybko rosnących i osiagających duże rozmiary, jak daglezią zieloną, jodłą obrzytnia czy nawet świerk. Idealną wieczną choinką byłaby jodła koreańska, gatunek wolno rosnący, który już na wysokości 1 - 1,5 metra zawija się szczył, względnie, nieco szybciej rosnące Abies homolepis, Abies veitchii i Abies concolor (dość dobrze znosi warunki miejskie). Ze świerków przede wszystkim odpowiednie są Picea pungens i P. omorika. Mając pod okiem takie drzewko, w czasie świąt ubrane i oświetlone lub w stanie naturalnym, można by w domu poprzestać na symbolicznych kilku gałązkach iglastych ustawionych w wazonie.

GAŁĄZKI I STROISZE

Gałązki iglaste, pochodzące z różnych rodzajów i gatunków drzew są nadal u nas niedoocynowanym materiałem ozdobnym. Stosuje się je przede wszystkim na Dzień Zmarłych, a tymczasem możliwości ich wykorzystania, szczególnie w okresie zimy, są znacznie większe. Dotyczy to zwłaszcza jodły pospolitej, której wyrób na choinki jest, jak wspominałem, zakazany. Zielone gałązki, zwane przez leśników stroiszem, uzyskuje się bądź przy wyrobieniu starszych drzew z wierzchołkowych części korony, bądź przy podkrzesywaniu (obcinaniu gałęzi tuż przy pniu) młodych drzewek dla poprawienia jakości pni.

Podkrzesywanie dotyczy głównie jodły i daglezi, nie stosuje się do świerków, który źle goi rany po takim zabiegu.

INNE OZDOBY

O ile wyrób choinek jest w leśnictwie działalnością z dużymi tradycjami, to nie docenia się jeszcze w pełni sprawy stroiszu i dochodów płynących z tego źródła. A chodzi tu przecież tylko o dostosowanie terminów i sposobów wycinania i zrębowych do terminów największego zapotrzebowania na stroisze oraz organizacji zbytu. Zrozumieli to już dawno nasi zachodni sąsiedzi, którzy z tego tytułu czerpią duże zyski, również w dewizach. Znany mi jest, u nas w kraju, 10-arowy młokni daglezi w wieku 25 lat, z którego dotychczasowy dochód uzyskany za choinki (260 sztuk) oraz znaczne ilości stroiszu wynosi, według obecnie obowiązujących cen, około 2/3 spodziewanych dochodów za drewno, po 70-80 latach życia.

Możliwość wykorzystania gałązek jodlowych i dagleziowych są duże. Poza wieńcami i wiankami dotyczy to przede wszystkim choinek montowanych z gałązek na sztucznej osi oraz różnych kompozycji choinkowych, niekoniecznie w formie tradycyjnej.

Pozostają wreszcie różne imitacje choinek wytwarzane z tworzyw sztucznych. Różne są gusty i upodobania, również i te "choinki" mają zwolenników i znajdują nabywców. Osobiście zdecydowanie przedkładam choćby kilka "żywych" gałązek świerkowych czy jodlowych ponad najładniejszą imitację. Ponieważ, jak starłem się wykazać, można bez uszczerbku dla lasu uzyskać znaczne ilości choinek świerkowych i stroiszu jodlowego, nie nie stoi na przeszkodzie w utrzymaniu starej tradycji, "prawdziwego" bożonarodzeniowego drzewka.

Dr Jerzy Tumilowicz

PIĄTEK 20.12

MUSIC TELEVISION

07.00 VJ Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 Hammer Rookucy 13.30 Saturday Night Live 14.00 The Best of MTV's Hotsheet 15.00 Famous Last Words With Ice - 15.30 MTV's Rap Unplugged 16.00 Wielkie hity 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV 20.00 Yes Documentary 20.30 Famous Last Words With Paul McCartney 21.00 The Best of MTV Bootleg 21.30 More Sex In The 90's 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV Video Music Awards Special - Emf! Live! 00.30 MTV's Post Modern - Pip Dann 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

07.40 Trick 7 - serial rys. 08.25 Mister Ed - serial 08.50 Die Baeren sind los - serial 09.20 Jane i Kathleen - serial 10.15 Tysiąc mil kurzu - serial 11.10 Cala duża klasa - serial 11.35 Barney Miller - serial 12.00 Ein Fall fuer Professor Chase - serial 12.50 Perry Mason - serial 13.50 Trick 7 - serial rys. 14.45 Zakala - film fab. niem.-aust. 16.35 Hart aber herzlich - serial 17.25 Trick 7 - serial rys. 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Dzwieczna bez pizany - kom. niem. 22.15 Ulice San Francisco - serial 23.20 Pomiędzy przemyco - krym. USA 01.10 Wiadomości 01.20 M.A.S.H. - serial 01.45 Special Squad - serial 02.35 Wiadomości 02.45 Die Naechte der Gami - erotyk franc.-wł. 04.05 Wiadomości 04.15 The Champions - serial 05.05 Bez pardonu dla anioła stróża - serial

RTL PLUS

08.30 Showladen 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wyciąg ze śmiercią - serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Eskadra 214 nad Pacyfikiem - serial 20.15 Airwolf - serial 21.10 Tajemnice Twin Peaks - serial 22.10 Gwizdek - mag. pikarski 23.05 Tutti Frutti - show 00.00 Was Schulmaedchen verscheigen - erotyk RFN

EUROSPORT

14.00 Piłka nożna 15.30 Aktualności sportów motorowych 16.00 Tenisowy turniej w Monachium 18.00 Historia rajdu Paryż-Dakar 19.00 Track Action - mag. sportów motorowych 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Hokej na lodzie - Puchar Izewstii 22.00 Sport na świecie

23.00 Boks 00.30 Wiadomości Eurosportu

SOBOTA 21.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 11.00 The Big Picture - Ray Cokes 11.30 MTV's US Top 20 Video Countdown 13.30 XPO - Sonya Saul 14.00 The Pulse With Swatch 14.30 The Best Of MTV's Hotsheet 16.00 Year In Rock 17.00 Yo! MTV Raps 18.00 The Jimmy Somerville Special 18.30 The Big Picture - Ray Cokes 19.00 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 21.00 Saturday Night Live 22.00 Party Zone - Simone 01.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.30 Muppet Show 08.55 Mein lieber Biber - serial 09.15 Morfik von Ork - serial 09.40 Barney Miller - serial 10.05 Bill Cosby Show - serial 10.30 M.A.S.H. - serial 11.05 Hardcastle & McCormick - serial 11.45 Zakala - film fab. niem.-aust. 13.40 Der Griff ins All - film dok. 14.45 Potajemnie - szpiegowski film ang. 16.35 Ein gesegnetes Team - serial 17.40 Er kam aus der Sonne - western USA 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Miasto straceńców - przygod. film USA 22.30 Action Jackson - sens. film USA 00.15 Ulice San Francisco - serial 01.10 Wiadomości 01.20 M.A.S.H. - serial 01.45 Pomiędzy przemyco - krym. USA 03.30 Wiadomości 03.40 Perry Mason - serial 04.30 Wiadomości 04.40 The Champions - serial

RTL PLUS

08.00 Konfetti - prog. dla dzieci 09.20 Klack - dziecięcy show 10.05 Die Jetsons - serial 10.30 Turbo Teen - serial 11.00 Marvel Unibersum - serial młodzieżowe 12.35 He Man - serial 13.05 Teenage Mutant Hero Turtles - serial 13.30 Super Mario Brothers - serial 14.30 Komicy przeciw narkotykom 14.30 Raggazi - mag. młodzieżowe 15.00 BJ i niedźwiedź - serial 16.00 Dakotan - serial 17.00 Der Preis ist heiss - show 17.45 Nowości kina 18.15 Cudowne lata - serial 18.45 Wiadomości 19.10 Houston Knights - serial 20.15 Film fabularny 22.05 Wszystko albo nic? - show 23.05 Film fabularny 00.50 Magazyn dla mężczyzny

EUROSPORT

09.00 Magazyn sportów motorowych 10.00 Rajd Paryż-Dakar 11.00 Transmisje z - biegu zjazdowego mężczyzn w St. Anton; - biegu zjazdowego kobiet w Serre-Chevalier; - wstęgniung; - hokejowego turnieju Izewstii w Moskwie; - turnieju piłki ręcznej w Braaschaat 17.30 Narciarstwo alpejskie - Puchar Świata 19.30 Magazyn sportów motorowych 20.30 Hokejowy turniej Izewstii w Moskwie 21.30 Rajd Paryż-Kapszad 22.00 Boks 23.00 Narciarstwo alpejskie - Puchar Świata

NIEDZIELA 22.12

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.30 Year In Rock 11.30 MTV's Braun European Top 20 - Pip Dann 13.30 XPO 14.00 The Big Picture - Ray Cokes 14.30 Chris Isaak - In Your Face 15.30 The Best Of MTV's Hotsheet 17.30 More Sex In The 90's 18.00 The Pulse With Swatch 18.30 The Pet Shop Boys

Special 19.00 MTV's US Top 20 Video Countdown - John Norris 21.00 120 minut - Paul King 23.00 XPO - Sonya Saul 23.30 Headbangers Ball 01.30 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.20 Muppet Show 08.45 Die Zwei Mrs Carolls - krym. USA 10.25 Bill Cosby Show - serial 10.55 M.A.S.H. - serial 11.20 Ein gesegnetes Team - serial 12.15 W świecie dżdkich zwierząt - serial przyrod. 13.10 Romarai - krym. wł.-niem. 14.40 Er kam aus der Sonne - western USA 16.25 Hardcastle & McCormick - serial 17.30 Śmiertelna wiadomość - krym. ang. 19.25 Bill Cosby Show - serial 20.00 Wiadomości 20.15 Perry Mason: Śmierć idola - krym. USA 22.15 Ulice San Francisco - serial 23.15 Ausbruch der Verdammten - krym. USA 01.00 Wiadomości 01.10 Night court 01.35 Kobra - serial 02.25 Wiadomości 02.35 Eine Stadt geht durch die Hoelle - krym. USA 04.05 Wiadomości 04.15 Die Zwei Mrs Carolls - krym. USA

RTL PLUS

08.00 Li-La-Lauebaer - prog. dla dzieci 09.30 Film rys. dla dzieci 11.00 Tydzień z Geerten Garbesen-Muellerem 12.00 Coach - serial 12.35 Major Dad - serial 13.05 Stille Zeit 13.40 Rodzina Munsterów - serial 14.05 Bibel Quiz 15.05 Film fabularny 16.45 Kilometer 330 - truzyka ludowa 17.50 Ordynator dr Westphal - serial 18.45 Wiadomości 19.10 Dżek jak żaden inny - quiz podróżniczy 20.15 Film fabularny 21.50 Spiegel TV - magazyn 22.30 Prime Time - show 22.45 Zarnek Pompon Rouge - serial 23.15 Play-by-Late Night 00.10 Film fab.

EUROSPORT

09.00 Sopnot na świecie 10.00 Transmisje z - slalomu mężczyzn w St. Anton; - slalomu giganit kobiet w Serre-Chevalier; - hokejowego turnieju Izewstii w Moskwie; - boksu 16.00 Turniej piłki ręcznej w Braaschaat 17.30 Narciarstwo alpejskie - Puchar Świata 19.30 Hokejowy turniej Izewstii 21.30 Rajd Paryż-Kapszad 22.00 Narciarstwo alpejskie 00.00 Boks

PONIEDZIAŁEK 23.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 14.30 Sung Rookumentary 15.00 MTV Unplugged With Sung 15.45 3 From 1 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 MTV Unplugged With Sung 20.45 3 From 1 21.30 Sung Rookumentary 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.00 Trick 7 - serial rys. 09.45 Adderly - serial 10.40 Tysiąc mil kurzu - serial 11.30 Night court 11.55 Bill Cosby Show - serial 12.25 Hart aber herzlich - serial 13.20 Książki i zabrak - przygod. film panamski 15.25 Granaten Joe - przygod. film USA 17.05 Ein Colt fuer

alle Faelle - serial 17.55 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Łódź podwodna Wayne w tajemniczej misji - przygod. film USA 22.00 Quiemada - wł. film fab. 00.10 Der Nachtfalke - serial 01.05 Wiadomości 01.15 Ulice San Francisco - serial 02.05 Wiadomości 02.15 Action Jackson - sens. film USA 03.50 Wiadomości 04.00 Hitchhiker - serial 04.25 Perry Mason: Śmierć idola - krym. USA

RTL PLUS

08.30 Showladen 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wyciąg ze śmiercią - serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Das A-Team - serial 20.15 SzeF - serial 21.15 Film fabularny 22.55 Magazyn kulturalny 23.25 Magazyn dla mężczyzny 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabularny 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

EUROSPORT

14.00 Narciarstwo alpejskie - zjazdy kobiet i mężczyzn 16.00 Hokejowy turniej Izewstii 18.00 Boks 19.00 Eurofilm - magazyn 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Boks 21.30 Rajd Paryż-Kapszad 22.00 Piłka nożna - magazyn Eurogol 23.00 Kick boxing 00.00 Rajd Paryż - Kapszad 00.30 Wiadomości Eurosportu

WTOREK 24.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 14.30 Paul McCartney Rookumentary 15.00 MTV Unplugged With Paul McCartney 16.00 Wielkie hity 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 Paul McCartney 21.30 Paul McCartney Rookumentary 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Post Modern - Pip Dann 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.40 Trick 7 - serial rys. 10.15 Tysiąc mil kurzu - serial 11.10 Granaten Joe - przygod. film USA 12.40 Ein Colt fuer alle Faelle - serial 13.30 Piraci z Trypolisi - przygod. film USA 14.40 Siódma podróż Sindbada - przygod. film USA 16.10 Trick 7 - serial rys. 17.55 Rabin na Dzikim Zachodzie - kom. USA 20.00 Wiadomości 20.15 Barabasz (cz. 1) - wł. film hist. 21.30 Barabasz (cz. 2) - wł. film hist. 22.50 Johnny Guitar, gebast, gejagt, gefuehrtet - western USA 00.40 Wiadomości 00.50 Kobra - serial 01.40 Wiadomości 01.50 Quiemada - wł. film fab. 03.50 Unwahrscheinlichen Geschichten - serial 04.15 Wiadomości 04.25 Pomozy, jestem milionerem - kom. USA

RTL PLUS

08.30 Showladen 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wyciąg ze śmiercią - serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Powrót do przeszłości - serial 20.15 Melodie ojczyzny 21.15 Thomas Gottschalk Show 22.15 Stern TV - magazyn 22.50 Der flotte Dreier - poradę seksualne 23.20 Benny Hill Show 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabularny 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

- serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Knight Rider - serial 20.15 Kojak - film fab. 22.00 Explosiv - magazyn 22.55 L.A. Law - serial 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabularny 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

EUROSPORT

14.00 Zjazd mężczyzn w St. Anton 16.00 Hokejowy turniej Izewstii w Moskwie 18.00 Piłka nożna - magazyn Eurogol 19.00 Przed olimpiadą w Albertville 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Hokejowy turniej Izewstii 21.30 Eurofilm - magazyn 22.00 Wrestling 23.00 Turniej piłki ręcznej w Braaschaat 00.30 Wiadomości Eurosportu

ŚRODA 25.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 13.30 Chris Isaak 16.00 Wielkie hity - Kristiane Backer 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 VJ Ray Cokes 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Rock Block - Kristiane Backer 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.30 Trick 7 - serial rys. 10.05 Tysiąc mil kurzu - serial 11.00 Jędźciez prerii - western USA 12.20 Hardcastle & McCormick - serial 13.10 Robinson Crusoe na Marsie - film fab. USA 14.45 Bluegrass (cz. 1) - film fab. USA 16.25 Czerwony korsarz - przygod. film USA 18.10 Trick 7 - serial rys. 20.00 Wiadomości 20.15 Wall Street - film fab. USA 22.30 Der City Hai - krym. USA 00.20 Spenser - serial 01.10 Wiadomości 01.20 Der Nachtfalke - serial 02.10 Wiadomości 02.20 Eine Stadt geht durch die Hoelle - krym. USA 03.50 Wiadomości 04.00 Hitchhiker - serial 04.25 Hetzjagd - krym. ang.

RTL PLUS

08.30 Showladen 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wyciąg ze śmiercią - serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss - show 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 Powrót do przeszłości - serial 20.15 Melodie ojczyzny 21.15 Thomas Gottschalk Show 22.15 Stern TV - magazyn 22.50 Der flotte Dreier - poradę seksualne 23.20 Benny Hill Show 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabularny 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

EUROSPORT

14.00 Piłka nożna - magazyn Eurogol 15.00 Kick boxing 16.00 Hokej

jowy turniej Izewstii w Moskwie 18.00 Wrestling 19.00 Magazyn sportowy z Benelux 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Hokejowy turniej Izewstii w Moskwie 21.30 Rajd Paryż-Kapszad 22.00 Narciarstwo alpejskie - wydarzenia tygodnia 23.00 Mistrzostwa świata w tańcach lądowych 00.00 Rajd Paryż-Kapszad 00.30 Wiadomości Eurosportu

CZWARTEK 26.12

MUSIC TELEVISION

07.00 Awake On The Wildside - Rebecca de Ruvo 10.00 VJ Paul King 13.00 VJ Simone 16.00 Wielkie hity - Paul King 17.00 Raport Coca-Coli 17.15 MTV At The Movies 17.30 MTV News At Night 17.45 3 From 1 18.00 MTV Prime - Pip Dann 19.00 Yo! MTV Raps Today 19.30 Dial MTV - Rebecca de Ruvo 20.00 Rem Tourfilm 22.00 Wielkie hity 23.00 Raport Coca-Coli 23.15 MTV At The Movies 23.30 MTV News At Night 23.45 3 From 1 00.00 MTV's Rock Block - Kristiane Backer 02.00 VJ Kristiane Backer 03.00 Nocne video

PRO 7

08.40 Trick 7 - serial rys. 10.00 Tysiąc mil kurzu - serial 10.55 Bluegrass (cz. 1) - film fab. USA 12.30 Agenta k z sercem - serial 13.15 Bandy na księżycu - film sf. 14.55 Bluegrass (cz. 2) - film fab. USA 16.35 Nie całuje się leopardów - kom. USA 18.10 Trick 7 - serial rys. 18.40 Królik Bugs - Bajki z 1001 nocy - film rys. USA 20.00 Wiadomości 20.15 Roxanne - kom. USA 22.15 Die Schulschwaeznerin - erotyk wł. 23.45 Special Squad - serial 00.35 Wiadomości 00.45 Spenser - serial 01.30 Pomozy, jestem milionerem - kom. USA 03.00 Wiadomości 03.10 Unwahrscheinliche Geschichten - serial 03.35 Hetzjagd - krym. ang.

RTL PLUS

08.30 Showladen 09.00 Aniol porwaca - serial 09.45 Reich und Schonen - serial 10.10 Wyciąg ze śmiercią - serial 11.00 Showladen 11.25 Dżika róża - serial 12.10 Niewidzialny - serial 13.00 Jeden ojciec za dużo - serial 13.30 Klan z Kalifornii - serial 14.20 Historia Springfieldów - serial 15.05 Klan wilków - serial 15.50 Chips - serial 16.40 Riskant 17.10 Der Preis ist heiss 17.45 Sterntaler 18.00 Dżika róża - serial 18.45 Wiadomości 19.15 21 Jump Street - serial 20.15 Mini Playback Show 21.15 Ein Schloss am Woerther See - serial 22.15 Film fabularny 23.50 Wiadomości 00.00 Film fabularny 01.30 Alfred Hitchcock przedstawia

EUROSPORT

14.00 Bobsleje - Puchar Świata 15.00 Przed olimpiadą w Albertville 15.30 Magazyn sportowy z Benelux 16.00 Sportowe wydarzenia roku 18.00 Jędździectwo 19.00 Aktualności sportów motorowych 19.30 Wiadomości Eurosportu 20.00 Sport na świecie 21.30 Przed olimpiadą w Albertville 21.30 Rajd Paryż-Kapszad 22.00 Piłka nożna - el. Mistrzostwa Europy (mecze Malta-Grecja i Włochy - Cypr) 00.00 Rajd Paryż - Kapszad 00.30 Wiadomości Eurosportu

WESOLYCH ŚWIĄT ORAZ SZCZĘŚLIWEGO NOWEGO ROKU WSZYSTKIM KLIENTOM CZYTELNIKOM, WSPÓLPRACOWNIKOM ŻYCZY DYREKCJA FIRMY UNIGES

Uniges, Tczew, ul. Żwirki 40
tel. 31-66-31, 31-66-32

ZAPRASZAMY MIŁYCH KLIENTÓW DO NASZYCH SKLEPÓW. NAWET ZAKUPY MOGĄ BYĆ PRZYJEMNOŚCIĄ

PIĄTEK 20.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 "Szkoła dla rodziców"
10.00 "Bill Cosby Show"
11.50 Wiadomości
12.00-16.00 Telewizja edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.30 "Szerpowie" - film dokum.
13.05 Eko-Lego
13.30 Nerwice
13.55 "Religie i kościoły w Polsce"
14.55 Być tutaj - seks
15.20 Telewizja edukacyjna
15.30 Uniwersytet Nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Ciuchcia"
17.05 Język angielski dla dzieci (48)
17.15 Telexpress
17.35 "Prawo prawa"
17.45 "Tele-audio-video"
18.10 "Bill Cosby Show"
18.35 "Raport"
19.00 "Reflex"
19.15 "Bouli"
19.30 Wiadomości
20.10 "Magnat prasowy" (3)
21.10 "ABC ekonomii"
21.20 "Polskie ZOO"
21.30 Zespół publicystyki "Zapis" przedstawia...
22.10 "Peters pop show" - program rozrywkowy
23.15 Wiadomości wieczorne
23.35 "Siódemka" w "Jedynce"
24.00 Poezja na dobranoc
00.05 "Noc z gwiazdami" - program rozrywkowy

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 Gazeta domowa
08.10 "Lucky Luke" - serial franc.
08.35 "Telewizja biznes"
08.55 "Świat kobiet"
09.20 "Pokolenia"
09.40 "Rano"
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (42)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia"
17.05 "Dookoła świata" - operacja Zagaj'91
17.30-21.00 Program regionalny
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Przygody dobrego wojaka Szwajka" (11)
22.30 "Obrazy, słowa, dźwięki" - program o sztuce
23.30 "Gwiazdy polskiego rocka"
24.00 Panorama

SOBOTA 21.12

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Rynek - agro"
08.40 "Na zdrowie" - mag. rekreacyjnej
09.00 "Ziarno"
09.25 "5-10-15"
10.25 Język angielski dla dzieci (49)
10.30 "Wojownicze żółwie Ninja"
10.55 "Bellona" - wojskowy mag. wydawniczy
11.20 "Szkoła pod zagłami"
11.50 Wiadomości
12.00 Wędrowni dalekie i bliskie
12.40 "My i świat" - magazyn
13.00 "Siódemka" w "Jedynce"
13.30 "Rodzina rodzinie"

14.00 "Kacze opowieści"
15.15 Z archiwum Teatru Telewizyjnego "Elżbieta, królowa Anglii", cz. 2
16.55 Katolicki mag. młodzieżowy
17.15 Telexpress
17.35 "Butik"
18.05 "Wizje" - mag. kulturalny
18.25 "Detektyw w sutannie"
19.15 "Domel"
19.30 Wiadomości
20.00 "Polskie ZOO"
20.20 "Spotkanie" (2-ost.) - film fab. prod. USA
22.00 Sportowa sobota
22.35 Wiadomości wieczorne
22.55 "Szumy, zły, cięgi" - mag. kulturalny
23.35 "Pula śmieci" - film fab. prod. USA
01.05 Zakonczenie programu

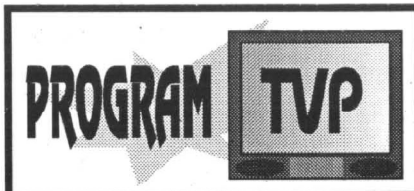
PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Pryskop" - mag. wojskowy
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 "Ona" - mag. kobiece
09.25 "Nie tylko winnice" - mag. spol. - kulturalny
10.00 CNN - Headline News
10.10 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Tacy sami"
11.00 Polska Kronika Filmowa
11.10 Akademia polskiego filmu: "Zamach"
13.00 "Bezczarna przyroda"
13.35 "Klub Yuppies?"
14.00 "Wzrockowa lista przebojów Marka Niedźwieckiego"
14.30 Studio sport
15.20 Program dnia
15.25 "Vademecum teatromana"
16.05 "6 z 49" - teleturniej
16.25 Losowanie zakł. gier liczbowych total. sportowego
16.30 Panorama
16.40 "Nocni grabarze" (4)
17.30 "Jelsonowie"
18.00 Program lokalny
18.30 "Wielka gra" - teleturniej
19.30 Publicystyka kulturalna
20.00 Koncert orkiestry "Ama-deus"
21.00 Panorama
21.20 "Słowo na niedzielę"
21.25 "Bez znieuczelnia"
22.00 "Prawdąwy bohater" (4)
22.50 "Rock noc"
24.00 Panorama
00.05 "Rock noc"

NIEDZIELA 22.12

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 "Tydzień"
09.00 "Choinka, choinka" - specjalny świąteczny program dla dzieci a w nim: "Święty Mikołaj i trzy niedźwiedzie" - film fab. prod. USA
10.20 Język angielski dla dzieci (50)
10.30 "Świat odkrywany..." (2) - serial dokum. prod. USA
11.20 "Notowania"
11.45 Telewizyjny Koncert Życzeń
12.15 "Podzwonne dla Il-62m" - wojkowy prog. publicyst.
12.40 Teatr Młodego Widza: "Wizyta"
13.25 Mag. "Morze"
13.45 "Portrety - ostatni Zagoczyczyk" - film dokum.
14.35 "W kręgu paryskiej kultury" - reportaż
15.20 "Telewizjer"
15.45 W Starzym Knie: "Ojciec narzeczonej" - komedia USA
17.15 Telexpress
17.35 "Dziennikarze ujawniają"
18.10 "Synowie i córki" (12)
19.00 Wieczorynka - Walt Disney przedstawia "Chip i Dale"
19.30 Wiadomości
20.10 "Rzykant" (8)
21.05 "Wałęsa - prezydent" - film

dokum.
22.20 Sportowa niedziela
22.40 Wiadomości wieczorne
23.00 "7 dni - świat"
23.30 "Wokół wielkiej sceny" - mag. operowy

PROGRAM 2

07.30 "Przegląd tygodnia" (dla niesłyszących)
08.00 "Ulica Sezamkowa"
09.00 "Rzykant" (8)
09.50 Powitanie
10.00 CNN - Headline News
10.20 Program lokalny
10.50 "Magazyn przechodnia"
11.00 "Wspólnota w kulturze"
11.30 "Cudowna planeta" (3) - serial dokum.
12.20 "Animals" - mag. ekologiczny
13.00 Express dimanche
13.15 "100 pytań do..."
13.55 "Rebusy" - teleturniej
14.20 Kino familijne: "Skarb w ziemi niczyjej" (2)
15.05 Magazyn "102"
15.45 Reportaż
16.20 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Za chwilę dalszy ciąg programu"
17.10 Studio sport
18.00 "Bież światła"
19.00 "Wydarzenie tygodnia"
19.30 Publicystyka kulturalna
19.50 L. J. Paderewski - symfonia "Polonia"
21.00 Panorama
21.25 "Znak wolny" film USA
22.35 Jack Fedorowicz - felietony doradcze
23.00 "Okolicie jazzu"
24.00 Panorama

PONIEDZIAŁEK 23.12

PROGRAM 1

15.30 Uniwersytet nauuczycielski
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla dzieci: "Choinka, choinka" oraz film ang.
17.05 Język angielski dla dzieci (51)
17.15 Telexpress
17.35 Księca poci - Pasierb
17.55 Sportowy hit
18.05 "Kraje, narody, wydarzenia"
18.45 "Alf"
19.15 "Reksio"
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr TV na świecie "Komedialny omyłek"
22.00 "ABC ekonomii"
22.05 Recital zespołu "Take 6" (2)
22.25 Wiadomości wieczorne
22.45 "New York, New York" - reportaż
23.20 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Sonda"
17.35 "Biuro, biuro" - serial prod. niemiec.
18.00 Program lokalny
18.30 "Ojczyzna - polszczyzna"
18.45 "Zbilżenia, czyli to i owo o filmie"
19.25 Zapraszamy do "Dwójki"
19.30 Muzyka w liturgii kościół

chrześcijańskiego
20.00 "Sąsiedzi"
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Klucz do samego siebie"
22.10 "Samotni o świecie" - film fab. prod. hiszpańskiej
24.00 Panorama

WTOREK 24.12

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedszkole"
09.35 Film dla młodych widzów: "Gwiazdy kół prezent" - film prod. ang.
10.30 "Lalka" (6) - serial TP
11.50 Wiadomości
12.00 "Kartki z podróży - Rzym" - film dok. prod. ang.
12.45 Tańce polskie "Lowicz"
13.25 Tatrzańskie ołtarz - film dokumentalny
13.55 Gwiazdy sportu
14.35 "Lwica Kali" - film przyrod.
15.35 Dla dzieci "Choinka oraz film seriali "Kroniki Martui"
16.30 Studio 7 proponuje
16.45 Święta w domu
17.15 Telexpress
17.35 Wigilia w poezji polskiej
18.00 "Pod jemiąta" - kolędy i piosenki świąteczne śpiewa Datura Stankiewicz
18.40 "Betlejem - godzina 0" - program redakcji katolickiej
19.00 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.00 Homilia Prymasa Polski
20.20 "Wigilia Bożego Narodzenia" - film fab. USA
22.00 Polskie ZOO
22.10 Z czego składa się świat
22.30 Święta w "Jedynce"
22.40 "Kresowa wigilia" - reportaż
23.10 Wieczór europejskich kolęd
23.55 Msza św. - Pasterka - transmisja z Watykanu

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.00 Dla dzieci Ulica sezamkowa
09.00 Powitanie
09.10 Polacy - Król basów - Bernard Ładysz - film dok.
09.10 Kabaret "OT.TO"
10.50 Przygody w kraju św. Mikołaja
11.20 "Akademia filmowa" (1) - konkurs z niespodziankami
11.50 Najgorsza czarownica - film dla dzieci
13.00 Dziecinne marzenia
13.20 "Gwiazda pana Krugera" - film prod. USA
13.55 "Turniej" - film dok.
14.30 "Heim" - film dok.
14.45 Kabaret "OT.TO" (2)
15.10 Wigilia - impreza filmowa
15.20 Program dnia
15.30 Przegląd Kronik Filmowych
16.00 Zapraszamy do "Dwójki"
16.10 "Ciebie Boga wysławiamy"
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (1) - 10 odcinkowy serial prod. USA
18.00 Losowanie zmkądów gier liczbowych totalizatora sportowego

burgu
19.15 Programy lokalne
19.30 "Wóród Nocnej Ciszy" - kolędy śpiewają Poznańskie Stowiki
20.00 Anioł i diabeł czyli szopka Krzysztofa Litwina
20.10 "Pamiętniki Adama i Ewy" - według Marka Twaina
20.50 "Cicha noc" - kolędy śpiewają Poznańskie Stowiki
21.00 Panorama
21.20 Gwiazdźstwa noc Adama Bukaja
21.30 "Będę Cię kochał, miłował Cię będę" - palmy Tadeusza Nowaka
22.00 Choinka Andrzeja Mleczki - czyli piekło i niebo
22.10 "Prezent" - film fab. USA
23.40 Bliziej nieba - czyli balon Marka Grabowskiego

ŚRODA 25.12

PROGRAM 1

08.45 Program dnia
09.00 Dla młodych widzów: "Płonący kieżyc" - film prod. austral.
10.35 "Tanezy Music-Box" - wydanie świąteczne
11.20 "Ognie południa" w cyklu Patagońskie żywioły - film dok.
11.45 "Rozsyłaj wokół pieśni" - kolędy z różnych stron
12.45 Wigilia w teatrze "Stu" - reportaż
13.00 Flash Gordon - film fab. USA
14.50 Czy "Przemienię z wiatrem"? - prog. dokum.
15.20 Posenki kabaretu Olgi Lipińskiej
16.25 "Opłatek dla mamy" - Zespół Śląsk w Boże Narodzenie - widowisko
17.15 Telexpress
17.35 "Choinka na Trafalgar" - reportaż
18.15 Dynastia - serial USA
18.55 Wieczorynka
19.30 Wiadomości
20.10 "Przemienię z wiatrem" (1) - film prod. USA
22.10 Koncert kolęd w Teatrze "Stu"
23.05 "Piwnica Pod Baranami"
23.35 Mad Max III - film prod. austral.

PROGRAM 2

08.00 Ulica sezamkowa
09.00 Powitanie
09.15 "Bóg się rodzi" - kolędy śpiewają G. Łobaszewska i M. Szczepiński
09.45 Fizjologia smaku, czyli medytacje doskonale
09.55 "Niezany Chaplin" (1) - film dokum. prod. ang.
10.50 Spiritual Singers Band śpiewa kolędy
11.20 "Księża dzungli" - film ang.
13.00 Piccolo Coro dell'Antonio
13.30 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
13.40 "A wczora z wieczora" śpiewa M. Więksławek
14.00 "Gwiazda" - film animowany
14.20 Lucjano Pavarotti - koncert galowy z okazji 30 lecia pracy artystycznej (1)
15.20 Pospieszalscy - muzykująca rodzina
16.00 "New Kids on the Block" (1) - 15 odcinkowy serial animowany prod. USA
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Shogun" (1) - 10 odcinkowy serial prod. USA
18.00 Losowanie zmkądów gier liczbowych totalizatora sportowego

18.05 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
18.15 "Powroty - Nasze Boże Narodzenie" - film dok.
19.10 Kolędy śpiewa Michał Bajor
19.30 "Kto wymyślił choinki?" - widowisko dla dzieci
20.00 Leontyne Plice - świąteczny koncert w Katedrze "Notre-Dame" w Montrealu
21.00 Panorama
21.20 Kolędy na Boże Narodzenie
22.05 "Gorący towar" - film krym.-przyg. prod. USA
23.40 Manaam - koncert (1)

CZWARTEK 26.12

08.55 Program dnia
09.00 "12 prac Asterixa" - film anim. prod. franc.
10.25 Uniwersytecki opłatek
10.40 Telewizyjny koncert życzeń
11.25 Święta w klubie "Samotnych serc"
12.15 "Ród trzech narodów" - program dok.
12.50 "Opowieść o dzikiej przyrodzie" - film prod. USA
13.15 "Wielki, mały świat" - program trójwymiarowy
13.20 "Tęczyowy Music-Box" - wydanie świąteczne
14.05 "Alfabet komediantów" - Henryk Bista
14.40 Czas rodzin - wydanie świąteczne
15.15 "1000 pytań" - teleturniej W. Pijanowskiego
16.15 Fred Astaire - film muzyczny
17.15 Telexpress
17.35 Mały i duży - koncert z humorem
18.20 Pierrick Cardin w Polsce
18.55 Zakochany świąt Disneya
19.30 Wiadomości
20.10 "Przemienię z wiatrem" (2) - film prod. USA
22.55 O wyższości świąt Bożego Narodzenia nad świętami Wielkiej Nocy - prog. J. T. Stanistawskiego
23.40 "...bo to wszystko jest piosenka francuska" - recital Ireny Jarockiej

PROGRAM 2

08.00 Ulica sezamkowa
09.00 Powitanie
09.10 Piccolo Coro dell'Antonio
09.40 Akademia filmowa (2)
10.00 "Niezany Chaplin" (2) - film dok.
10.50 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
11.00 "Upiór na sprzedaż" - film prod. ang.
12.20 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
12.30 Lucjano Pavarotti - koncert galowy (2)
13.30 Studio Sport - tańczące kocię
14.00 "Pochwalmy wszyscy" - kolędy w wykonaniu kapeli Gedanensis
14.20 "Beczenna kaczka" - film fabul. USA
15.50 "New Kids on the Block" (2) - serial anim.
16.15 Fizjologia smaku, czyli medytacje o gastronomii doskonałej
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Różba co choeta" - program J. Owsiaka
17.00 "Shogun" (2) - serial USA
18.00 Godzina z J. Kobuszewskim
19.00 Kabaret OTTO
19.30 Kolędy W. Lutostawskiego
19.50 śpiewa Jadwiga Rappe
20.00 Adam Hanuszkiewicz show
21.00 Panorama
21.20 Adam Hanuszkiewicz show

KWADROTEX

PRZEDSIĘBIORSTWO PHU spółka z o. o.

TO HURT I DETAL

przemysłowy:

- konfekcja
- dziewiarstwo
- wykładziny i dywany.
- tkaniny obclowe
- sprzęt RTV i AGD
- Odkuskie naczynia
- emalowane
- samochody marki
- SKODA FAVORIT

TO JEST TO!

szeroki asortyment
towarów przemysłowych
w placówkach detalicznych
D. H. JURAND Malbork
oraz sklep przemysłowy
w Tczewie, przy ul. Dąbrowskiego 2

42-200
Malbork
ul. Kołkusi 44/45
tel. 29-30.
rząd. sprzedazy

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
oraz zbliżającego się Nowego
Roku wszystkim swoim Klientom
najserdeczniejsze życzenia
składa

**Przedsiębiorstwo Zagraniczne
M. Leier oraz Przedstawicielstwo**

w Elblągu, mgr Kwiatkowski, tel. 448-32
w Olsztynku - Świętajnach, tel. (053) 192-002,
w Pruszczu Gd. - W. Maciążek, ul. Wasilewskiej 3,
w Gdyni - inż. G. Dullek, ul. Grażyny 27,
tel. (975) 44-12-34.

**B U D U J
RAZEM Z NAMI**

Szanowni Klienci
HURTOWNIE FARB I LAKIERÓW
pod patronatem Cieszyńskiej
Fabryki Farb i Lakierów
Malbork, ul. Koszykowa 1
(przy Al. Wojska Polskiego)
tel. 29-88

Starogard Gd., ul. Zielona 20
zyczą Wam na nadchodzące
Święta Bożego Narodzenia
zdrowia, radości,
oraz pogody ducha
na nadchodzący 1992 rok.

dyrektor
Wojciech Blichewicz
wraz z personelem

**REKLAMA w PRZEGLĄDZIE
POMORSKIM TO JEST TO**

PHP **brabork** Sp. z o.o.

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 2, tel. 42-61

PRZEBÓJ ZIMY 91/92

Sklep Firmowy ul. Toruńska 1, tel. 43-68

Oferuje rewelacyjne systemy ogrzewania
pomieszczeń. Pod względem kosztów
eksploatacji porównywalne tylko
z ogrzewaniem gazowym.

Regulowana nastawa temperatury.
Grzejniki francuskiej firmy
"AIRELEC"

podbiły już Europę.

Teraz dotarły do Polski!

Firma "Brabork" jedyny

dysyrybutor na Polskę

zaprasza do zakupów!

**NIE PRZEGAP
TEJ SZANSY**

ADRO

HURTOWNIA
ARTYKUŁÓW
ŚCIERNYCH I
TECHNICZNYCH

POLECA:

- tarcze do cięcia i szlifowania metali oraz betonu,
- ściernice płaskie i kształtowe (także do Lastrika),
- noże i pilniki do glazury,
- rękawice, ubrania i sprzęt ochronny.

A TAKŻE:

- przecinaki PSa-300
- nasadki tokarskie oraz nasadki sprężarki
- do wiertarek,
- uniwersalne obrabiarki do drewna.

Zapraszamy od godz. 8.00 do 16.00

Tczew, ul. Chopina 12/13, tel. (069) 31-24-53

ZAKŁAD PRODUKCYJNO - USŁUGOWY
WYTWÓRNIA CHEMICZNA

WEchem

Oferuje do sprzedaży na wyjątkowo

atrakcyjnych warunkach cenowych

SWAROŻYŃ

Swarożyn, tel. 96-93-92

Gdańsk, tel. 32-24-81

- pastę do mycia rąk **Exblack**

PAMIĘTAJ U PRODUCENTA NAJTANIEJ

ZAPRASZAMY!

PHP **brabork** Sp. z o.o.

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 2, tel. 42-61

W związku z zaprzestaniem produkcji wprowadza
wypzedaż swoich wyrobów:

fonia równoległa - 18 tys. zł.

konwerter foni - 9 tys. zł.

dekoder PAL - 50 tys. zł.

transkoder SECAM - 80 tys. zł.

oraz podzespołów do produkcji w/w wyrobów.

**Możliwość sprzedaży wysyłkowej
za zaliczeniem pocztowym.**

NIERUCHOMOŚCI

Domy, mieszkania, działki inne nieruchomości - wynajem, zamiana, kupno, sprzedaż. Tczew, 31-61-13.

Poszukuję 2 pomieszczeń biurowych z telefonem w Starogardzie Gd., tel. 28-678 Starogard Gd.

Sprzedam budynek mieszkalny wraz z działką budowlaną w Tczewie, ul. Wąska 3. Wiadomość: Kartuzy tel. 812-125.

Dom w segmencie do wykonania sprzedam. Tczew, tel. 31-55-88 (po 16.00).

Sprzedam dom, Szprudowo 10 koło Gniewa.

Sklep wraz z wyposażeniem do wynajęcia, tel. 31-29-74 Tczew.

Mieszkanie własnościowe 51,9 m2 zamienię na M-2 własnościowe lub lokatorskie większe, garaż blaszany. Nowe tel. (0532) 27-395.

Wynajmę garaż, sprzedam tanią parking, tel. 31-11-93 Tczew.

Sprzedam mieszkanie 52 m2 Tczew-Suchostrzy, tel. 31-59-32, cena wyjściowa 4,3 mln/jm2.

Działkę budowlaną sprzedam, Tczew, tel. 31-20-35.

Sprzedam dom w Śnieżowie, tel. 31-57-13 Tczew.

Sprzedam mieszkanie 90 m2, ogrzewanie gazowe, telefon, garaż, ogródek. W rozliczeniu mieszkanie 2 pokojowe w nowym budownictwie, I lub II piętro na osiedlu Czyżykowsko, względnie Śródmieście II, Tczew, ul. Baidowska 13/3.

Do wynajęcia 3 pokoje z kuchnią w starym budownictwie. Informacja, tel. 41-04-84 w godz. 10.00 - 12.00.

Sprzedam mieszkanie M-4, 49 m2, pierwsze piętro, tel. 31-62-55 Tczew.

Sprzedam komfortowe mieszkanie M-5, 72 m2 trzecie piętro z telefonem, tel. 31-62-55 Tczew.

Bardzo tanią działkę budowlaną sprzedam lub zamienię na Fiata 126p (nowy). Tczew, ul. Kopernika 7/12 po 18.00.

Oddam sklep w dzierżawę w centrum Tczewa. Wiadomość: Tczew, ul. Reymonta 50.

Sprzedam 1/2 posesji w Starogardzie Gd., ul. Chojnicka 9 (centrum handlowe) w tym elewację sklep w pełni wyposażony o pow. 130 m2 (Dom Handlowy "Mój Szyk"), lub sklep wydzielony. Wiadomość: Józef Wędrowski, tel. 225-78 Starogard Gd.

Pawilon handlowy wolnostojący 40 m2 całość podpiwniczona, sprzedam, cena 150 mln. Tel. 31-14-73 Tczew.

Domek 70 m2 na działce 450 m2 w centrum Gdańska w pełni uzbudowany zamienię lub sprzedam na dom w Tczewie lub okolicach, również stan surowy. Gdańsk, ul. Beethovena 87 w godz. 13.00 - 16.00 lub 20.00. Cena ok. 36 tys. dolarów.

Oddam w dzierżawę sklep, Tczew, ul. 1 Maja 26, tel. 31-20-03.

Sprzedam lub wynajmę mieszkanie, tel. 31-02-96 Tczew.

Gdańsk blisko morza, 2 pokoje 40 m2, I piętro zamienię na dom. Gdańsk 28, skr. 28.

Oddam w dzierżawę sklep w Skarszewach. Sprzedam wyposażenie Skarszewy, ul. Wybiickiego 7, tel. (058) 23-48-78 Gdynia.

Sprzedam dom jednorodzinny + działkę 1000 m2 Starogard Gd., ul. Południowa 99.

OGŁOSZENIA DROBNE

Sprzedam tanią działkę budowlaną Starogard Gd. Okole ul. Macieja Niemcewskiego, Bukowski Mirosław.

Sprzedam domek jednorodzinny w Skórczu ul. Starogardzka 16.

Mieszkanie własnościowe 3-pokojowe sprzedam. Wiadomość: Starogard Gd., tel. 232-76.

Tanio sprzedam domy, mieszkania, pawilon handlowy, garaże, gospodarstwa, chaty, działki "CHAN-POL", Starogard Gd., Os. 60-Lechia 14, tel. 289-21 od 8.00 - 16.00.

Sprzedam dom jednorodzinny, Rzeźnia 8. Tel. (069) 240-60.

Do wynajęcia mieszkanie dwupokojowe 43,5 m2 (parter) w Kwidzynie. Wiadomość, pod tel. 36-92 od godz. 13.00 - 20.00.

Wynajmę mieszkanie-parter doniku jednorodzinnego - 3 pokoje z garażem, piwnicą, ogrodem. Kamieńka 6. Wiadomość: tel. 34-43 Kwidzyn.

Wynajmę dwa pomieszczenia na sklepy lub biura w centrum, ul. Braterstwa Narodów 40. Wiadomość: tel. 34-43 Kwidzyn.

Wydzierżawę pomieszczenie w Kwidzynie 40m2 lub więcej. Wiadomość, tel. 15-21 Kwidzyn.

Zamienię mieszkanie administracyjne 44 m2 - 2 pokoje (I piętro) nowe budownictwo, Kwidzyn, ul. Górna 19/6 na podobne lub większe (stare bud.) w Malborku Kaidowie lub Sztumie. Wiadomość: adres j.w. lub Malbork, Pl. H. Sawickiej 12/1.

Działkę budowlaną tanią sprzedam Os. Bajkowe, ul. Młkiewicza 21/8.

Z powodu wyjazdu sprzedam dom jednorodzinny 110 m2 z garażami, ogrzewanie gazowe, tel. 48-87 Kwidzyn, ul. Kasprzowicza 73.

Zamienię kawalerkę w Szczecinku na podobne lub większe w Kwidzynie. Wiadomość: Kwidzyn, Kowalska, tel. 30-89.

Wynajmę M-2 Kwidzyn, ul. Drzymały 42/3.

Wynajmę mieszkanie 1 pokój, kuchnia i łazienka, 30 m2 w Malborku, ul. Jasna 4/12. Wiadomość: Gdańsk, tel. 32-42-93.

Sprzedam garaż z rozpoczętą budową na ul. Nowowiejskiego. Wiadomość: Malbork, ul. Kraszewskiego 2.

Sprzedam lub wydzierżawę budynek warsztatowy, 60m2, na działce 650 m2 w Malborku, przy ul. Głowackiego 106. Wiadomość: Malbork, ul. Wybiickiego 12a/11.

Tanio sprzedam pół bliźniaka, stan surowy, zaniknięty, wiadomość: Wielbark, ul. Zagórnia 3.

Sprzedam lokal handlowy w Stegnie o pow. 35m2, Malbork, tel. 23-53, po godz. 13.00.

Wynajmę mieszkanie M-4 w Tczewie, tel. Malbork 36-60, po godz. 16.00.

Sprzedam działkę budowlaną, oświetlenie C160, FIAT 125 p, wiadomość: Lipski Piotr, Brzuch 83-120 Słubkowo.

MOTORYZACYJNE

Sprzedam VW Passat Combi, rocznik 5/87 benzyniak, wtrysk paliwa, zużycie 7,4 l/100 km bez wypadku, kolor diamentowo-czarny metalic 5 biegów, dach otwierany, radioodwaczacz oraz sprzedam silnik do Mercedes 220 D po kapitalnym remoncie z osprzętem. Starogard Gd., tel. 28-141.

Sprzedam przyczepę D-47, tel. 31-67-77 Tczew.

Fiat 125p Combi do remontu lub na części, tel. 31-31-63 Tczew.

Naprawy samochodów wszystkich marek, pełny zakres. Parking strzeżony całonocowo. Roboty drogowe - budowa, remonty. Firma J.A.L.E. - Tczew, ul. Czyżykowska 1, tel. 31-10-23 (22). Przy skrzyżowaniu: Kollataja, Chopina, Nad Wisłą, Czyżykowskiej.

Samochody osobowo-dostawcze, tapicerki zachodnią tanią sprzedam, Tczew, tel. 31-69-05.

Zamienię Fiata 125p Combi rok 80 na Fiata 126p, tel. 31-49-00 po 16.00 Tczew.

Mercedes 220 D rok 1979 sprzedam, tel. 31-13-73 Tczew.

Okazja!!! segment na 18 min. sprzedam Volkswagena osobowo-towarowego (6 osób + 1 tona), skrzyżnowego do drobnej naprawy (gaźniki). Malbork, Nowa Wieś, ul. Engelsa 11.

Sprzedam VW Transporter 1980 r, tel. 31-24-36 Tczew.

Sprzedam samochód Ford Eskort, rocznik 1985 dodatki sportowe i Volkswagen transportowy 1,5 T iadowność. Wiadomość: tel. 369-316 Swarzyn.

Sprzedam fabrycznie nową skrzynię Zastava 1100, lub Fiat 127, tel. 31-38-44.

Sprzedam przyczepkę samochodu, betoniarkę, spawarki oraz sprzęt do spawania gazowego i inne. Tczew, ul. 1 Maja 29/3 Bieliński, tel. 31-21-84.

Sprzedam Stara C-200 z nacząpą - 30 mln zł lub zamienię na osobowy. Starogard Gd., ul. Południowa 11 A.

Sprzedam Jelcza 315 skrzyżnowy, rok prod 1980 + przyczepa 10 ton. W rozliczeniu może być samochód osobowy Fiat 126 p. Lubichowo, ul. Prusa 5, tel. 207 Starogard.

Kupię Volkswagena, Audi Opia po wypadku, Starogard Gd., ul. Zawadzkiego 32.

Sprzedam "Poloneza" rok prod. 1989; tel. 235-80 Starogard Gd. po godz. 18.00.

Sprzedam Fiata 126p 79 r. Wiad. Kwidzyn, ul. Malborska 85.

Sprzedam tanią Syrenę 105, wiadomość: Kwidzyn, tel. 29-21.

Audi 80, 1979 r. Franciszek Preuss, Brachlewo po 16.00.

Sprzedam samochód osobowy TABLOT SOLARA SX, 1,6, 1983 r. Tel. 46-24 Kwidzyn

Sprzedam STAR-28, podnośnik montażowy (lampowice), wiadomość: ul. Kraszewskiego 2 w Malborku.

Sprzedam garaż murowany, ul.

Grunwaldzka, syrenę 105-LUX, Malbork, ul. Wł. Jagiełły 39.

SPRZEDAŻ

Atari 130 XE wraz z oprzyrządowaniem (drukarka, stacja dysków, magnetofon) sprzedam, cena 3.500.000 uln. Tel. Tczew, 31-11-80 do 18.00.

Karakulowe, czarne futro damskie z kapelusikiem tanią sprzedam. Tczew, tel. 31-42-42.

Sprzedam motor "SONY" 27 cali, tel. 31-14-83 Tczew.

Sprzedam magiel elektryczny 1.200.000 zł. Tczew, tel. 31-02-10.

Sprzedam maszynę dziewiarską, dwupływową "brother". Tczew, tel. 31-29-23.

Kolekcje Główny Królów Polskich (rzeźba w drewnie), tel. 36-86-10 Subkowo.

Sprzedam grzejniki żelwne 70 szt. i 60 m rury 3/4 cala. Tel. (055) 112-12 Lisewo.

Sprzedam boazerię i mozaikę podłogową szściokątną, tel. Tczew, 31-48-62.

Okazja!!! segment na 18 min. sprzedam 1/2 kondygnacji - Szklane Domy - na dogodnych warunkach. Informacja, tel. 312-016 Tczew.

Sprzedam prasownicę elektryczną stan b. dobry. Tczew, ul. Jodłowa 5 b/5.

Sprzedam chłodziarkę Polar 60, tel. 31-03-24 po godz. 16.00 Tczew.

Sprzedaję pustaków; keramzytowe szlankowe, bloczki betonowe, Tczew, tel. 31-13-10, (transport bezpłatny).

Sprzedam dwa komplety skór srebrnych, Tczew, tel. 338-177 po 16.00.

Sprzedam stację dysków do Commodore 64, tel. 31-11-42 Tczew.

Sprzedam zaparżarkę w dobrym stanie, poj. 650 l. Guz Tadeusz, Dalwin poczta Turze.

Sprzedam telewizor "Rubin 714". Dewoniel, tel. 31-17-84 po 16.00.

Sprzedam suknie ślubną. Wiadomość: Kwidzyn, tel. 29-21.

Tanio sprzedam używane, sprawdzone z Zachodu: pralki automatyczne, TV czarno białe i kolorowe, wieże stereo, odkurzacze i inne. Wybiickiego 8/3, tel. 43-07 Kwidzyn

Sprzedam tanią obręczki ziotie i piec gazowy 100 m2 o mocy 10 kW. Wiadomość: ul. Spółdzielcza 16/16 Kwidzyn.

Sprzedam ulgę celną. Wiadomość: Rakowice, ul. Kwidzyńska 25a.

Piśnie sprzedam pianino. Kwidzyn, tel. 86-49, ul. Żeromskiego 163/6 Brygidy Pokrzepowicz.

Garaże blaszane, rymy sprzedajemy Kwidzyn, tel. 37-93 wew 459 po 16.00.

Sprzedam wózek głęboki i głęboko - sportowy koloru granatowego - za darmo, w dobrym stanie. Wiadomość: Tczew, tel. 31-45-63 po godz. 16.00.

Sprzedam ostrzakę - silnikowy typu WURE, kompletne oprzyrządowanie, maszynę wielozmnożową

KP-231 do obróbki drewna, technologia produkcji mozaiki parkietowej szściokątną wraz z maszyną. Malbork, ul. Działkowska 10.

PRACA

Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 3 w Starogardzie Gd. zatrudni nauczyciela w niepełnym wymiarze godzin nauczyciela języka angielskiego.

Poszukiwani pracownicy z własnym środkiem transportu, możliwość dużych zarobków. Pollux Starogard Gdański, ul. Owidzka 1 (szklany pawilon).

Kawaler, prawo jazdy kat. B i T poszukuje pracy, tel. 33-82-42 Tczew.

Podjęcie prac chatupniczą, tel. 31-50-95 Tczew.

Fryzjerkę damską oraz męską zatrudnię, tel. 31-64-86 Tczew.

Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej w Malborku, ul. Sikorskiego 39 A zatrudni mistrza dys elektroenergetycznych i automatyki. Wymagane wykształcenie minimum średnie techniczne elektroenergetyczne, 3 lata pracy na samodzielnym stanowisku.

RÓŻNE

Wideofilmowanie, tel. 31-09-19 Tczew.

Matematyka ósmoklasistom, tel. 31-56-30 Tczew.

Czyszczenie dywanów, tapicerki 1 m2 - 10.000 zł. Tel. 058-32-22-38. Dojazd bezpłatny.

Biurowy Sini Rumia skr. poczt. 80, tel. 058-71-31-79 kojarzy samotnych. Usługi bezpłatne.

Okazja!!! Biuro Towarzystwo-Matrymonialne "KONTAKT" ogłasza okresową obniżkę cen swoich usług. Zapraszamy. Tczew 2, skrytka poczt. 60, tel. 31-31-76.

Korepetycje: jez. polski, chemia, tel. 31-01-53 Tczew.

"Praktyczna Pani", ul. E. Orzeszkowej 6 w Tczewie przyjmuję zamówienia na wyrobki garniarskie z mięsa, ryb, cukierki, deski domowego wypieku z okazji zbliżających się Świąt i uroczystości rodzinnych. Tel. 31-60-50 Tczew po 20.00. Ponadto informujemy, że uruchomiono krawiectwo miarowe, ekspresowe, naprawy.

Korepetycje: kl. I, IV, Tczew, tel. 31-69-80.

Zespół muzyczny lub DISC-JOKEJ z własnym sprzętem na "Sylwestra i cały karawal. Restauracja STAROMIEJSKA, Tczew, ul. 1 Maja 19, tel. 31-24-37 przyw. 31-14-88.

Restauracja "STAROMIEJSKA" zaprasza od 20-go grudnia 91 r. Oferuje: kuchnię staropolską. Organizuje: bankiety okolicznościowe, bale karawalowe, Tczew, ul. 1 Maja 19, tel. 31-24-37.

Pan, który w dniu 7.12.91r około godz. 9.30 zabrał do samochodu (pomarańczowy mercedes) psa (wilczura) z parkingu koło "Retmana", z którym bawiła się dziewczynka proszony jest o kontakt telefoniczny 31-29-24 po godz. 16.00.

Hurtownia chemiczno - drogerijna "AGROMA" Pełpina, ul. Strzelnicza 5, tel. 36-14-49 oferuje do sprzedaży

w cenach fabrycznych duży asortyment krajowych i zagranicznych towarów drogerijnych, chemii gospodarczej i kosmetyków. Zapraszamy w dni robocze w godz. 7.00 - 15.00.

Przepraszam P. Surowską zamieszkałą Tczew, ul. Niepodległości 9D/8, którą w październiku 1991r obrazłem. Piotr D.

Okazja!!! sklep sprzedaje używane zachodnie, w doskonałym stanie, (gwarancja do 6 mias) telewizory kolorowe, lodówki, zamrażarki, ląd chłdnicze, kuchnie elektryczne (energospzczędne), pralki, odzież nową i używaną tania chemia gospodarcza itp. Malbork, Nowa Wieś, ul. Engelsa 11.

Dnia 12 grudnia 1991 r. zostały zagubione dokumenty (w czarnej kieszce) na nazwisko Szczurbiak Piotr. Uczciwego znalazcę proszę o kontakt telefoniczny. Plock, tel. 241-35 po 15.00 lub do 15.00 283-67. Czeka nagroda

Wideofilmowanie wszelkich uroczystości, profesjonalnie i tanio, tel. 31-01-60 po godz. 19.00

Ulgę celną kupię, Tczew, tel. 31-32-12.

Hurtownia odzieży używanej z RFN, Starogard Gd., tel. 232-06.

Usługi cyklinarskie, ul. Kopernika 11D/60 po 17.00.

Studentka niemieckiego udzieli korepetycji, Starogard Gd., ul. Dobrzańskiego 8.

Budowlana Spółdzielnia Pracy, "JEDNOŚĆ ROBOTNICZA" w Starogardzie Gd. przy ul. Złewskiej 10 otwiera parking strzeżony całonocowy, tel. 220-09 Starogard

Ulgę celną kupię, Tczew, 31-31-47

Sprzedam -Laminator (gwarancja), tel. 259-52 Starogard Gd.

Kosztorysy, ekspertyzy, nadzór techniczny w zakresie: ogólnobudowlany, instalacje i przyłącza gazowe, wod.-kan. i C.O. wykonują - Kwidzyn, ul. Staszica 19/2.

Oddam w dobre ręce owczarka niemieckiego - psa po szkole. Wiadomość: Kwidzyn, ul. Piękna 8.

VIDEO-FILM, Kwidzyn, ul. Polna 22.

Okazja dla Pań do lat 45 przystojnego męża w RFN bezpłatnie poznaj. Biuro Matry. PV Harry Dresdener str. 11 D-4708 Kamen/Westf.

Wypożyczalnia Naczyń Słoikowych, Jasnina 16, Malbork - Kalkowo.

Domofony, 31-96, 34-30, Malbork.

Zimowska dla dzieci i młodzieży. Bardzo dobra opieka, wiele atrakcji. Organizator: Biuro Usług Wykopczyńskich i Turystycznych RELAX w Malborku, ul. Reymonta 16, tel. 24-43.

Korepetycje - historia, język niemiecki - tani, Malbork, tel. 37-89.

G.O.K. STOGI, tel. 20-88 Malbork zaprasza na Bal Sylwestrowy dnia 31.12.1991 r. godz. 20.00, cena biletu 100 tys. zł. od osoby.

Zaginął pies, wilk - czarny, podpalany z obrozą brązową. Znalazcę prosi się o zwrot za wynagrodzenie, Tczew, tel. 310-180.

Język angielski i włoski - tłumaczenia, tel. 233-47 Starogard Gd.

Reklamy - ogłoszenia prasowe przyjmuje HAMPOL, Satogard Gd., 60-Lechia 14, w godz. 8-16.

Elektryczne pisce akumulacyjne oferuje TAMOL Starogard Gd., tel. 283-85.

PRZEDSIĘBIORSTWO GIEŁDA GDANSKA Spółka z o.o. Rusocin 83-031 ŁĘGOWO koło PRUSZCZA Gd. Baza Meprozet tel.823118

MASZYNY ROLNICZE

najlepszych firm zachodnich nowe i używane, między innymi: kombajny, agregaty uprawowe, ciągniki, siewniki itp

PRZETWÓRNI

browary, rzeźnie, masarnie tłocznie oleju, i wiele innego sprzętu zachodniemieckiej firmy Bay Wa AG

Przedsiębiorstwo GG zaprasza do współpracy właścicieli sklepów spożywczych.

U nas na dogodnych warunkach zaopatrzysz swój sklep w słodcze, napoje, kawę i inne artykuły spożywcze Zamówiu u nas towar bezpłatnie dostarczamy do twojego sklepu. Nie przegap tej okazji zgłoś się do nas Bałdowo 46 83-110 TCZEW tel. 369879 codziennie w godz. 9.00-16.00

DOM TOWAROWY **Bst**

KWIDZYN, ul. Braterstwa Narodów 44, tel. 24-55
czynny 10.00 - 18.00, w każdą sobotę 10.00 - 14.00

oferujemy
atrakcyjne prezenty mikołajkowe (najtaniej)
- radiomagnetofony, wieże,
- telewizory, sprzęt AGD
i wiele innych drobiazgów dla dzieci i nie tylko.
PRZYJDŹ, SPRAWDŹ!

Oglądanie tanich i atrakcyjnych towarów to też przyjemność.
Tylko w soboty
przy zakupach powyżej 1 mln zł. otrzymasz bon towarowy za 50 tys. zł.

Najtaniej kupisz odzież i galanterię skórzaną w cenie hurtowej i detalicznej produkcji elbląskiej **RENOMY** w hurtowni **RENSKÓR**

Kwidzyn, ul. 11 listopada 1a,
tel. 20-10

(wejście między budynkami
Solidarności i Baltony)

DOMEX

- TERAKOTA
- FARBY
- TAPETY
- PLYTKI
- SCIENNE
- BOAZERIA
- TAPETY
- MEBLOWE
- SAMOPRZYLEPNE

Kwidzyn
Grudziadzka 22
(w podwórzu)

SKLEP ARTYKUŁÓW GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Kwidzyn, ul. Słowiańska 11
Czynny od godz. 10.00 do 18.00
w dni targowe od 8.00 do 18.00,
zaprasza klientów.

Polecamy wyjątkowo
szeroki wybór artykułów
AGD po rewelacyjnie
niskich cenach.
Dokonując
przedświątecznych
zakupów nie zapomnij
wstąpić do nas.
Na pewno wybierzesz
coś dla siebie.

SKLEP MEBLOWY

Kwidzyn
ul. Kopernika 12
SŁAWOMIR

PIENIEK
POLECA:
meble
pokojowe,
meble
młodzieżowe,
sypialnie,
kanapy
naróżne,
komplety
wypoczynkowe,
meble
wypoczynkowe,
meble
kuchenne.
**ATRAKCYJNE
CENY!!!**

Sklep czynny
od godz. 10.00 do 18.00,
w soboty zaś
od 10.00 do 16.00.

SPÓŁDZIELNIA KÓLEK ROLNICZYCH

w Kwidzynie, Mareza 27. Sprzeda
lub wdzierżawi obiekty biurowe,
magazyny, hale warsztatowe w Marezie.
Ponadto oferuje sprzedaż obiektu
ZWD w Kwidzynie na ul. Kościuszki 45.
Informacji udziela sekretariat SKR
Kwidzyn Mareza 27, tel. 28-18

Gdańskie Zakłady Napraw Samochodowych Kwidzyn, ul. Lotnicza 5, tel. 29-64 lub 25-61 tlx 057425

Poleca wysokiej jakości usługi realizowane
w krótkich terminach w zakresie:

- naprawy samochodów ciężarowych "Jelcz", "Star", "Zuk", "Nysa", i inne w pełnym zakresie.
- obsługi i naprawy samochodów osobowych.
- diagnostyka samochodowa
- badania rejestracyjne

**Na wykonane naprawy
udzielamy gwarancji
Prowadzimy również
sprzedaż hurtową
i detaliczną części
zamiennych, ogumienia
i akumulatorów.**

8 - 1 OHP

nabor młodzi w wieku
16 - 21 lat, celem przyuczenia w
zawodzie budowlanym.
Nauka i praca w systemie
dzienno-dochodzącym
rozpoczyna się 1.II.1992r.
Skorzystaj z szansy ukończenia
szkoły podstawowej.

Nasz adres : Kwidzyn
(internat TPWT),
ul. Grudziadzka 7/9

sklep **TED**

POLECA:

Auto-części do samochodów zachodnich
na zamówienie w terminie od 1 do 7 dni.

Bardzo duży asortyment części
do wszystkich samochodów zachodnich.
Najniższe ceny w Polsce. Najwyższa jakość.

Kwidzyn, ul. Chopina 7
Zapraszamy w godz. 9.00 - 17.00

**ZAPRASZAMY ODBIORCÓW
HURTOWYCH I INDYWIDUALNYCH.**

WYDAWNICTWO POMORSKIE

AGENCJA REKLAMOWO - PROMOCYJNA
Tczew, tel. (069) 31-10-44

PRZYJMUJE ZLECENIA NA :
- projekty graficzne wykonywane
przez renomowanych grafików
- druki książkowe, magazynowe,
manipulacyjne.
- wszelkie rodzaje papieru
firmowego
- skład komputerowy

PARTIA V (partia posiadaczy magnetowidów)

Grunwaldzka 36 82-500 Kwidzyn tel. 44-64

SZANOWNI PAŃSTWO
Zapraszamy wszystkich posiadaczy
magnetowidów do
**BEZPŁATNEJ WYMIANY
KASET VIDEO**
W chwili obecnej już
1.000 tytułów filmów
Nieograniczony czas
przechowywania kaset
Nowości z rynku video.
WEŹ Z SOBĄ 4 NAGRANE KASETY
I PRZYJDŹ DO NAS!!!
A PRZEKONASZ SIĘ ŻE WARTO
WSTĄPIĆ DO KLUBU

Czynne od godz.
14.00 do 19.00.
Niedziela - nieczynne.

ul. GRUNWALDZKA 36

Cukiernia i Spółka

Kwidzyn, ul. Targowa 9
czynna codziennie od 10.00 - 18.00
w dni targowe od 9.00 - 18.00
w soboty i niedziele 10.00 - 16.00

Nasze ciasta robione są wyłącznie
na śmietanie kremowej i masle.
Przyjmujemy zamówienia
na torty okolicznościowe.
ZAPRASZAMY

HURT - DETAL

Kwidzyn ul. Piłsudskiego 26 (dawna 1 Maja)
Codziennie 8.00. - 17.00.
W soboty 8.00. - 13.00.

**Banany, Cytrusy, Owoce
południowe, Kawa, Napoje.**
Zapraszamy na świąteczne zakupy!

Po raz pierwszy w Kwidzynie **Fajerwerki,
ognie sztuczne, fontanny, zestawy
sylwestrowe, ognie rzymskie, zimne ognie.**

Kwidzyn ul. Magazynowa 5
(w wypożyczalni kaset video).
czynne od 10.00. - 18.00. od 27.12.1991 r.
Serdecznie zapraszamy

ZSZ nr 2 Kwidzyn ul. Katedralna 5 tel. 37-16, 37-17

Usługi kserograficzne:

Format A-4 - 500 zł powielanie - 800 zł

Format A-3 - 1000 zł obustronne 1.600 zł

Powiększanie i zmniejszanie 20% drożej

Garantujemy najwyższą jakość - ekspresowe usługi.

Czynne 8.00. - 13.30. od poniedziałku do piątku

NOWO OTWARTY SKLEP FIRMOWY

PUMA

przy ul. Braterstwa Narodów
serdecznie zaprasza miłych klientów
na zakupy. Polecamy firmowe obuwie
sportowe, torby, sportowe dresy,
rakietki tenisowe.

**Świąteczny prezent
dla bliskiej osoby
- biżuteria złota:
pierścionki, łańcuszki,
kolczyki, obrączki
(wykonywane również
na zamówienie według
ceny i gustu klienta).**

**Udzielamy
sześciomiesięcznej
gwarancji na swoje
wyroby.**

**Zakład Złotniczy
ul. J. Piłsudskiego 18
(dawna 1 Maja)**

USŁUGI DŹWIGOWE

**Dźwig Hydros T - 321
nowość - 32 tony.**

tel. 28-43, 24-49

UWAGA POSIADACZE POJAZDÓW MECHANICZNYCH UBEZPIECZONYCH W PZU!

PZU - Inspektorat w Kwidzynie uprzejmie informuje, że blankiety płatnicze na obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej (OC) nie będą wysyłane.

W związku z tym prosi się o:

- pobranie blankietów w Urzędach Poczтовых, B.S., PKO i stacjach paliwowych (na terenie miast i gmin: Kwidzyn, Prabuty, Susz, Kiesielice oraz gmin Gardeja i Sadliki), w PZU Kwidzyn
- wpisanie odpowiedniej składki i na odwrocie blankietu zaznaczenie, że jest to składka za I kwartał 1992r. lub cały rok (składka roczna x 4)
- czytelne wypełnienie pozostałej części blankietu
- wpłacenie składki najpóźniej do 15 stycznia 1992r w PZU, Urz. Pocz., B.S., PKO.

Składki za I kwartał 1992r. są takie same jak w IV kwartale 1991r. Posiadacze pojazdów ubezpieczeni w 1992r. i pozostający w PZU w 1992r. opłacają składki niższe - patrz tabela, litera "B". Osoby, które w styczniu 1992r. nabyły prawo do pierwszej obniżki za niespowodowanie wypadku obniżają składkę podstawową o 20%, a osoby, którym przysługuje kolejny stopień obniżki (z 20% na 30% i z 30% na 40%) wpłacają składkę obniżoną właściwie (tabela). Wpłacający składkę jednorazowo za cały rok pomniejszają kwotę o 10%. Posiadacze pojazdów, którzy nie są pewni co do przysługującej im obniżki o 50% lub 60% proszeni są o skontaktowanie się z PZU.

Państwowy Zakład Ubezpieczeń
Inspektorat w Kwidzynie
tel. 34-08

Składki na obowiązkowe ubezpieczenie komunikacyjne odpowiedzialności cywilnej (OC) w 1992r. (w zł.)

Uwaga: Litera A oznacza składki dla posiadaczy ponownie ubezpieczających się w PZU

po przerwie w 1992r.

Litera B oznacza składki dla tych, którzy są ubezpieczeni w PZU w 1992r. i kontynuują ubezpieczenie w 1992r.

poz.	Rodzaj pojazdu	Kwartał I	100%	Obniżka za bezwypadkowość				
				Lata kalendarzowe (od stycznia do grudnia)				
				po 2 latach	po 4 latach	po 5 latach	po 6 latach	po 10 latach
				20%	30%	40%	50%	60%
1.	Osobowe do 900 ccm	A	170.000	136.000	119.000	102.000	85.000	68.000
		B	162.000	129.000	113.000	97.000	81.000	65.000
2.	od 901 do 1250 ccm	A	265.000	212.000	185.000	159.000	132.000	106.000
		B	252.000	201.000	176.000	151.000	125.000	101.000
3.	od 1251 do 1500 ccm	A	405.000	324.000	283.000	243.000	202.000	162.000
		B	385.000	308.000	269.000	231.000	192.000	154.000
4.	powyżej 1500 ccm	A	580.000	464.000	406.000	348.000	290.000	232.000
		B	551.000	441.000	386.000	331.000	276.000	220.000
5.	Autobusy	A	858.000	684.000	601.000	515.000	429.000	343.000
		B	815.000	650.000	571.000	489.000	408.000	327.000
6.	Ciężarowe do 2t ciężar. - osob.	A	281.000	185.000	162.000	139.000	115.000	92.000
		B	219.000	176.000	154.000	132.000	109.000	87.000
7.	powyżej 2t ładowności	A	356.000	285.000	249.000	214.000	178.000	142.000
		B	338.000	271.000	237.000	203.000	169.000	135.000
8.	Specjalne	A	139.000	111.000	97.000	83.000	69.000	56.000
		B	132.000	105.000	92.000	79.000	66.000	53.000
9.	Przyczepy do 400kg ład. i jednoosiowe	A	15.000	12.000	10.000	9.000	7.000	6.000
		B	14.000	11.000	9.000	jak w A	jak w A	jak w A
10.	do 2t ładowności i kempingowe	A	31.000	25.000	22.000	19.000	15.000	12.000
		B	29.000	24.000	21.000	18.000	14.000	11.000
11.	powyżej 2t ładowności i naczepy	A	31.000	25.000	22.000	19.000	15.000	12.000
		B	29.000	24.000	21.000	18.000	14.000	11.000
12.	Ciągniki	A	31.000	25.000	22.000	19.000	15.000	12.000
		B	29.000	24.000	21.000	18.000	14.000	11.000
13.	Motocykle	A	27.000	22.000	19.000	16.000	13.000	11.000
		B	26.000	21.000	18.000	15.000	12.000	10.000
14.	Motorowery	A	12.000	10.000	8.000	7.000	-	-
		B	11.000	9.000	jak w A	jak w A	-	-

Składkę roczną oblicza się mnożąc składkę kwartalną przez 4 i od tego odejmuje się 10%,
np. 162.000 zł. x 4 = 648.000 - 64.000 = 583.000 po zaokrągleniu do zapłaty 583.000 zł.

Sklep AS LINE

Kwidzyn, ul. 15-go Sierpnia 25

Polecamy wyroby renomowanych polskich firm kosmetycznych
POLLENA LECHIA, Miracullum KRAKÓW, Uroda WARSZAWA,
w dużym wyborze i najniższych cenach.

codziennie od 10.00 do 18.00,
w soboty od 10.00 do 14.00.

GAZETKA SZKOLNA

ZAPRASZAMY WSZYSTKICH, KTÓRZY CHCIELIBY BYĆ WSPÓLREDAKTORAMI GAZETKI SZKOLNEJ. UCZNIOWIE ZE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH I ŚREDNICH. JEŚLI SIĘ CZUJECIE NA SIŁACH, PRZYJDZIE, ZOBACZCIE, SPRÓBUJECIE.

ZASŁYSZANE W KLASACH I GABINETACH

Czytelnia:
"MC Hammer to taki czarny Murzyn, co?"

Lekcja muzyki...?

"Jeden gra na gitarze, drugi na instrumencie - koncert mam w domu, a mąż na mandolinie rypie."

Lekcja chemii:

"Nie piernicz jak potluczony."

Lekcja historii:

"To dobre dzieci, ale wolnomysłące."

Lekcja PO:

"Widzisz jaką ma siłę w palcach. Jak Waligóra."

Lekcja biologii:

"I ten organ zwiastujący"

Lekcja geografii:

"A wy wiecie, że na Śląsku rodzą się kobiety w ciąży?"

Lekcja matematyki:

"Dochodzimy do tego psim śwędem."

Lekcja j. rosyjskiego:

"A potem wytnie ci taki niedouczony wątrobę!"

Lekcja niesprecyzowana:

"Ja zanim wejde, rozbiore się...to już się smaży"

Lekcja j. polskiego:

"...a brzydki był jak cholera"

Lekcja religii - szkoła średnia:

"Jeśli mężczyzna nie ma..., to nie ma niczego"

Lekcja fizyki:

"Widzicie ten kutasik? No..."

To wytłumaczcie dlaczego się obraca"

Lekcja łaciny:

"Matka nie może być rodzaju męskiego, bo będzie ojcem"

Fizyka z praktykantką:

"...ktoś nam ukradł masę (o defekcie masy)"

"...ja powiedziałam... zacznijmy od tego, czego nie powiedziałam"

Lekcja historii:

"Wy osiołki zapchłone - w noc wigilijną to nawet kobiety mówią ludzkim głosem"

Lekcja polskiego:

"Nie wszyscy mężczyźni kochają kobiety, nie wszyscy się żenią. Np. Słowacki"

Lekcja języka obcego:

"Ja się martwię, żebyście nie zrobili z siebie większych przygłupów niż jesteście".

Lekcja religii:

"Ona miała wszystko na miejscu, on ją tak bardzo kochał, że nie wytrzymał".

Lekcja plastyki:

"Wyjdzie taka na ulicę, wymaluje się, szlifuje bruki - może jakiegoś wampirę poderwie."

Lekcja fizyki:

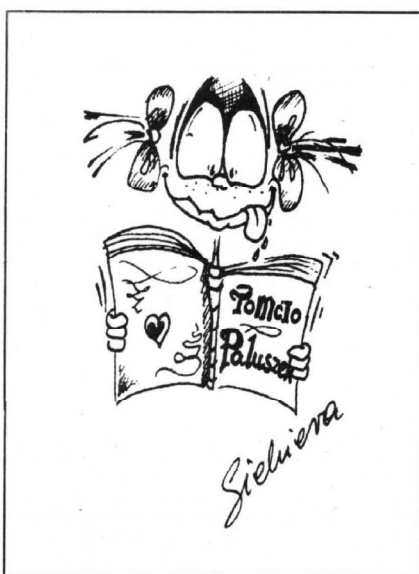
"Ja tą ...ręką pobudzam do drgań"

Lekcja historii:

Uczennica: "A Napoleon wybierał polskich jeńców z armii austriackiej i ich wykorzystywał"

Lekcja WF:

"Nie kaźden może stać w pozycji siedzącej"

JAK GO ZDOBYĆ

Od dziesiątków lat wielu dziewczętom problem ten spędza sen z powiek. Mamy nadzieję, że po zastosowaniu się do naszych rad, nie oprze się wam żaden chłopak.

Zwróć na siebie uwagę.
1. Pokaż się w towarzystwie w krótkiej spódniczce i podartych rajstopach.

2. Zastosuj się do rad pana Mastertona i wyjdź po niego do szkoły w samym futrze i kozakach.

3. "Niechęć" spuść mu na nogi dziesięciokilowy odważnik (jeżeli cię nie zauważy, wezwij pomoc medyczną)

Nawiąż bliższy kontakt.

1. Porwij mu trzyletnią siostrę, po czym zostaw anonim z adresem, pod który ma się zgłosić (gorzej, gdy przyjdą do ciebie jego rodzice)

2. Podpal mieszkanie, kiedy on właśnie będzie przechodził pod twoim oknem, i namiętnie wołaj pomocy.

3. Pożycz od koleżanki informator harcerek i naucz się płać węzły do nawiązywania kontaktów.

Przywiąż się do niego.

1. Np. łańcuchem lub odpowiedniej grubości linką.

2. Śpiewaj mu pod oknem serenady.

3. Kup smycz i kaganiec.

NADESZŁA ZIMA

Tak to prawda, dożyliśmy kolejnej pory roku. Moglibyśmy się cieszyć, gdyby nie to, że jest to zima. Powodem tego powątpiewania jest niska temperatura. Zgadzałem się, że to normalne zimą, ale czy ktoś pomyślał o glizdach, poczwarkach i innym robactwie, mieszkającym w naszych ogródkach i trawnikach osiedlowych. Oczywiście nikt. A co się stanie, jak zamrzną na śmierć? Kto nam użyźni ziemię? Dlatego powinniśmy zadbać, aby było im ciepło i wygodnie. Zapytacie pewnie - jak? Bardzo łatwo. Odgarniamy warstwę paskudnego śniegu, na odkrytą glebę kładziemy koce, które rzecz jasna bierzemy z domu lub kupujemy, na koce kładziemy grubą warstwę siana i znowu koce. Wszystko to przykrywamy deskami. Jeśli zrobicie jak mówiłem, możecie być spokojni o swoje robaczki i pewni, że wasi podopieczni z wdzięcznością zadają o wasz kawałek ziemi.

Ale robaki, to tylko drobna część problemu, który powstaje w okresie zimy. Nie możemy zapomnieć o muchach i pajakach, które w tym trudnym czasie schroniły się w naszych domach. Miejsmy trochę wyrozumiałości i pozwólmy im przeczekać tą straszną porę roku, w czasie której również

nam, czasami nie chce się wyjść na mróz. Zapytacie pewnie, jakie korzyści będziecie z tego mieli (postawa czysto konsumpcyjna). Może wyda się to niewarte zachodu, ale czy nie będziemy czuli się bezpieczniej, jeśli na ścianie przy drzwiach będzie wisiał pajak krzyżak, gotowy poświęcić życie w obronie naszego mienia. Spytacie - a co mucha może zrobić? I słuszna uwaga. Mucha, moi drodzy, bardzo się może nam przydać w wielu domowych sprawach. Dla przykładu: macie problemy finansowe i nie stać was, aby karmić gości - dajecie umówiony znak i mucha zaczyna baraszkować w talerzu gościa. Już słyszysz głosy w stylu: co to nam da, jeśli sami nie będziemy mogli tego zjeść, a dlaczego nie wystarczy udośćnić muszce lażenki i mamy czysto w domu. Oczywiście jest, że jeśli gość kulturalnie zrezygnuje z jedzenia, my nie okażemy radości i zaproponujemy mu coś taniego np. makaron, twaróg czy paluszki - oczywiście w granicach rozsądku.

Tyle porad na zimę. Trzymajcie się ciepło i nie puszczać.

Pajak chwyt wszystkim brat
(KOLIGA-TABS)

Nieskończony sen czyli moja droga do szkoły

Budzi mnie jak zwykle niepokój. Jak zwykle słuszny. Ten niepokój pozwala mi przewlec nitkę nieskończonego snu przez igłę rzeczywistości, do której za chwilę wstanę, by rozpocząć życie nowego dnia. Za jedną chwilę, taką małą, ukradzioną chwilę, jeszcze tylko ostatnia pieczęta koldry, ostatnie klatki cudownych obrazów pod powiekami... Wiem, trzeba wstać.

Wychodzę z domu, patrzę na zegar w pokoju mamy i teraz już mogę wyżyć się natrętnego niepokojem. Przynajmniej wiem, że godzina jest nieprzyzwoita. Narzucam więc mojemu organizmowi strach, zwykle dyscyplina nie pomaga. Mówię mu: "Zaraz urwę ten film, resztę snu, którą jeszcze masz na twarzy wymieszaj na zasadzie dyfuzji z powietrzem i bądźsz szedł dalej sam. Wystarczy bym otworzyła dolną szufladę p.n. "Przystosowanie człowieka do okoliczności i środowiska." I od razu ruchy nóg stają się bardziej sprężyste, już nie zadzierają o każdy kant chodnika, stawiając kroki. Głowa unosi się do góry, dostrzegam więc po drodze

innych ludzi, borykających się z tym samym widokiem co ja. Mimo to starają się utrzymać wszystkie pozory przejęcia, żeby nie spóźnić się do pracy. Nawet alkoholiczka w podeszłym wieku udaje swoją przynależność do tego tłumy, idzie sztywno wyprostowana i tylko głowa nieposłusznie się chwieje. Czuję intensywny zapach alkoholu, który przypłynął, gdy zarzuciła przetuszowanymi włosami. Mijam alkoholiczkę i przede mną rozciąga się wielki sznur płyt chodnikowych. Są tak monotonne w swojej jednakowości, a mimo to pochłanianiem je zachłannie krokami. Mimowolnie głowa znów opada i widzę teraz bardzo blisko, przesuwając się jedna za drugą, czuję, jak stoję na wór momentu wbudowanego w chodnik i przesuwamy się teraz wspólnie - ja i płyty. Wreszcie uświadomiam sobie, że czas jest moim sprzymierzeńcem i przesuwa się zgodnie z moim wskaźnikiem energii. Za chwilę zegar dworcowy zamknie drugie oko...

Rachell

HUMOR Z ZESZYTÓW SZKOLNYCH

- Polskie myśliwce były bardzo sprawne, potrafiły współżyć z pilotem. (kl. VII "Dywizjon 303")

- Starszy pan z brodą zaczął opowiadać jak było podczas walki z zaborem zwanym "Krzyżacy". (kl. VII "Krzyżacy")

- Jego samotność całkowicie przeszła wtedy, gdy uratował Piętaszka. (kl. VII "Robinson Crusoe")

- Robili różne i ciekawe lecz niebezpieczne napady.

- Przewodnicząca szkoły przyrzekała nosić w imieniu uczniów sztandar z honorem. (kl. VII Sprawozdanie z uroczystości)

- Przed bitwą pod Chiawattą od młodych lat wychowywał się u trupa Hanch Deana. (kl. VI "Sachem")

- Sachema oddał dyrektorowi cyrku pod opiekę stary Indianin, który umierał.

(kl. VI "Sachem")

Polskie grudnie

Są daty, których naród nie powinien nigdy zapomnieć. W naszej powojennej historii należą do nich krwawe wydarzenia grudnia roku 1970 i tragicznego 1981. Dlaczego w Polsce, która mienia się ludową, największym wrogiem władzy stał się obywatel. Dlaczego tak się działo?

Bo obywatel został okradziony ze swych praw i zniechęcony do pełnienia obowiązków. Władza (a taką była) nie może być tyranem, a państwo zorganizowanym więzieniem - a takim było!

Naród po każdorazowych wstrząsach i upadkach starał się wyczerpieć w to, że będzie lepiej, i jeśli już nie ufał władzy, to próbował ją w jakimś minimalnym stopniu zrozumieć. Tak było w 1956 roku. Naród, pomimo bolesnych doświadczeń zawsze był gotowy do ofiarnej pracy dla dobra swojej Ojczyzny i to wykorzystywali do swoich partykularnych celów komuniści. Ale tylko naród szanowany przez rządzących, naród, który nie czuje się jak w zorganizowanym obozie, mógł podejmować obojętne do zadania. Nie można było mówić o wspólnym budowaniu domu ojczystego, kiedy nie były szanowane ludzkie prawa i poniżana była ludzka godność.

Naród potrafił wiele wytrzymać, naród potrafił wiele przeżyć - zbuntował się, kiedy rzucano oszczerstwa prosto w twarz, kiedy zdeptano jego godność.

A wtedy władza przekonywała się, że naród nie jest ubezwłasnowolniony, że potrafi walczyć o swoje prawo do godnego życia.

Tak było 12 grudnia 1970 roku, kiedy społeczeństwo przygotowywało się do świąt Bożego Narodzenia. Rząd ogłosił drastyczną podwyżkę cen żywności. Doszło wtedy do tzw. wydarzeń grudniowych. Były to gwałtowne wystąpienia robotników Wybrzeża, mające miejsce w Gdańsku, Gdyni, Szczecinie i Elblągu w drugiej połowie (14-24) grudnia 1970. Za podwyżką (tzw. gwiazdowym prezentem) kryła się polityczna prowokacja, obliczona na odsunięcie od władzy "póździennikowego idola" - towarzysza "Wiesława" Gomułka. Chociaż sposób organizowania się robotniczego protestu oraz przebieg grudniowej tragedii (li-

czy ofiar nie znamy do dzisiaj) budzą jeszcze do dziś emocje i sprzeczne komentarze, zarówno wśród historyków jak i bezpośrednich świadków wydarzeń.

W wyniku zamieszek grudniowych zginęło od milicyjnych i żołnierskich kul kilkadziesiąt (oficjalnie), a niekiedy twierdzą, że kilkadziesiąt osób. Władze komunistyczne ukazały po raz drugi, a nie ostatni po czerwcu 1956, rzeczywiste oblicze, pchnęły świadomość robotniczą w kierunku, którego bynajmniej nie pożywały. Świadomość, która zaowocowała sierpniem 1980 r. i przekonaniem, że władzy trzeba patrzeć na ręce.

Wydarzenia grudniowe 1970 były dla narodu wstrząsem. Właścicie nieważne jak wiele ktoś wdział: czy tłum w szarych kombinazonach, skandujący "Chodźcie z nami!", czy obraz płonącego Komitetu Wojewódzkiego, czy zabijanych ludzi na pomoście, czy zastrzelonych przez milicję w Szczecinie. Pozostało przekonanie, że władza jest zdolna do wszystkiego, aby obronić własne pozycje, że oficjalne slogany kryją przemocy, że zylisiny w państwie totalitarne, że ci ludzie, którzy zabijali żyją obok nas, w naszych miastach, niekiedy w naszych blokach...

Ale władzy nie wystarczyły ofiary grudnia 1970 r. Po krótkiej, kilkumiesięcznej, sprytnie sterowanej odwilży, znowu zacięto kaganiec.

Potem był czerwiec 1976 r. Radom i Ursus - "ścieżki zdrowia" i odsiadki w milicyjnych komendach z ciałami siłocznymi od palek. Na własnej skórze, nie w książkach można było wyczuć, że dla czerwonych robotnik to barachło, a Polska wcale nie jest w ogóle miemską na kraj!

Ale przyszedł sierpniowy zryw roku 1980 i zachłystywanie się świeżo wywalczoną wolnością. I kiedy zdawało się, że wszystko wróci do normalności okazało się, że władza walczy o władzę rozpaczliwie, ponuro, uparcie, jakkolwiek! Idzie od zgrozy do zgrozy, od największego napięcia do chwileczki oddechu. I zastąpił ten oddech w grudniową, mroźną noc z 12 na 13 w 1981 r. Rozpoczęła się wojna z Narodem. Z głośników przemawiał generał, pierwszy sekretarz partii, premier i minister obro-

ny narodowej w jednej osobie, następny w kolejce do historii dławienia ruchów wywolenicznych, narodowych i społecznych. Przed nim byli Suworow (1794), Paskiewicz (1831), Murawiew i Berg (1864).

We wczesnych godzinach rannych 13 grudnia 1981 r. zginęła w czarnej odchłani Polska "Solidarności", Polska, która przez szesnaście miesięcy była napawającą otuchą, wschodzącą gwiazdą demokracji. Trzydziestościesięcioletni naród w środku Europy został odcięty od świata, podzieleno zostało rzeźbicie i podzielone tak, aby każdego z osobna można było sterroryzować i zastraszyć.

Rząd, niezdolny do wyżywienia swojego społeczeństwa, niezdolny do zorganizowania zaopatrzenia fabryk, był ciągle dostatecznie silny, aby w ciągu jednej nocy zamienić kraj w jeden wielki oboz internowanych.

Naród przede wszystkim miał się bać. Tysiące wzięto w plen, tysiące zdobywano szturmem w fabrykach i kopalniach, tysiące wyrzucano z pracy, relegowano z uczelni, milionom pokazano skoty, karabiny, dwie potężne armie - szaroniebieską i zieloną. Dla wszystkich przewidziano wojenny dekret. Za prawie wszystkie obcymano 3 lata więzienia do kary śmierci włącznie.

I pochłaniał ten grudzień swoje ofiary... A ci, co zabijali żyją bezpiecznie wśród nas, chodzą do pracy, mijamy ich w policyjnych mundurach z orłem w koronie...

I kiedy zdawało się, że zło zwycięży, bardzo szybko strach wobec przemocy okazał się słabszy niż nienawiść, jaką ta przemoc budziła.

I nie udało się partii udowodnić, że czarne może być jeszcze czarniejsze, a plan utrzymania władzy za wszelką cenę, bez względu na środki (wszystkie uznano za dobre), bez względu na liczbę ofiar nie powiodł się.

Po grudniowych nocach nadeszło zwycięstwo. Większość z nas potrafiła zachować się z godnością i mamy wreszcie po 50 latach brutalnego totalitaryzmu wolność. Możemy żyć w demokratycznym, chociaż spauperyzowanym kraju.

mosad

Czy Żeromski miał rację?

Kwidzyn - rówieśnik Torunia - to atrakcyjna miejscowość. Ktokolwiek pozna jej wartości historyczno - kulturalne, ten na długo pozostanie pod jego urokiem. Nic więc dziwnego, że Kwidzyn zyskuje coraz większy rozgłos jako miasto turystyczne. Głównym magnesem jest zamek i jego bogate muzeum.

Niestety, o tym zamku krają wśród społeczeństwa błędna opinia, która została nawet utrwalona w literaturze. Cytując fragment dzieła Stefana Żeromskiego "Inter Arma": "Gdyby ktoś nie znalazł dziejów komturwa Marienwerder (Kwidzyn), nie wiedziałby wcale, w jakim celu wzniesione zostały te stronne budowle w niezliczonej liczbie cegieł kształt narodziły się, kwadratowego stołu i lukawato, daleko wysunięty, wsparty na wysokich słupach Dansker (gdanisko), to ta dzwina na forteca, odpychająca swym poturym kształtem, wyjąłaby mu sama dokładną opowieść o poboznych ujarzmiciach. Kolo-

salne mrowane nogi zamczyńska, wychodzące z kompleksu murów kościoła, twierdzą cychająca na ślepych i nagich murach, cały ten mrowy ryzostunek zbója zdaje się przyklekać do skoku na daleką, płaską ziemię Powiśla, czyhać do wypadu i niepowstrzymanego marszu... "dla przekroczenia w bród Wisły, którą widać w oddali."

Odczytując wyinek twórczości naszego wybitnego prozaika należy przypomnieć, że Stefan Żeromski napisał go pod wpływem swych przeżyć w Kwidzynie w okresie przedplebiscytowym (1920 rok), gdzie z Janem Kasprowicem rozwijał ożywioną działalność polonijną.

Tymczasem prawda jest inna. Możemy na ten monumentalny zabytek gotycki patrzeć z innym nastawieniem psychicznym. Z przekazów archiwalnych i literatury przedmiotu wiemy, że ani Kwidzyn, ani zamek w tym mieście nie był siedzibą komtura krzyżackiego, ani gniazdem rozbójników, ale centralnym ośrodkiem humanistycznym i administracyjno - gospodarczym enklawy terytorialnej kapituły i biskupa pomorzańskiego. Tu mieściła się siedziba kanoników, wraz ze szkołą katedralną, ar-

chiwum, biblioteką itp.

Niekiedy Nicimcy z goryczą i wyrzutem pisali o roli, jaką odegrał ten obiekt w przeszłości. Na przykład znany w Kwidzynie z okresu plebiscytowego szwajnicar Wendt Groll, w swej publikacji, wydanej w 1927 roku w Kwidzynie wspomina, że można było uniknąć upadku państwa krzyżackiego, gdyby w wysokich murach zamku kwidzyńskiego... "Zamiast subtelnych uczonych kanoników, pograżonych w gorących dysputach naukowych i teologicznych, stała silna załoga najemnych żołnierzy, uzbrojonych od stóp do głów, na czele z surowym dowódcą."

Właśnie dzięki humanitarne-mu charakterowi zamku, tu w Kwidzynie w dniach 13 i 14 marca 1440 roku, było możliwe zawiazanie antykrzyżackiego związku ziem i miast pruskich, który doprowadził do poddania się Prus Polsce.

Zatem na zamek kwidzyński musimy patrzeć jak na wielopiętrowy dom średniowieczny, w którym elementy fortyfikacyjno - militarne stanowiły cechy zwyczajowych przydatków.

Alfons Lemański

CB-radio - problem czy przyjemność?

O tym, że CB-radio stało się tak popularne jak video czy TV-sat wiemy już chyba wszyscy. Można je kupić w sklepie, na rynku, tuż za rogiem słowem wszędzie. Dlatego jest wiele spraw, które należałoby sobie wyjaśnić. Nie będę omawiał tu wszystkich problemów i nie będę rozwodził się jak przysłowiwy "Docent", poruszę jedynie dwie, moim zdaniem, dość istotne kwestie, które, jak myślę, sprawią ulgę nie tylko "sybistom".

Pierwsza z nich dotyczy samych "sybistów". Może zacząć od przykładu. Byłem niedawno w naszej stolicy. Wjeżdżając do niej włączyłem radio i... przeżyłem horror. Nakładka goni nakładkę, żeby można było kogokolwiek wywołać trzeba było włączyć "spawarkę", a gdy to już zrobiłem (naprawdę udało mi się to!) opuściłem 28 wśród pisków interferencyjnych, wyzisk (to rzadziej) i reklam.

Do czego zmierzam? Po obserwacjach jakie poczyniłem przez ostatnich kilka tygodni pracy w eterze tu w Kwidzynie, dochodzę do smutnego wniosku, że niektórzy koledy zaczęli przypominać warszawiaków. Przeszkadzają, a nawet zdarzyło mi się słyszeć wyzyska. Koledy! Błagam, proszę, żądam! Opanujmy się! mamy opinię jednego z najbardziej kulturalnych regionów pod względem użytkowania CB-radio. Nie niszczy tego! Może kiedyś, gdy pojedziemy na południe, usłyszymy w radioku...no pewnie że znam Kwidzyn, tam się naprawdę świetnie rozmawia." Kolejnym problemem, z którym mamy najczęściej do czynienia, jest fakt zakłócania przez

radiowców telewizji, czy radia. Chciałbym wytłumaczyć o co tu chodzi.

Kiedyś za komuny, nasi wschodni sąsiadzi narzucili nam częstotliwości nadawania zarówno pasma TV jak i radiowego, które różnią się od zachodnich, w związku z czym powstają różnego rodzaju zakłócenia. Ma to tego, żeby było śmieszniej konstruktorzy naszych urządzeń i to nie tylko tych najstarszych, nie przewidzieli, że w Polsce pojawi się coś takiego jak CB-radio i nie zabezpieczyli telewizorów przed wpływami pasma rzędu 26-28 MHz. To samo dotyczy oczywiście pozostałego sprzętu RTV (z małymi wyjątkami) produkowanego w byłym bloku socjalistycznym. Do tego dochodzi jeszcze przezwrotnie wadliwa instalacja antenowa i już taki oglądacz przeczoł nie dowie się jakimi wynikami one się zakończyły. Najczęściej idzie o wówczas do stosownego urzędu, powiadamia o swoich problemach i kolega "sybista" ma kłopot.

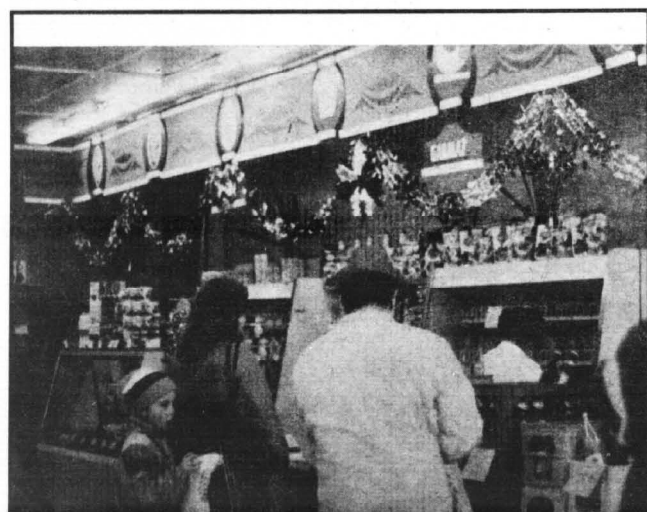
Co zrobić, aby pozbyć się zakłóceń? Przede wszystkim trzeba mieć homologowany (dopuszczony do użytkowania przez Państwową Agencję Radiową) odbiornik radiowy lub telewizyjny. Można to sprawdzić w najbliższej placówce PAR-u. Przeważnie bywa, że nie, ale jedźmy dalej. Druga, bardzo ważna rzecz, to kabel łączący antenę z odbiornikiem. Koniecznie musi być on koncentryczny 75 ohm (okrągły). Zastosowanie kabla symetrycznego (płaskiego) 300 ohm to zakłócenia w 100%. Ostatnia rzecz to antena. Musi być ona fabryczna i koniecznie UZIE-

MIONA! Domowe "złote rączki" robiące "swójskie" anteny mają kłopot z sąsiadem "sybista".

Jezeli te wszystkie warunki są spełnione a zakłócenia dalej występują, wówczas spokojnie można oskarżyć "sybistę". Przypomnę, że Państwowa Agencja Radiowa przyjeżdża na koszt winnego, czyli nawet sam oskarżający w przypadku stwierdzenia u niego wadliwej instalacji antenowej może płacić za operację.

Tatusiowie! zdejmiemy kaptcie, załóżmy buty i idźmy na dach poprawić anteny. Z radiowym pozdrowieniem 73

BRZYDAL

Najwyższy czas na zakupy świąteczne foto: G. Matysiak

"Pamiętaj będą ludzie smutni opuszczeni niepotrzebni nikomu - i nikt z nimi słowa nie zamieni nie zaprosi do domu swego Weź do ręki biały opłatek Choćbys nawet nie miał go z kim dzielić i zyczyć szczęścia całemu światu: Niech się wszystkie serca rozwesela!"

(Z. Kunzman "W dzień Bożego Narodzenia")

SPORT SPORT SPORT

JEDNYM ZDANIEM

* Piękny sukces odniosła uczennica I LQ w Kwidzynie Agnieszka Suchomska. Na rozegranych w Bydgoszczy półfinałach Mistrzostw Polski w szachach w kategorii do lat 16 była pierwsza i awansowała do finału. Agnieszka jest mieszkanką Prabut. WB

SPORT SZKOLNY

* W ostatnim tygodniu rozegrano w Kwidzynie trzy turnieje eliminacyjne do mistrzostw szkół średnich woj. elbląskiego i tak: - w koszykówce i siatkówce chłopców zwyciężyły drużyny Zespołu Szkół Mechanizacji Rolnictwa przed I LO obie z Kwidzyna; w koszykówce dziewcząt wygrała drużyna I LO z Kwidzyna, przed Szkołą Rolniczą z Kisielic i Szkołą MTS turnieju mini koszykówki dziewcząt zwyciężył zespół

FESTIWAL ZAKOŃCZONY

Dobiegł końca XIV Festiwal Szachowy im. T. Odrowskiego. O wynikach poszczególnych turniejów informowaliśmy Państwa w trakcie trwania imprezy. Dziś rezultaty ostatnich zmagani. W turnieju dzieci do lat 12 zwyciężył Radek Zuk przed Kingą Nowak, Tomkiem Nowakiem i Robertem Mazurowskim. Tym samym Kinga wypełniła normę na IV a chłopcy na V kategorii szachowa. Najmłodszy uczestnik turnieju liczył lat 4 i zdobył 3,5 pkt z 10 - brawo. Turniej obłowych wygrał H. Wodzisławski przed R. Wiśniewskim. Na 3 i 4 miejscu razem uplastowali się J.Klain i H. Predel. W turnieju błyska-

"ZRYWU" Toruń przed "UNIĄ" Tezew, "TRUSO" Elbląg i kwidzyńskim drużynami MTS-u i "RODEA". Słabsza postawa naszych drużyn wynika z faktu, że dziewczęta stawiają w rozgrywkach pierwsze kroki, zaś ich rywarki systematycznie grają w lidze młodzików. Nagrody dla najlepszych zawodniczek otrzymały Aga Stępkowska, Aska Kulas, Daga Zachorowska i Renia Szewczyk. WB

wicznym triumfował M. Wodzisławski przed R. Jaworskim, K. Stosikiem i B. Kozłowskim. Wreszcie turniej główny to zwycięstwo finalistki Mistrzostw Polski do lat 18 Roberta Jaworskiego przed Mirosławem Wodzisławskim i Bolesławem Kowalskim, który jednocześnie wypełnił normę na III kategorii szachowa. W ubiegłym piątek, w sali MOK odbyło się uroczyste zakończenie Festiwalu. Zwycięzcom wręczono nagrody, a organizatorem należącej do podlegowania za kawał dobrej roboty. Do zobaczenia za rok na XV Festiwalu. WB

PEŁNA PULA DLA KOSZYKAREK "RODŁA"

Kwidzyńskie dziewczęta zakończyły z kompletem zwycięstw swoje występy w jesiennej rundzie rozgrywek o mistrzostwo III ligi. W ostatnią sobotę odniosły, w hali wojskowej, zdecydowane zwycięstwo nad "Wisłą" Tczew 62:35 (34:18). Mecze miały ciekawy przebieg tylko do 15 minuty. Wiślaczki zaczęły z wielkim animuszem i już po kilku minutach objęły prowadzenie 6:0, były przy tym bardzo agresywne i wkrótce miały na swym koncie 8 przewnień osobistych. Nasze koszykarki natomiast daty w tym okresie pokaz niezwykłej indolencji rzutowej. Do 10 minuty oddały tylko dwa celne rzuty. Napięty swą normalną skuteczność zaczęła odzyskiwać Kunicia, później kilka wejść Giczieli i wynik robi się korzystny dla naszych dziewcząt. W 17 minucie "spada" za 5 przewnień osobistych Joanna Szczepna, jedna z lepszych zawodniczek Tezewa. Przewaga kwidzyńnek błyskawicznie wzrasta i po 20 minutach gry wynosi 16 punktów. Po przerwie przewaga nadal się powiększa. W kwidzyńskim zespole można wyróżnić, zdaniem trenera D. Giczieli, M. Kunicką i G. Giczielę, a samo pozium meczu trener ocenia jako bardzo przeciętne. Punkty dla "Rodła" zdobyły: Kunicia 38 (w tym 6 razy za 3 punkty), Gicziela 10, Pułtarzewska 5, Tarasiewicz 4, Poźdźki 3, Sieradzka 2. Nie wystąpiła Iwona Chodakowska. "Rodło" przystąpi do wiosennej rundy jako samodzielny lider-brawo dziewczęta i ich trener. AT

"WISŁA" GDAŃSK POPŁYŃEŁA W KWIDZYŃ

W kolejnym meczu A kl. międzywojewódzkiej w koszykówce panów drużyna MTS TECHNIK pokonała WISŁĘ Gdańsk 64:57 (32:30). Przez większą część meczu przebieg gry był bardzo wyrównany, tylko między 8 a 18 minutą dość wyraźnie przeważali goście. Od tego momentu inicjatywę przejął TECHNIK, odnosząc czwarte zwycięstwo w rozgrywkach. Punks-

Wrocławiu tymczasem do naszej świątecznej pieczeni. Ale, szysz już pytania Czytelników: "A co łowicze to robi na stronie sportowej?". Uprzejmie wyjaśnim, że robi u nas za: łuczniczo, strzelectwo (głównie za przyczyną konkurencji olimpijskiej - strzelania do rżutków i do biegnących dzika), wycieczki psów, jeździectwo, rzut, oszczepem, bieg przełajowy, chód długodystansowy, narciarstwo, i turystykę - wystarczy! Jeśli dodać, że spotkania łowicze i turnieje ryckie, jako jedne wypełniały sportowy krajobraz cywilizowanego świata między gryzakiemi starożytnymi i nowożytnymi, to dojdziemy do wniosku, że żadna inna dyscyplina nie może się wykazać taką mnogością cech i tradycji sportowych.

Ze myśliwi robią to dla zysku? - pewnie są i tacy, ale dzisiejszy sport dawno już zastracił cechy szlachetnego olimpiizmu, a jego komercjalizacja postępuje wraz z gwałtownym rozwojem techniki i światowej produkcji przemysłowej.

Tu należałoby zakończyć wątek filozoficzny na temat łowictwa i przystąpić do sedna sprawy. Tradycje łowicze sięgają drugiej połowy 1946 roku, kiedy to powstaje Koło Łowicze na terenie powiatu kwidzyńskiego, zrzeszające stu czterech członków. W składzie Zarządu znaleźli się ludzie, których nazwiska jeszcze dziś wiele mówią niejednemu kwidzyńskowi i tak: prezensem koła był mjr Bolesław Usov - legendarny AK-owiec, noszący pseudonim Konar (aż dziś, że kwidzyńscy historycy nie zajął się jeszcze tą postacią), łowiczym koła był pan Jan Janiak - przez całe lata znany kwidzyński lekarz weterynarii, sekretarzami: uprawiający do dnia dzisiejszego łowictwo pan Bronisław Kru-

"Z haczykiem w herbie"

"Rekordy na plan"

W każdym gatunku są przyznawane medale: brązowe, srebrne i złote, a ponadto medale za rekordy krajowe. Za złowienie kilku ryb tego samego gatunku przynajmniej się jeden medal za największą. Wędkarzowi, który w ciągu co najmniej trzech lat zdobył trzy medale, w tym przynajmniej jeden złoty, przysługują na jego wniosek tytuł "łowcy okazów" i stosowna odznaka. Wędkarz który uzyskał dwa rekordy krajowe, może ubiegać się o odznakę "Złota Wędkar". Przynajmniej za odznakę łączą się z podaniem tego do publicznej wiadomości na łamach WW.

Informacje o złowieniu medalowego okazu, będąc zarazem wnioskiem o przyznanie medalu, należy przysłać bezpośrednio do redakcji WW (adres: Redakcja Wiadomości Wędkarskich; 00-831 Warszawa, ul. KRN 42), na formularzu-drukowanym, powielanym, napisanym na maszynie lub ręcznie, byle czytelnie. Treść formularza podamy w następnym numerze K.K. Zwracamy uwagę, że fakt złowienia okazu

musi być potwierdzony przez świadków oraz przez oficjalną instytucję (posterunek Policji, poczta, urząd gminy, sołtysa, koło PZW) w miejscu połowu jak najszybciej po powrocie z wyprawy wędkarskiej, aby słowa oświadczenia "stwierdza, że widział rybę", odpowiadały prawdzie. Prosimy się kierować, zwłaszcza w tym punkcie, zdrowym rozsądkiem. Zgłoszenia przyjmowane są do końca roku, ale prosimy nie zwlekać ani z wysłaniem wniosku, ani z jego zaopiniowaniem.

Do zgłoszenia należy dołączyć łuski ryby, pobrane z nad linii nabocznej, na wysokości płetwy grzbietowej, wysuszone pod obciążeniem (nie pożywiane). Drugim załącznikiem winna być fotografia ryby (czarno-biała, kolorowa lub slajd), ukazująca rybę tak, by nie było wątpliwości co do gatunku. Najlepiej, gdy jest pokazana z boku - położona na brzuchu i podparta lub trzymana poziomo, żeby widać było szczegóły umożliwiające identyfikację. Słabe zdjęcia lub nieodpowiednie ułożenie ryby uniemożliwiają rozróżnienie płoci, klenia, jaza,

ROSNĄ NASTĘPCY

Kwidzyński MTS zorganizował w dn. 14-15.12.91 ogólnopolski turniej piłki ręcznej chłopców urodzonych w roku 1979. Doskonale spisali się gospodarze turnieju, podopieczni trenera R. Makula, odnosząc zdecydowane zwycięstwo. Na następnych miejscach uplastowali się: SP 14, SP 48 obie z Bydgoszczy, Agrykola Warszawa, SP 6 Ostrołęka, SP 2 Tczew, SP 1 Osina i MOS Kwidzyn. Królem strzelców turnieju został Ksyziek Czeszejko-Sochacki, zaś najlepszym bramkarzem Adam Kaczmarek obaj z MTS-u. Najlepszym zawodnikiem turnieju uznano

Andrzeja Tegowskiego z SP 48 Bydgoszcz. Przeprowadzenie turnieju nie byłoby możliwe bez sponsorów: UNI-MARKU, SI-MARU, MODEXU, DELIKATESÓW "U BRYKA", BESTU, Z. STANEK i BRABORKU. Starszy kolega, grających w turnieju zawodników, Jacek John z MOS Kwidzyn reprezentował barwy Polski w meczu między państwami Czechosłowacji - Polska. Spotkanie wygrał nasi południowi sąsiedzi 20:15 a Jacek strzelił 5 bramek.

małego bolenia, amura itd. Oczywiście sum, wegorz, szupak, duży karp itp. mogą być trzymane dowolnie. Dobrym prawem Komisji Rekordowych Polowców jest uznanie lub odrzucenie wniosku niekompletnego. Nie rozpatruje się zgłoszeń pozabawionych zarówno łusek, jak i zdjęć! Komisja nie uznaje rekordów, gdy przy wniosku brak fotografii, szczególnie gdy chodzi o medal złoty i rekord krajowy. edn

Kalendarz brań /na 2 tygodnie/
Czwartek - rano zmienne, wieczorem bardzo dobre
Piątek - dość dobre

Sobota - znośnie
Niedziela, poniedziałek - złe
Wtorek - dość dobre
Środa - rano dobre, wieczorem znośnie
Czwartek, piątek, sobota - rano dobre, wieczorem zmienne
Niedziela - dość dobre
Poniedziałek - rano dobre, wieczorem znośnie
Wtorek, środa - rano zmienne, wieczorem dobre
Czwartek - rano zmienne, wieczorem dość dobre

Z. Sitko

WCZORAJ I DZIŚ KWIDZYŃSKIEGO ŁOWIECTWA

Nie taję, iż ukazanie się artykułu o łowicwiecie w świątecznym numerze "KK" było od dawna zamierzone, stanowi ono jakby sportową pieczeni z dziedziny na Państwa stol. Czytelnicy są już, na pewno znużeni czytaniem "Wczoraj i dziś kwidzyńskiego sportu". Stwierdziliśmy to nie jest żadną kokietacją, sam slyszalem: "Gdy widzę tytuł "Wczoraj i dziś...", to mam wszystkiego dość". Obiecuję Państwu, że w następnym numerze jeszcze tylko pozostanie z żeglarskim w Nowy 1992 Rok i cykl przejdzie już do historii.

Wróćmy tymczasem do naszej świątecznej pieczeni. Ale, szysz już pytania Czytelników: "A co łowicze to robi na stronie sportowej?". Uprzejmie wyjaśnim, że robi u nas za: łuczniczo, strzelectwo (głównie za przyczyną konkurencji olimpijskiej - strzelania do rżutków i do biegnących dzika), wycieczki psów, jeździectwo, rzut, oszczepem, bieg przełajowy, chód długodystansowy, narciarstwo, i turystykę - wystarczy! Jeśli dodać, że spotkania łowicze i turnieje ryckie, jako jedne wypełniały sportowy krajobraz cywilizowanego świata między gryzakiemi starożytnymi i nowożytnymi, to dojdziemy do wniosku, że żadna inna dyscyplina nie może się wykazać taką mnogością cech i tradycji sportowych.

Ze myśliwi robią to dla zysku? - pewnie są i tacy, ale dzisiejszy sport dawno już zastracił cechy szlachetnego olimpiizmu, a jego komercjalizacja postępuje wraz z gwałtownym rozwojem techniki i światowej produkcji przemysłowej.

Tu należałoby zakończyć wątek filozoficzny na temat łowictwa i przystąpić do sedna sprawy. Tradycje łowicze sięgają drugiej połowy 1946 roku, kiedy to powstaje Koło Łowicze na terenie powiatu kwidzyńskiego, zrzeszające stu czterech członków. W składzie Zarządu znaleźli się ludzie, których nazwiska jeszcze dziś wiele mówią niejednemu kwidzyńskowi i tak: prezensem koła był mjr Bolesław Usov - legendarny AK-owiec, noszący pseudonim Konar (aż dziś, że kwidzyńscy historycy nie zajął się jeszcze tą postacią), łowiczym koła był pan Jan Janiak - przez całe lata znany kwidzyński lekarz weterynarii, sekretarzami: uprawiający do dnia dzisiejszego łowictwo pan Bronisław Kru-

w roku 1954 otrzymał Jan Stawski za wieniec jelenia - byka, jeden z najlepszych w tedy na świecie. Za podobne trofea Kazimierz Skwira otrzymał medal srebrny a Kazimierz Strzala - brązowy.

Za porostki rogacza Zygmut Krukowski otrzymał medal srebrny w Bukareszcie i na Expo-81 w Sofii.

Kwidzyńscy myśliwi nie zaniebują konieczności podnoszenia swych umiejętności strzeleckich. Przech parę laty wybudowali w Brokowie koło Kwidzyna strzelnicę. Na sportowe efekty nie trzeba było długo czekać. Zwycięzcy zawodów o mistrzostwo kół łowiczych występują na strzeleckich mistrzostwach województwa. W tym roku na mistrzostwach w Malborku stanęli na najwyższych stopniach podium Edward Rublewski zajął pierwsze, a Leszek Peret drugie miejsce.

Drużyna K. Ł. Odniesz wywalczyła tytuł wicemistrza województwa. Premią za zajęcie I i II miejsca był udział w mistrzostwach kraju w Opolu. Niestety start w tych mistrzostwach nie przyniósł jeszcze sukcesów. Dziejsze osiągnięcia łowicwie nie byłyby możliwe bez wielkiego zaangażowania ze strony seniorów kwidzyńskiego łowicwa takich jak: Zbigniew Goszczyński, Bogdan Zarzycki, Henryk Szponar, Edward Gilewski, Bronisław Krukowski, Edward Kasiński, Franciszek Ogonowski i wielki autorytet łowicwa pan Kazimierz Strzala. A ze są to wielkie osiągnięcia, niech mówią liczby z ostatniego sezonu, kiedy to odstrzelono na terenie bytego powiatu kwidzyńskiego: 239 szt. jeleni, 62 szt. danieli, 516 szt. saren leśnych i 452 szt. saren polnych oraz 967 szt. dzików.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia życzę braci myśliwskiej Darz Bór, a czytelnikom Wieloradoci i smacznego.

Antoni Tynda

PLEBISCYT * PLEBISCYT

TORT DLA ZWYCIĘZCY
Codziennie wpływają do redakcji KK kupony z nazwiskami kandydatów na NAJPOPULARNIEJSZEGO SPORTOWCA KWIDZYŃA 1991. Cieszymy się bardzo, ponieważ świadczy to o tym, że niecojebnie są sprawy sportu, że w ten sposób dziękujemy naszym sportowcom za dostarczenie nam emocji. Oczywiście oczekujemy na dalsze Państwa głosy. Sprawa jest prosta. Należy wypełnić zamieszczony kupon i dostarczyć go do naszej redakcji. Nie tylko oddasz głos na ulubionego sportowca ale możesz zostać właścicielem cennego upominku. Wśród wszystkich głoszących rozlosujemy atrakcyjne nagrody ufundowane przez niezawodnych sponsorów. Do ich grona dołączyliśmy ostatnio DELIKATESY PAŃA BRYKA, RESTAURACJA "BAJKA", ZAKŁAD WIKLINIARSKI PAŃA OSIALA z Aleksandra Kujawskiego, DOM HANDLOWY SC "BEST", MŁODZIEŻOWE TOWARZYSTWO SPORTOWE, REDAKCJA KK /dwie roczne prenumeraty/, oraz znakomite kwidzyński cukiernik pan SPLIT, który upieczę dla zwycięzcy konkursu okazały tort. Wszystkim bardzo dziękujemy i oczekujemy na dalszych ofiarodawców.

WB

BAJKA * SC BEST * BRYK * CELMER * KURIER KWIDZYŃSKI * MTS * OSIAL * SPLIT * WATYX * ZUKA *

Kupon Plebiscytu na NAJPOPULARNIEJSZEGO SPORTOWCA KWIDZYŃA 1991

1.....
2.....
3.....

Imię i nazwisko głoszącego:

Adres:

